

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer 'Avodat Yiśra'el

Yiśra'el ben Shabtai <mi-Ḳoznits>

<ץינזאקמ> יתבש ןב לארשי

Lemberg, 1865

תובא יקרפ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9444

ואפשר שזה רמז במאמר שנת הוא
 מלשון ורפואה קרובה לנא . כי
 שנת שנת דקו"ב"ם ויחשך ונקשרים
 עליונים בשנת דקו"ב"ה זו רפואה
 קרובה לנא : כ"ז לוי' להעמיק
 ומבטחי לספר הנ"ל . מפני חיבתו

ובא אל הדיק דומה עליון
 להחמיק סם בהסורט כמו
 שקבלתי ממור' וחסד"ב .
 סם עיקר הכוונה ונמילא
 כותק למטה :

כאוס ישראל בהמנוח הירר שבת ז"ל ס"ט דקיק
 קאזניץ :

בעזר נוסח חסדים טובים . נשלמי הליקטים והמכתבים . וכן יעזרנו אלהי הרוחות +
 להשרים גם הפי על פרקי אבות וחידושי הלכות :

פרקי אבות

בר ישראל יש להם ככר

ותקוף . ונסתת עושי רצונו הם הענפים המסתעפים ממנו
 יתנדק וידוע כי הענפים נק' צמס שער כמו שער כותש הזו'
 צמסנה וזה רמז ושער רישיה כעומר נקי :

העולם הבא שני ועמך כלם
 צדקים לעולם ירשו ארץ נצר
 מסעי מעשי ידי להתסאר :

מסנה א
משה קבל תורה מסיני **ככר** אמרנו על שחי'
 ומסרה ליהושע

הוא יעשה אותם האדם וחי
 חלק לעולם הנא . ר"ל שכל א'
 כל אחד לפי מדרגתו וכל חד לפוס
 וזה ישראל אחיות י"ש רל"א
 רחוק לוי"ט . וי"ש גימ' עמ"ד
 הוא מדה נזוהה כי עמד הוא
 צנודתו ולפי נעשה התורה והגלות
 כל ליק נכודו בחופתו של תנינו .
 והקדושה צעננה ונה שהנורא
 גודל קדושתו בחורה ועבודה
 הוא כפי עבודת האדם כפי הכנתו
 והקדושה כ"ל זהו קול ה' בכת
 אפי' יעשה אותם האדם וחי
 ע"י האופן עם גודל הכנתו
 אלו בעבודתו קדושת ח"ס צ"ה
 שזקן האר"י ז"ל לומר זמר האדרת
 נשמת . וביותר נשמות הספירה
 ונמלת ישתב"ח כרמז ס"י שנת
 וזה לריך לקבל תעשיו מקודם
 ולתן התעשות וביתר עון קרי
 שם דברים המוכים כי י"ש הם
 תחתיות שקר וביתר זה התיקון
 ג"כ גימ' יש כ"ל ובחוקי תעשיו
 להפסד לטוב לייש או יוכל לשרת
 לזה כי מילוי עמ"ד ע"ן ו"ש
 עמ"ד . זה והתקדשות והייחס
 עניו תלמטה נעטו מקדשין
 ישראל יש להם חלק בזה . שגאמר
 ידוע כי לדיק נק' שומר הנרות
 הא לשון מליין שישראל הנתייכים
 ומלכא . וזה ניתן לכל ישראל
 שנים ח"ו בעון קרי רח"ל הוא
 לתקן אותו וזה יש לו חלק
 הר עשעי כי הנורא יתנדק הוא

והיינו התורה והגלות
 וזה ישראל אחיות י"ש רל"א
 רחוק לוי"ט . וי"ש גימ' עמ"ד
 הוא מדה נזוהה כי עמד הוא
 צנודתו ולפי נעשה התורה והגלות
 כל ליק נכודו בחופתו של תנינו .
 והקדושה צעננה ונה שהנורא
 גודל קדושתו בחורה ועבודה
 הוא כפי עבודת האדם כפי הכנתו
 והקדושה כ"ל זהו קול ה' בכת
 אפי' יעשה אותם האדם וחי
 ע"י האופן עם גודל הכנתו
 אלו בעבודתו קדושת ח"ס צ"ה
 שזקן האר"י ז"ל לומר זמר האדרת
 נשמת . וביותר נשמות הספירה
 ונמלת ישתב"ח כרמז ס"י שנת
 וזה לריך לקבל תעשיו מקודם
 ולתן התעשות וביתר עון קרי
 שם דברים המוכים כי י"ש הם
 תחתיות שקר וביתר זה התיקון
 ג"כ גימ' יש כ"ל ובחוקי תעשיו
 להפסד לטוב לייש או יוכל לשרת
 לזה כי מילוי עמ"ד ע"ן ו"ש
 עמ"ד . זה והתקדשות והייחס
 עניו תלמטה נעטו מקדשין
 ישראל יש להם חלק בזה . שגאמר
 ידוע כי לדיק נק' שומר הנרות
 הא לשון מליין שישראל הנתייכים
 ומלכא . וזה ניתן לכל ישראל
 שנים ח"ו בעון קרי רח"ל הוא
 לתקן אותו וזה יש לו חלק
 הר עשעי כי הנורא יתנדק הוא

מסנה ג
אנטיגנום איש טובו בו **פרם** הוא לשון
 הוא ה"י אומר

אל תהיו כעבדים המשמשין את
 הרב על מנת לקבל פרם בו ויהי
 מורא שמים עליכם :

להיות על אופן שידבק עמו בו ית' ממט
 וזהו סכר מלוח מלוח הוא הדביקות
 הוא עובד והולך ואינו דנוק בו ית' זה
 הגדול

בצבילי נכח העולם ורריך לחשוב שכל העולם תחלה חייב ומתלה זכאי עד שהוא יכריע את כל העולם לכף זכות .

א"י עשה לך רב . ר"ל כי לפעמים יפול במחשבת האדם
 חיות דבר הרעה אך ומה יעבוד את הסי' או חיה
 אהבה או יראה . והוא מה שסיגר לו הסי' במחשבתו שיעבדו
 בזה הדבר . ולפעמים האדם יסוג אחר ומחשבתו ולא יביט
 לזאת . לז"א עשה לך רב . ר"ל שמחשבתו דעתך כי זה הדבר
 אשר יורק הסי' לעשות ולעבדו בו ולא תסור אחר ומחשבתך
 וכו' שמיני שהקב"ה נק' רב . כמו שאנו מוכרין בברכי' הסוד'
 המלמד תורה לעמו ישראל ובודאי שכן הוא כי הוא ית"ש
 הוא מלמד לנו בכל עם ופעם תורה ודרכי' מוסר הישך לעבדו
 אורו כי זולתו אי אפשר שום מחשבה ופעם אחד היה זה
 עין כל כשנתן לנו את התורה על הר סיני . ועכ"ז נמש וילך
 אחרו הארה יולת ללמדנו חוקי' תורתו וכו' שפול המחשבה
 זו במחשבת האדם אי יעבוד את הסי' בן המחשבה עלמה
 ואחר עוד וקנה לך חכר ור"ל כי יש אדם שיעבוד את הבורא
 ב"ה בן המחשבה אך תיכף בכלות העבודה יסורו הדברים
 מעד עיניו ויפסקו עלבו לז"א וקנה לך חכר . ר"ל שיחבר
 ומחשבתו ולבו באלה הדברים ולא ישכח אותם תמיד . וכו"ש
 המור לך פן תשכח כו' והרמזים ז"ל משז אורם בלא תעשה
 אך שיחשוב תמיד בכל עם שהקב"ה הוא מלמדו להועיל ונקרבו
 לעבודתו ית"ש . ויחשוב כמו שהוא עומד על הר סיני ושמוע
 הדיבור מפי הגבורה ואנו מוכידין זאת ככ"ו וננו בחרת וכו'
 וקרבנתו מלכנו וזכירה זו הוא תיע . ודבר זה היה אומר
 ר"י בן פראיי"ה וכשנו בן הוא שהיה תמיד טרם במחשבתו
 לעילא ומדבק מחשבתו בהסי' תמיד והו פרי"ת י"ה . והו
 מה דליחא ב:מרח על הסי' שהיה יודע תלת תלה בעי' על גודל
 הפורח באויר ר"ל שהיה יודע תלת תלה בחי' הישך לעבוד את
 בוראו ולפרות במחשבתו לעילא ולדבק בעלמותו ית"ש במחשבתו
 הזכה . ולנסוף ומסיק דלא היה לו חלק בעוה"ב מפני שהיה
 חקר לו חיות עיניו ועי' נענש וכו' בכ"ן איש של קרם שהיו
 מנקשים כהונה גדולה ובודאי היו מובטחים בעלום שיש להם
 על מה שיסמכו אלא שטעו באיזה ענין ואחר והיו דן את כל
 האדם לכף זכות . הנה תלת את הוא מיותר . והכוונה בזה
 שכשיראה חיות עניינים מהעוה"ב או חיה עבירה ח"ו אי
 תבטל ותבין כי לא על חנם בל לך זאת תחת עיניך אם לא
 ליקח ממנו חיה מוסר והיינו שיזכיר איש אולי עשה ג"כ
 בפעם אחר כזה או באיזה ענין אחר הקרוב לזה כגון הא דכל
 הכועס כאלו עובד עי' ח"ו רח"ל כי הכל הוא בדי שמים .
 וישוד אז על חטאי' וכן הוא הכל והיו דן את כל האדם לכף
 זכות כמו עם כל האדם . כדי שתצא לכף זכות שתשוב .
 והפשוט הוא כי לא ידעת את ילדו הרע . ואומר עוד ואל
 תדון את חבירך עד שתיגע למקומו אלו היה לך ח"ו הילכה"ר
 של זה היית גרוע ממנו :

מסכה ז

נחאי הארבל' אומר הרחק משכן הדיין שאל יקח
 רע ואל תחבר לרשע ואל
 תח'אש מן הפורענית :
 לנפשו נדת העונה
 והספלות עד שהיה
 בלתי שפל וכבוד ולא יעבוד את השם יתגדך במוטבו שהוא כלה
 ונלמד לז"א הרחק משכן רע . ואל תחבר לרשע . שאף אסור
 לאדם להחזיק עליו ברשע :

א"י ע"ד דאי' נבוי' שאלו על אחד מה נעשיו חניו ראו
 בשכינתו כי וודאי חינו מחבר אי"ע רק בדדווי ליה והו
 הרחק משכן רע :

מסכה ח

א"י הרחק משכן רע . פי' שלא תהיה שכן רע למקום ב"ה

והיינו על מי שיש לו בהכ"כ צעירו ואין מתפלל בה כדליתא
 בנתי' ע"פ הוי על כל שכני הרעים :
א"י הרחק משכן רע . שלא ישטן עליך הרע דחו הילכה"ר
 ואל תחבר לרשע . אף שהוא נקל מן הרע : ואל
 תתיילש מפני הפורענות . אם תחבר לומר האף שזו רשע
 מ"ע ישטן בנע . עז"א אל תתיילש מן הפורענות הנא עליו
 כי לא תמלא סאתו עדין :

מסכה ח

יהודה בן שבאי אומר אל תעש פירוש דוח המוכיח את
 עצמך בעורכי הדיינין כו'
 יהו בעיניך כוכאים כשקבלו יאמר לפניהם הדברים
 עליהם את הדין :
 ודברי דינין דהיינו קך
 כמי' בתורה שז' אסור
 לעשות וכל הרולה ליעול יבא ויעול אל תעשה כן רק כשהיו
 הנעלי דינין עומדין לפניך יהיו צעיוך כרשעים וכשנפערים
 מלפניך יהיו כזכאין כשקבלו עליהם את הדין . ר"ל הדיוק זה
 המוכיח את עם בני' לריך להמשיך עליהם שפע והארה שיחזו
 בחסובה ולריך ליוסף וליעול בלב עם בני' ושיאמר להם דברי
 מוסר בהארה גדולה עד שדבריו יחזיר אותם למוטב ויחן להם
 לב בשר :

מסכה ט

שמעון בן שמש אומר הוי סרבה העדים נה' הדינה
 לחקור את העדים :
 רומז להעדים
 הידועים המפורסמים
 אותם שכבר קבלום תשע וישע"ו והן השמים והארץ שכוללי' כל
 העולמות והמלאכים והטובים והמוצרות וס עוות לעולם שעל
 ידם בל השפעה לעולם . וכי' מתן הקב"ה ביד הלדיקים
 להיות עושים בהם כרונם כמד"ל והיה אם שמוע שמענו וחי
 ונחמי ונער ולכנס צעמו . הגם שמוז' הכוכבים אומרים דבאל
 תלוי בזמן ולכל יש עם וידועים זמן המער והגם וכו' ולא נמי
 סידור הנחות העולם . עכ"ז הקב"ה לפה והביט עד סוף כל
 הדורות וסידר כל אלו המערכות כפי הכנתו ע"ז שיהיו נמקדים
 ביד הלדיקים והכל תשנה ע"י פעולת הלדיקים והיינו ע"י
 המורה כאשר הם מוזיקים בתורה . ועז"א אחר הוי מרבה לחקר
 את אלו העדים כמו שפרשם בפי' וא"ו בנאמר חיקור דין .
 ואמר שהלדיקים יחקרו וידעו אלו העדים כל ההתחדשות שעתיד
 להתחדש ע"י העדים וימתיקו כל הדינים ויחפכו הכל לעונה
 והיינו שכי' הרמז"ן ז"ל שהם הנסים נסתרים ר"ל בשגם מאלה
 שהוא מוסרי העולם והקביעות מ"ע הוא נמוכר ביד עושי
 לזוט וע"י פעולתם יוכלו להפכו לעובה :

מסכה יב

הרל אומר כו' . אורה שלום היינו שנושה שלום בין
 אורה שלום ישראל לאניהם שבשמים שנוכח
 ומקרבן לתורה :
 אותם תמיד ומקרבן לעבודתו יתגן
 שמו :

מסכה יג

הוא היה אומר נדר ששא כו' הגה לכאורה כפל המלה
 ודרא מוסיף יסיף . דנגד שנוא ודאשמוש
 ודאשתמש בתגא חלק :
 בתגא חלד ניכור . וי"ל
 דרומז בזה על האדם כשלומד
 תורה או מתפלל או חיה ונלוט שנושה שלא יעשה הדבר נענילו
 להגעת חיות שכל או מיראת חיות עוגש רק כל דבריו יהיו
 לש"ש הכל לכבודו ית"ש וע"ז הוזיר אותו הכתוב בלחמו כי
 תשה ברעך משאת מלאויה ירנה שמתפלל לכונת חיות שכל
 וזהו כמו שנולה על המסכן לא תבא אל ביתו לעבדו עמוסו
 ר"ל זה האיש לא יבא אל בית המלך פנימה רק בתוך תעורר
 כו' . ואם איש עני הוא איש רומז על הצדיק שבזמן החובבן
 נראה

עלינו לעיני כל חי וידע כל פעול כי אהה פעלתו . וציונת
 לריך האדם להתעורר ע"ז בעשרת ימי תשובה לאקמא שכיתתא
 ונעשרא כי צ"ת רומז בעשרת ימי תשובה ואמר אם אין אני
 לי מה לי . כי הנה מלינו שהלל חי' אומר כמה דברי' בשם
 ה' וכמו שהש"ס צעלמו אומר כן וירלה שפעשה כ"כ הפעלות
 עד שהש"ס יודה לדברך ויאמר כן ודאי אם אין אני לי א"י רומז
 על התלובה כמד"א אני אהיה ואהיה עתלמי ואני ארפא ואומר
 אני הוא בעל היכולת כי צדי הכל ואמר אם אין אני לי מי
 לי ככ"ל ודאי :

משנה ד'

הוא היה אומר אם אין יבואר ע"ד הפשוט כי נודאי הדיק
 אני לי מי לי . לריך להושיע לישראל ולהעלותם
 ולקרבם לעבודת הש"י ולעשות כל

התאוונות . אך האדם צעלמו לריך ג"כ לישא בעול ולכוף עלמו
 כאינון ולשמוע מוסר ותוכחה הדיק ולא להכניד לבנו כאכן
 כי אז לא יועיל לו . כאלמר הכתוב לא תראה את שור אחיך
 שהיא מדרגת שור שעושה מעשה בהמה . או שיו נדחיס
 והתעלות מהם . רק השב משיגם לאחיק לעבודת הש"י . ואם
 לא קרוב אחיק חליך ולא ידעתו דעת הוא התחברות . פי'
 שאין אהה יכול לחברו אל הקדושה . ואספתו אל מוך ביתך
 שתכספו במתשבתך ולהתפלל עבורו . עד דרוש אחיק אהו .
 ר"ל עד שירחמו עליו מן השמים . והשנותו לו . וכן תעשה
 כ"י הקס תקים עמו . וכמו שפירש"י ז"ל שלא יאמר הואיל
 ועליך מלוה כ"י . לא כן הדבר רק שזה האדם צעלמו לריך
 שיהיה ג"כ סעד לדבר הזה ולהתחזק בעבודתו ית"ש ולא ילנק
 וז"ל התנא אם אין אני לי מי לי ר"ל כשאני צעלמו אחי
 מתחזק אחי בדבר הזה לא יועיל לי שום אדם בעולם :

א"י אם אין לי מי לי . פי' אם אין האחי דהיינו
 הנורא ית' . לי . כלומר שגם זה שאני עובדו גם זה
 הוא ומכחו ית' הוושפיע לי ונתן צי כח ושכל לעבוד אהו .
 מי לי : ואם לא עכשיו אימתי . לא כמו השוטים שמתחיים
 לעבודת הנורא עד אחר ימי זקנותם ואחר עשיית לרכיהם .
 ויש אשר יעזבו ימיהם בהכל וריק מהגלי הזמן והמכין עלמן
 על ימי הזקנה . כי נודאי אם ה' האדם יודע יוס קצ' נודאי
 ה' ומקיים זאת שוב יוס אחר כ"י בכל רלוט ומסקן . גמלא
 וכי נחמת שהיא נחום נחשך הנורא שיאריך עוד ימיו . גלל
 כן יהא מחשך בעבודתו ית' אין זה כ"א כפי עונה ח"ו . וזהו
 משכיל לדוד . כשהיה דוד האולך ע"ה עובד את הנורא היה
 מתחבל בהמשכיל המשכיל כ"ז הוא הנורא ית' לומר שאין זה
 מלדו ומשכלו :

משנה טו

שמא' אומר עשה תורתך ירצה כי נודאי לריך האדם
 קבע : אומר מעט לקבוע עמים לתורה
 ועשה הרבה : ולעשותם עיקר עסקיו וחו
 קבע :

א"י עשה תורתך קבע . לריך האדם לראות שיעי לו
 חיה פעולה וחכמית לעבודת הנורא ית' מהלימוד שלהד
 וקבע הדברים לבנו ולא יהיה כהנשפה ולחזן כי מה יועיל לו
 רוב הדברים והלימוד נחא לא יגיע לו מעט שום תועלת .
 וזהו אומר מעט ועשה הרבה . שהאמירה והדיבור יהיו מעט
 ועיקר כונתך יהי' על העשי' שרבה . כי זה אינו כלום שילמוד
 האדם את התורה רק לריך להיות שהתורה תלמדו דרכי ה'
 והדרך אשר ילך בה כמו שאנו מנרכין המלמד תורה לעמו ישראל
 שהתורה תלמדת אהתו :

א"י עשה תורתך קבע . רומז על האדם כשלומד או מתפלל
 שיקבע הד"ת הסם למעלה ויקשרם למעלה גשרטם תחת
 קסא כנודו ית"ש . אומר מעט כ"י ר"ל אף שאמירתך זק
 סעונק

הוא עני כביכול לא תשכב בעצמו כי מלינו שהמקדש
 נמשכן עמו ואמר שריכין כ"י שלא ישכנו ולא ישקנו ולא
 ישנו על אהה להחזיר העטרה ליושנה שתגלה ותראה עלינו
 מלכותו בקרוב וז"ל השב משיב לו את העצוץ ולחא יברכך
 וכן תהיה לזקק . ודלשתתם נחנא פי' ששימש נכחרי אהתו
 פי' כי תנא הוא אחרים ומכר כמו שמוני שהתגרס הוא
 אחרים תלה"ק וצוה נחיישנ מה דליתא כנוי' שריכין אנו
 לומר נסקוי' ומכיות דכמיני נחורם ומשבו תהם חד ומרועת
 גלך ט' ולבסוף משיב פסוק ה' ימלך לעולם ועד ותמוה אחאי
 לא משיב הך דרישא כדכתיב וגם אהן לא אמרינן הכי וגם מה
 שהקפא הרמב"ן ז"ל דהתגרס שפי"ס ה' ימלך לעולם ועד אין
 המון עם הפסוק שכתבו ימלך לשון עמיד ומתגרס ומלכותו
 קתים והוא היה אף נאמת הוא כי צודלי ומלכותו בכל מעלה
 ה' ימלך כ"י אחרים שאין נראה כלל נודל מלכותו וזהו שפירט
 הן דהוא נחום קדשם מה שעמיד להיות שאין זה גולה שלימה
 ואמר ימלך דרומנו על העמיד והוא ליוות האנשים וזהו מלכותו
 הנה נראה לעין כל . אצל המתגרס פי' להאמת צודלי ומלכותו
 קתים ובכל מעלה כי נודאי אהם ואלמו הגם שאין נראה והנה
 הדין הריכוי ד' פסוקי ומכיות ור"ל לפרד הפסוקים האנשימי'
 גלמן היה כגון ומרועת מלך צו' ולא רלו לפרד זה הפסוק
 ה' ימלך כ"י דהוא עמיד רק אח"כ שלא מלאו יותר קטור גם
 ה' אצל הקדי' הוא כמו שכתוב נחורם הקודם קודם . וז"ל
 ודלשתתם נחנא פי' ר"ל לריך האדם להתפלל על זה שיחראה
 מלכותו ותנשא לעיני כל חי' ולא דרך אחרים כי תנ"א הוא
 אחרים כ"ל . ואמר הכתוב כי ישנו אחים יחדיו רומז על
 נחמת ישראל דהם אחים ורעים לנפוק ומה אחר מהם . ר"ל
 שנתקת מהם האחדות כמו שמוני שנים שני נחרכו על נחמת
 הגם וכן אין לו . ר"ל אשר ללם מעליהם שאינם יכירים שהם
 בני אל חי' לא תהיה אהת הנה החולה לא"ש זר יצנה יבא
 עליה ולקחה לו לחמה ויצונה . ר"ל לומר שחראה שהנורא
 יתקם עליהם ולקחה לו לחמה . והיה הנכור אשר תלך ר"ל
 הדיק והוא נקרא בן צבור שא"ל בני צבורי ישראל : יקום ע"ש
 אחיו . ר"ל לומר שהדיק כזה יקום ויעמוד נפרץ עליהם להיות
 וזהו שם שיקראו אחים ורעים לנפוק . ולא ינחה שמו מישראל
 ואם וכן אין לו . ר"ל יתחזק הא"ש . הוא הנורא ית"ש א"ש ככ"ל :
 לקחה את יצנתו . ועלתה יצנתו השערה ונשם יצנתו חליו
 נשיני חקנים וחללה בעלו מעל רגליו . בעל רומז על התלובה
 כמד"א מה ישו פעונוך נבעלים . אך היא נחשקת שאינה נראית
 גייל שיהו דרך אחרים ואינו רולה לגלות עלמו דרך פנים :
 ומלכה נעלו . ר"ל שתחלוץ אהת הנדה ותראה להראות מלכותו
 לעין כל ושיכירו וידעו כל ימיני תכל כי לו תכרע כל נרך וכו'
 הנרובה : וירקה כפניו . דהנה האברננאל פי' שחרוק בהמעל
 עמו והוא ער"י שחרוק ומתקין על מלכותו ית"ש שהיא נחשקת
 וכן אחרים ואין יכירם גודל נצורתו ולומר לפניו קתים ומלואם
 לי כרוק ואם תתן לי כל חללי דעלמא לא תנוח לי עד אשר
 חסון ירושלים ותסון מלכותך לעד . או וירקה כפניו . רומז
 על כני' שתתפלל לתקום צ"ה על אהה ולומר לפניו שכל
 מעוני עוה"ז וכל העולם איננו שיה צעיני לכתום : וענתה
 ואחרה ככה יעשה לא"ש אשר לא יבנה את בית אחיו . ר"ל
 שחומר לפניו כמו שאנו כל מפלגו כך והכל בלא חשב לעיניו
 כך הענומי' עושים לך ומשקיים עליך כביכול אין אהה משבו
 נשיניהם ומה גם אם היו ביכולתם לעלות ולנפוק הרקיע
 ולהאדם כך אין מן המונע להם : וז"ל ככה יעשה לא"ש הוא
 הנורא צ"ה ואומר כמו שאכתבו עושין כן יעשה לך וכל אהה
 אהה אשר לא יבנה את בית אחיו לכוון את בית חיינו ולהשיב
 לעינינו כחוכינו בנהרם צינינו : ונק' שמו בישראל בית חלון
 העל שתיש אהת הנדה והשויע עלינו כהדר גלון עיון ותנשא

כי אם האדם יתמוז הדיבורים שידינו על ניד ואחר כך יתחבר
 ויהי יראה שיצטו מעלמו וזכרנו כי גדול מאוד הוא דברים
 בעליהם כי לא ישוב אל לבו לשבו עליהם כי דברים בעלמא הם
 וכל זה אמר דוד המלך ע"ה עון עקבי יסובני רוננו על העבירי
 הקמים שאלם דם בעקביו ולא יתן אל לבו לשבו עליהם הם יומרו
 הקים וימירו ויפארו עבירות שלבסוף הם ומצדדים אותו ואין
 מנימים אותו לעבוד את זוראו :

בעזר ראש וראשון . נשלם ספר ראשון .

פרק שני

הנהגה א
 יבי אומר איזו הוא דרך סירוש שעושה תפארת
 ישירה שיבור לו האד' לעושים הוא הנורא
 כל שהוא תפארת לעושיה יח"ט נחמה ותפלה ועי"ו
 ותפארת וכו' . משפיע תפארת לעול' התחמון
 לכחי חסו ותפארת לו מן

האדם . פי' שהעולם התפארת עם האדם הגדוק הזה צוה
 המניח להם השפעתו הג'ל . לכאורה אינו מדוקדק דומה
 התחיל לדבר בלשון נסתר סינור לו האדם ולבסוף אמר לנוכח
 והוא זכיר . אך דהפנין הוא כך כי ידוע שלא נק' רבי רבינו
 הקדוש לגודל דלקחו שהיה מופתם ומנדל מה העולם התחמון
 כלל . כי קדוש הוא לשון פרישה עד שקודם מיתחו הגבית ידו
 ואמר שמיניו לא היה נכונה מעוה"ז אפי' באלגע קטנה כך
 היה תמיד מקושר בעליונות העליונים ולא היה יכול לדבר עם
 העולם לנכוח מנדל התדבקות בהש"ת רק היה מדבר בעדו
 ונשם שומעין מניחא . כמו שמלינו בנמלא על אחר שהיה דורש
 בשוק העליון פי' בעולם העליון וטליחו היה מונח בשוק התחמון
 שיהיה שליחו הוא הגוף היה מונח בעולם התחמון . ומלאו
 ונח כורך עליו פירוש מוחות התדבקות גופו אל המונח בלמנו
 למינים תוכחה ונסר נמשך אליו ג"כ מוחות הרהורים רעים
 אל המונח וזה נמשך שחותן התחמנות והרהורים הן מסי'א
 ומתחמנות הכתם שצוה העולם השפל . ולזה התחיל רבינו הק'
 התחלה להיות מדבר בעדו בנסתרי . ובשאלתי ותפארת לו מן
 האדם היינו ככ"ל שמשפיע ומנינו לנריות אז נחית ונעט
 מדניו והעולם תעלה מקדושתו עד שצאו לנכוח ואז דיבר
 עמוס לנכוח :

הנהגה ב

ר'נו בנו של ר"י הנשיא ר"ל פי' כתיב הכז מ"א
 אומר יפה ת"ת עם נספרו כ"א על פסוק
 דא שיגיעת שניהם משכח' ויעש כן האהרן כו' ופירש"י
 עין כו' שזכות אבותם מניד שצוה שלא שינה ע"ש :
 מסייעתם . ותוכן דבריו שהגדוק האנושלים
 נמדדנתו לריך לקשר עלמו

עקר אחד ביחוד גמור בהנורא יח' ובגנ"י להשפיע להם כל טוב
 לחינוך שנידו . וזה יפה ח"ת . הוא עבודת הש"י ודביקותו בו
 יח' עם ר"ח רוננו על ככ"י כמד"א ואחם תהיו לי ארץ חסד
 ר"ל נסחיה מדבק עלמו גם בגנ"י להשפיע להם כל טוב וגם
 להשתלם למעב' לעבודת הש"י ח"ש חם מעשה האוטרם מקשה
 את עד ירכה עד פרחתו גו' . להעולם מקשין שאין זה וקומו
 אל עקב זה אך לפי הרנו שחמנו הוא מכוון . והיינו שהגדוק
 י"ך להדבק בגלגלם ישראל ואף בפושעי ישראל לגלתי ידח מוננו
 את חם רוננו עד ירכה עד פרחת ר"ל מלאם ועד סוף עד שכל
 היועל התחמנות וכדל' בנדרשים מקש"ה רוננו על ארבעה
 ח"ס שנתקשה משה רבינו ע"ה בהם . מ' מנרה קש מ' קל
 מ' מ' לים ה' מ' חודש ולנו כאמר שהק' רוננו לשרלים
 מ' הק"ף הוא רנו כקוף כפני אדם ורוננו לדי' כתי' ישראל יש

הם לדיקים גמורים הם כמורה יחידו תמיד למעלה ויש שהם
 נמשקל צינטי . ויש שהם מחדשין עלון בכל פעם לעלות
 ונחמולתן ויש שהם רשעים גמורים רח"ל כתי' שרלים ואעפ"כ
 כולם נתקשה אחת הוא ויחוד גמור ולכולם יהיה מתיקן ח"ת .
 ונשה נתקשה צוה הארץ יח' המתיקן הזה לוח כתיב כן עשה
 את האוטרם . ונחלקו בו חכמי ישראל יש אומרים הקנים
 עשאו בעלמו ר"ל כי צודאי דבר זה אין שום צרי' ויכל להשיג
 ולתקן זאת כ"א חס"ת בעלמו יתקן כל אלה ובעלמו רוננו למד"א
 עלם מעלמי ובשר מצברי רוננו על ככ"י שהם עלם מעלמי
 כביכול ונלק חלום ומעל והארץ ישרל דבר ארלה ח"ו . וצודאי
 יתקן הכל ח"ת . כל אשר בשם עושי רינו יכונה אך אותן
 שאין מנשמת כללות עושי רנו כלל לא יתקנו לעד . למשל
 למלכה שכל היוכל מנופה והלדניס מנופה (חסר כאן צ' ג'
 חיבות) חלל יש חילוק אותן לפרטים שדליקן נחמולתם כמנופתה
 נחמולתם לריכא לתחך אותן ולהשליכם למימון . וזה שיניעם
 שיהיה משכחה עון שאם לא ילנה הגדוק לדבק עלמו בכללות
 ישראל היינו נפשו (חסר ככ"ל) רשע ישראל נמלא גורם ח"ו
 קיטרבו למעלה וגם עליו יקטרנו על ח"ה עון משא"כ כמדבק
 בכללות אז נשכחה העין וזה כל תורה שאין עמה מלאכה מלאכה
 ריח מלאו כ"ל האר"ץ היינו כמדבק עלמו ונתקשר העולם הכל
 יחד אז ממשך הקדושה והאלהות לכל בלי עולם וממלא כל
 הארץ כבודו יח"ט משא"כ כשאינו חסדן צוה גורם עון ככ"ל רק
 ל"ל בעטה ימירה ולחשוב שהוא הגרוע מכוון ואז יוכל להעלות
 ואחר שזוהי אצותם חס"ת עשם כמנופל כספר תניא בשריות כי
 כל איש ישראל יש לו שורש הקדושה מה שהשרישו אצות העולם
 הם אצותם יתקן ויעקב צוה ישראל והיא האצות המוסתרת
 בלב כל ישראל לנסור נפשו על קדושת שמו אף הדיקנים שנסם
 וזה שאנו אומ' אלהי אצותם וכו' הוא האצות וקדושה
 שהשרישו לנו אצותיו עד סוף הדורות אשם שמונדל המומרות
 היל"ה"ר ממשך האור הקדושה היא נמלא צודאי ויכל הכל לתקן
 ולחזור לשורשו הקדוש :

הנהגה ג

הוא והירין ברשות שאין מקרבין רשות רנו על ר"ת
 לו לאדם אלא לצורך הילולא משפוק
 עצמן וכו' ואין עומדין לו לאדם מ' ק' ו' י' ת'
 בשעת דחקו : שבעה רשות . וגם
 אצותם ושר"ם הוא

רש"ת רוננו על הנלוכה ושר"ת רוננו על העצרה שערך
 העצרה לריכא להיות להמליך את הנורא יח' על כל העולם
 וישתמוז לשניו כל הצדושים כו' ואף בתפלה שמתפלל על ח"ה
 דבר דהיינו רפואה או פרנסה וכדומה עיקר כוונתו יהיה לתקן
 ולפעול זאת למעלה בשורשו כי צודאי כן כאשר יתקן לאדם
 ח"ה דבר שזריך להתפלל עליו הוא לנעבור משאיו אשר פנס
 למעלה בשורש הליטר העליון צולכות שמים עד שמיניע חסרתון
 והפנס מוויילא גם אליו ולכך לריך להתפלל ע"ו בעיקר כוונתו
 לתקן זאת למעלה בנפשו לתשלום הנלוכה וגם שיומליך את
 הנורא בכל דבר אשר יספיע לו ואשר ימלא את חסרתו שאין
 מקרבין לו לאדם אלא כשמתפלל לנורך עלמן ר"ל לנורך עלמות
 העליונים ככ"ל ואז ואין עומדין לו לאדם בשעת דחקו ר"ל ואין
 רוננו על האין סוף צ"ה עומד לו בשעת דחקו למלאות
 משאלותיו ג"כ כאשר עיקר כוונתו לש"ם משא"כ כשעיקר
 כוונתו לנורך עלמו אז לא נזהרה כנחה ואין עומדין לו בשעת
 דחקו מנש :

הנהגה ד

הוא היה אומר עשה רצונו שיעשה לנורך היינו הטוב
 ברצונך כרי שיעשה שיספיע לך לא יח' לך כאז
 רצונך כרצונו בשל רצונך . המוכרח ליתן לבנו אף שח"ט
 מש"י

הנהגה א
 הנהגה ב
 הנהגה ג
 הנהגה ד
 הנהגה ה
 הנהגה ו
 הנהגה ז
 הנהגה ח
 הנהגה ט
 הנהגה י
 הנהגה יא
 הנהגה יב
 הנהגה יג
 הנהגה יד
 הנהגה יה
 הנהגה יז
 הנהגה יח
 הנהגה יט
 הנהגה כ
 הנהגה כא
 הנהגה כב
 הנהגה כג
 הנהגה כד
 הנהגה כה
 הנהגה כו
 הנהגה כז
 הנהגה כח
 הנהגה כט
 הנהגה כס
 הנהגה כא
 הנהגה כב
 הנהגה כג
 הנהגה כד
 הנהגה כה
 הנהגה כו
 הנהגה כז
 הנהגה כח
 הנהגה כט
 הנהגה כס

פסני רצונו כדי שיבטל עושה רצונו רק צלונו הטוב
 רצון אהיים פסני רצונך : יתן לך ונשמחה רבה שמדך
 הטוב להטיב גם רצונו שיעש'
 לזיך . שיעשה לך רצון שמלכה תמיד לעשות מה שהיא רצונו
 ית"ש דהיינו התורה והעבודה . בטל לזיך כו' היינו כשיבטל
 לך איזה דבר ועון לעשות מה שהוא נגד רצונו ית"ש חבטל
 לזיך מפני רצונו או בטל לזיך ר"ל כי הש"ת נתן הבחירה
 ורצון לאדם לעשות כאשר ירצה אם טוב ואם להיפך והוא
 לזיזן הרצות שכרו כמדוע וא"כ כשיבטל לאדם איזה דבר מה שה'
 נגד רצונו ית' ויזרי חקפו עליו צלונו שיעשה אותו ויטל רצונו
 ויאחר לפניו ית"ש רבש"ע הרניו ויבטל רצונו לזיזן אי אש"י
 זו ולא נשכרו רק (חסר ב' או ב' תיבות) לזיך ואז הש"ת
 יבטל רצונו לזיזן אחרים שהם כחות המשיחיים (חסר כני"ל)
 וגם יבטל רצון אחרים הם המצוות עכו"ם ורצונם בנייתם
 על ישראל כמו פירעה והזון שהוא כנגד רצונו ית"ש הגם שהכל
 הוא מוננו ית"ש ונדרונו הטוב להוכיח את ישראל מ"מ הם לא
 עשו כ"ז כדי לקיים רצון הש"ת אדרבה הם קוברים שהם
 עושים כ"ז צלונו ועיקר כוונתם הוא על קוב"ה ושיכנתים
 ועל התורה ועל העבודה ולכן בעבור זה הש"ת יבטל רצונם
 ויזירתם שגורמים על עושי רצונו ויפר עמלם ויקלבל המצוות
 וירם קרן עושי רצונו .

משנה ז

הוא היה אוטר . מרבה תורה מרבה תורה ונרבה חיי'
 מרבה חיים . מרבה . מרבה הוא על ידי שדורש נטעמי
 ישיבה מרבה חכמה . מרבה הוא על ידי שדורש נטעמי
 עצה מרבה תבונה מרבה צדקה המור' ופירוש' ורמזיה
 מרבה שלום קנה שם טוב וכו' . שזו הוא שנת התורה
 והרינו כמ"ס בח"א שז'
 היא אשת חיל עטרת נעלה שהתורה שנתכז מתעשרת בתורה
 שנע"פ ועי"ז מרבה חיים דהיינו שהנורא ית"ש מוסיף חיות
 צו התורה שמוסיף כי התורה נעלמותה כמו שהיא אל"ט היא
 נשמיית (חסר ב"ת) נא אור החיות שהנורא ית"ש מלגוס בתוכה
 וזוה החיות נא לכל העולם כי העולם נכדא עם התורה
 כולל כל דבר שנעולם תלוי בתורה ומזנה שופע החיות :

מרבה ישיבה מרבה חכמה . ההיפוך מהמרבה נשמורה
 הג"ל רק שמייטז דעתו ומחשבתו תמיד בעבודת הנורא
 ית' אז מרבה חכמה :

א"י מרבה ישיבה מרבה חכמה . רצונו על הדריק האומר
 ד"ת בפני ההפוך שכל מה שנתים דעתם ומחשבתם אל הדריק
 לשמוע ד"ת מפיו כמו כן בא השפעת התורה אל הדריק והדבר
 אשר יאמר אליהם דדיה ירווך ככל עת מה הדד הזה כל זמן
 שהחיטוק מתעמת צו מוניה טעם כן הד"ת כל מה שנכפפים
 אליו ומתכנים מתשבתם אל מחשבת הדריק אזי כמו כך נא
 ההשפעה יתירה נמתשבת הדריק וכמ"ס פי' הכ' חכמות בחוף
 תרונה חכמות רצונו על שני חכמות שמתכנים חכמות ההפוך
 עם חכמת הדריק אזי בחוף תרונה :
 חקר חטום המאמר

מרבה עצה מרבה תבונה . ענה רצונו על הדריק כדליתא
 בזוה"ק על פסוק לא תשחית את ענה וכוון בזה שאל
 יאמר האדם מה תועלת בידי לשמוע דברי הדריק ומסקרו כלום
 הוא יודע די מחסורו אשר יחסר לי לתלמות חסרוני ולהשיבני
 דבר לעיני לא כן הוא רק שעי' המוסרים והתוכחות שהלדי'
 דובר עי"ז יבוע אליו הרהורי תשובה ויסקרו ברוע מעלליהם
 וישונו עליהם . נמלא עי' ההתחנות הדריק נמתשבותיהם
 ויכל להודיע חסרונם חף בכללם ועד"ז אומר הד"ת בפניהם
 דרך כלל ואם קש"ש יפולץ סלע שמתחלק למה גיליוני וכו"א
 ישמעו

ואי יוכל למנוח מרצונו לכפשו ויזללות חסרונו ומצוקתו אשר
 יחסר לו בעיניו וזה מרבה ענה מרבה תבונה תורה הוא ונזין
 דבר מתוך דבר ר"ל נגמם שאינם שואלין לו נפשים מ"מ היא
 מצין חסרונו מתוך מחשבותם :
 מ"ב צדקה מרבה שרומ . השפוט הוא כאשר שתינו
 לדקה לעניים עושין שלום ציטו לצין הש"ת שלא
 יחרעם עליו ית"ש כמד"א או יחזיק במוצוי יעשה שלום לי :

א"י שעי' הדקה שחלום עושה ונעורר הדקה למעלה
 שהנורא ית"ש יוכל לתחנך אל הכני' ולהשפיע להם
 טובו ג"כ בדרכי דקה ולא יכול לזא שום ערעור וקפדון
 בהשפעה לנעורר שהיא בדרכי דקה ומסד לא בדרכי שבר וליה
 לזיך האדם לעורר הדקה למעלה וכומו שביארתי הכתוב
 ונדרקת חכונני נמלא בזה גורם היחוד צין קוב"ה ושיכנתים חז'
 שלום אחריות ש"ס ל"ו ש"ס רצונו על השם אלדני' ול"ו רצונו
 על הדריק כמדוע ועשה היחוד צינייה וזהו קנה שם טוב קנה
 לעלמו כי הנורא ית"ש ליה ליה שם ידוע רק כשנבא עליו
 קרא לעלמו (חסר) והשם אלדני' מושתק עם הכני' שהם
 נושאים אדמותו עליהם הגם שהיא ית"ש וישל כלל חיליו
 בקליפין מ"מ הם נעלמותם כופרים צו ית"ש ולאן נושאים
 עליהם אדמותו רק הכני' וזהו קנה שם טוב כשהאדם קונה
 השם טוב דהיינו שנושא אדמותו על עלמו . קונה לעלמו כניו"ל
 לעלמות היותו ית"ש והוא המוליד את הכבוד ית"ש נעולם חז'
 בוף ובדית מסנין חד כי טוב חיקרי דית כמדוע :

קנה לו ד"ת קנה לו חיי העולם הבא . ר"ל העומד
 הוא ההשפעה ששופע תמיד ממחו ית"ש עליו חיי'
 העומד רצונו לחיות זו ההשפעה כמו החיטוק כשח"א חכם
 ונחמנו צו האז והאז ביתן לו איזה דבר עי' המענו שנת
 בלבו מתענוג בנ החכם כולל עיקר החיות מזה המצוי הוא
 המענו שהיה לו לזכו . כמו כן הנורא ית"ש עי' המענו
 והשפעה שמתענוג כניו"ל נשמת ישראל משפיע להם כל טוה
 כולל חיות ההשפעה הוא מענו ית"ש . וכשקרה ד"ת קנה
 לאותו החיות של העומד (חסר ב"ת) הנורא ית"ש שופעם
 עליו :

משנה ח

ריביו הוא היה אוטר אם נדרק בזה האומר אחי
 למדת תורה הרבה לא יחזיק טובה וחלי
 אל תחזיק טובה לעצמך : נתינת טעם נדבר כי לך
 טלרת אדרבה טובה נמורה
 היא שהטיבו הש"ת להשלים פעלו אשר לדבר זה נפעל ונכדא
 כי מי יתן לקיים כל המוטל עליו לקיים אשר גלל כן טלנו
 אלא דה"פ דרצונו שאל יחזיק הטובה היא התורה שלמד לעלמו
 רק ילמוד לאחרים ג"כ וכו"א כי לך טלרת ר"ל כי זה העול'
 הוא דוגמת עולמות העליונים שהם מקבלים זה מזה ומשפיע'
 זה לזה כמד"א ומקבלין דמ"ד כך בעוה"ז לזיך כ"א לקבל
 מתבירו זה שלמד ישפיע וילמוד לאחרים וזה רצונו הכתוב
 חסם ל' ע' מ' ל' יולד ר"ת ללמוד על מנת ללמד :

חמשה תלמידים היה לו לריביו כו' ר"א בן הורקנוס
 בור סיד שאינו מאבד טפה הוא ע"ד דליתא כי
 בכל יום ויום יורדין מ"מ טיפין לני"ב ושם מקבלין הנגזלים
 ולזה היו מ"מ נביאים והסיורין יורדין לכל העולמות התחתונים
 וזהו יורד בכל יום וזהו התחדש במוצו בכל יום תמיד תעשה
 בראשית התחדש עורה על אלו מ"מ טיפין הג"ל והן הגה
 השפיעת קדושות ח"ך לעבוד את הנורא ית"ש והן הן הכתוב'
 סמוכרים נש"ס שיואלין בכל יום טובו בנים טובנים ויש אשר
 ישמעו

הוא ררך טוב' שירבק בה להביט
האדם . ע"ד שפי' תורי
הרב ע"ה ז"ל בספרו ע"פ
לא יחל דברו . אבל אחרים נחמין לו . ר"ל זה הלך הוא
כלל יחל שאינו יולא לחולין . כי הוא דנוק תמיד במחשבתו
בהנורא ית' רק אחרים נחמין לו . ר"ל עושים אותו חולין
עומת הלך ליד ונודעתו להגטרותם והנה יש חילוק בין
דרך לאורח כי האורח הוא נוסלה קלה' ולפעמים אשר לא
ילכו בה . אבל הדרך הוא רחב ורגילות לילך בו תמיד ורבים
בוקעים בו . ונודחי היו לו כמה תלמידים כמו שפליט פסי'
דורש בלבו של סיכל . ואף על זה יש ג"כ רמז שהיה דורש
והפסל של אחר שום שטן ומקצב מ"ו שימד הסיכל . אבל
אלו המחשבה היו גדולים ואנשי מעשה ותמיד היו דבוקים
למעלה ואמר להם לאו נמדגתכם לראות בהגטרות העולם :
רבי אלעזר אומר עין טובה . הנה ע"ד הפסוק הוא .
סאה עיני עונה בשל חבירו ולא יהיה לך עין . כי
זה יהא ח"ו מלד הכפירה כי אם יחשוב הא"ס שהכל מאלו
ית' לא יקבל לשום דבר בשל חבירו כי ה' נח לו ודאי כנון
הוא הדבר . רק אם לא יחשוב זאת ויחשוב שמהכנון הוא
סיחא הכל שלו וכופר בנה' שפסי' נתן לו . ולזה אמר עין
טובה :

רבי יהושע ב"ח אשרי יודרתו . יראה ע"ד דליתא בזה
הנה כי תודיע וילדה זכר . חים אלו ואלו תיראו בנה'
הקדים האם לכל הנה' בהיות כי לרך האדם לקדם עלונו
בגנות חיובו בכל עיני קדושות וגם האשה שלא יהיה כונת'
רק להוליד בנים לעבודתו ית"ש בני שום מחשבת פגול ח"ו
מכונן רק להנאמו ועושה הטפל עיקר זה יהיה כמו ילדי
עושים ח"ו ר"ל וכמו שאמר דוד מלכא קדישא ע"ה סן בעון
תללתי ובחטא יתחתי אחי . משל ע"ד לוי שאוהב את הולך
ודאי עושה כל החמלות להעמיד לולך עבדים ומשמים כך
אל האדם לא יהיה טונתו רק כדי להעמיד למו"ה הקב"ה
עבדים ומשמים בעבודתו ית"ש ולזה הקדים בפסוק האשה
לגם כי אלל האשה היא מידוש טפי לכונן מחשבתה בלתי לר'
לבו בני מערכת ומחשבת ח"ו להנאמו ולו"ה אשרי יולדתו
ר"ל שהי' קדוש מרחם שום אמו קדשה וכונה לאה' בשעת
הזיווג שהיה לה סן לעבודתו ית' והיתה ארתו נקדושה :

רבי יוסי הבהן חסיד . ע"ד שכתוב חיה חסיד המחמד
עם קונו .
רבי שמעון בן נתנאר ירא חטא ר"ל כי יש ג"כ אשר
יראים לחטוא מפני העונש הנניע להם . אבל הוא לא
קום ירא משום דבר בעולם רק וון החטא בעניו שהיה מונעו
מענות בורכו באחריו ח"ך הולכ לחטוא נוד בוראי אשר יוכת"ב
למ אשר פניו מנייה ומה גם שלא ימנע אליו בדברי אליו עוד
כמו שפגול בפירש"י בחומש על פסוק ולא תעמא את הארץ
אשר אני סוכן בתוכה כי אני ה' סוכן בתוך בני' ופירש"י ז"ל
שלא תשיבו אחי בעומתה ונודחי סן הוא כשישים האדם על
לע לו מעמא בתפאיו אשר יתעא כניכול הוא מעמא להשי"ת
באשר הוא סוכן בתוכו ח"ך בעומתה נודחי מעילא לא יתעא :
רבי אלעזר בן ערך בשעין המתנבר . שהיה תמיד מתנבר
לעבודתו ית"ש ועלה תמיד ממדרגה למדרגה עד ליעלה
השי"ת הנלכאים סהן עומדין תמיד על מעמדן וקיומם .
הדריא ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה . הם שפליט
שם העולמות העליונים לפעמים מתעלים . כ"ז הוא ג"כ ע"י
הדין החתון שצדק את השי"ת לנטיה . ועידי עברו במעלה
דך סהן בעולמות העליונים ועלה ג"כ את העולמות בדרך
הטוב ור"ל . כי כל העולמות ע"י זה עולם הטפל הם קיימים
ונש"ש נפי' רזאל . על שונה שם השיעור קונה כניכול אל
אורח ית"ש . וכתב כתר דרישא הוא ששים רוחא פסקאות
הד ששים רוחא בשמות ישראל אשר הם קיימים לעולם ולא
עדי אחר מהם . והכתב הוא ששמות ישראל ותחייבים לו
ית"ש . וזה הוא ששים רוחא פסקאות כי מנייה וניה הוא :

רבי יוסי הבהן חסיד . ע"ד שכתוב חיה חסיד המחמד
עם קונו .
רבי שמעון בן נתנאר ירא חטא ר"ל כי יש ג"כ אשר
יראים לחטוא מפני העונש הנניע להם . אבל הוא לא
קום ירא משום דבר בעולם רק וון החטא בעניו שהיה מונעו
מענות בורכו באחריו ח"ך הולכ לחטוא נוד בוראי אשר יוכת"ב
למ אשר פניו מנייה ומה גם שלא ימנע אליו בדברי אליו עוד
כמו שפגול בפירש"י בחומש על פסוק ולא תעמא את הארץ
אשר אני סוכן בתוכה כי אני ה' סוכן בתוך בני' ופירש"י ז"ל
שלא תשיבו אחי בעומתה ונודחי סן הוא כשישים האדם על
לע לו מעמא בתפאיו אשר יתעא כניכול הוא מעמא להשי"ת
באשר הוא סוכן בתוכו ח"ך בעומתה נודחי מעילא לא יתעא :
רבי אלעזר בן ערך בשעין המתנבר . שהיה תמיד מתנבר
לעבודתו ית"ש ועלה תמיד ממדרגה למדרגה עד ליעלה
השי"ת הנלכאים סהן עומדין תמיד על מעמדן וקיומם .
הדריא ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה . הם שפליט
שם העולמות העליונים לפעמים מתעלים . כ"ז הוא ג"כ ע"י
הדין החתון שצדק את השי"ת לנטיה . ועידי עברו במעלה
דך סהן בעולמות העליונים ועלה ג"כ את העולמות בדרך
הטוב ור"ל . כי כל העולמות ע"י זה עולם הטפל הם קיימים
ונש"ש נפי' רזאל . על שונה שם השיעור קונה כניכול אל
אורח ית"ש . וכתב כתר דרישא הוא ששים רוחא פסקאות
הד ששים רוחא בשמות ישראל אשר הם קיימים לעולם ולא
עדי אחר מהם . והכתב הוא ששמות ישראל ותחייבים לו
ית"ש . וזה הוא ששים רוחא פסקאות כי מנייה וניה הוא :

רבי יוסי הבהן חסיד . ע"ד שכתוב חיה חסיד המחמד
עם קונו .
רבי שמעון בן נתנאר ירא חטא ר"ל כי יש ג"כ אשר
יראים לחטוא מפני העונש הנניע להם . אבל הוא לא
קום ירא משום דבר בעולם רק וון החטא בעניו שהיה מונעו
מענות בורכו באחריו ח"ך הולכ לחטוא נוד בוראי אשר יוכת"ב
למ אשר פניו מנייה ומה גם שלא ימנע אליו בדברי אליו עוד
כמו שפגול בפירש"י בחומש על פסוק ולא תעמא את הארץ
אשר אני סוכן בתוכה כי אני ה' סוכן בתוך בני' ופירש"י ז"ל
שלא תשיבו אחי בעומתה ונודחי סן הוא כשישים האדם על
לע לו מעמא בתפאיו אשר יתעא כניכול הוא מעמא להשי"ת
באשר הוא סוכן בתוכו ח"ך בעומתה נודחי מעילא לא יתעא :
רבי אלעזר בן ערך בשעין המתנבר . שהיה תמיד מתנבר
לעבודתו ית"ש ועלה תמיד ממדרגה למדרגה עד ליעלה
השי"ת הנלכאים סהן עומדין תמיד על מעמדן וקיומם .
הדריא ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה . הם שפליט
שם העולמות העליונים לפעמים מתעלים . כ"ז הוא ג"כ ע"י
הדין החתון שצדק את השי"ת לנטיה . ועידי עברו במעלה
דך סהן בעולמות העליונים ועלה ג"כ את העולמות בדרך
הטוב ור"ל . כי כל העולמות ע"י זה עולם הטפל הם קיימים
ונש"ש נפי' רזאל . על שונה שם השיעור קונה כניכול אל
אורח ית"ש . וכתב כתר דרישא הוא ששים רוחא פסקאות
הד ששים רוחא בשמות ישראל אשר הם קיימים לעולם ולא
עדי אחר מהם . והכתב הוא ששמות ישראל ותחייבים לו
ית"ש . וזה הוא ששים רוחא פסקאות כי מנייה וניה הוא :

רבי אומר חבר רע . ג"כ הסיפוק וועוב . ר' יוסי אומר
שן

הוא ררך טוב' שירבק בה להביט
האדם . ע"ד שפי' תורי
הרב ע"ה ז"ל בספרו ע"פ
לא יחל דברו . אבל אחרים נחמין לו . ר"ל זה הלך הוא
כלל יחל שאינו יולא לחולין . כי הוא דנוק תמיד במחשבתו
בהנורא ית' רק אחרים נחמין לו . ר"ל עושים אותו חולין
עומת הלך ליד ונודעתו להגטרותם והנה יש חילוק בין
דרך לאורח כי האורח הוא נוסלה קלה' ולפעמים אשר לא
ילכו בה . אבל הדרך הוא רחב ורגילות לילך בו תמיד ורבים
בוקעים בו . ונודחי היו לו כמה תלמידים כמו שפליט פסי'
דורש בלבו של סיכל . ואף על זה יש ג"כ רמז שהיה דורש
והפסל של אחר שום שטן ומקצב מ"ו שימד הסיכל . אבל
אלו המחשבה היו גדולים ואנשי מעשה ותמיד היו דבוקים
למעלה ואמר להם לאו נמדגתכם לראות בהגטרות העולם :
רבי אלעזר אומר עין טובה . הנה ע"ד הפסוק הוא .
סאה עיני עונה בשל חבירו ולא יהיה לך עין . כי
זה יהא ח"ו מלד הכפירה כי אם יחשוב הא"ס שהכל מאלו
ית' לא יקבל לשום דבר בשל חבירו כי ה' נח לו ודאי כנון
הוא הדבר . רק אם לא יחשוב זאת ויחשוב שמהכנון הוא
סיחא הכל שלו וכופר בנה' שפסי' נתן לו . ולזה אמר עין
טובה :

שכן רע ג"כ הסיפור ונעזב ונכלל זה הוא ג"כ מי שאינו
 בא לנהג כ"ג להתפלל כע"ל הוא על כל שכיני הרעים כדאיתא
 בגמ' והוא שירחיק ונלהיות שכן רע לנאקים ג"כ ר"ש אומר הנה
 וחי' משלם אחד הנה וכן האדם כלוה וכן הנאקים ע"ד שכח
 האור החיים ע"פ וכיחש צענויותו בפקדון כו' ויועיל מעל
 גה' כי הנה הנלה הוא צעדים ומי שנה צע"פ בלא עדים
 נודאי נשוי ליה להשי"ת לעד - והנה זה שנכח"ס ונועל בשחי'
 בתצוהו שאינו משלם לו ובהשי"ת ח"ך שהוא משקר זו והוא עד
 והנה הוא כלוה וכן הנאקים שא"ל ליה רשע ולא יסלם ודיק
 חונן ונותן וגם הוא עד"ש התנא המנהג פתוחה כו' הרולה
 ללות כו' והנה כי השי"ת נותן חיותו וכחו לצני אדם
 וזו כל העולם וכן הרלו' לשלם לו צוה דאפשר אבל זה הרשע
 אינו משלם - ואעפ"כ לדיקו של עולם חונן ונותן כי הוא יכול
 לקבל חובו בצ"ח זמן שירלה :

ושנה י

הם אמרו שלשה דברים כי אם יהיה נוח לכעוס
 רא"א יהי כבוד חבריך אז לא יכדוהו - ח"י
 חביב עליך כשלך ואל תהי יהי כבוד חברך כו' כמו
 נוח לכעוס כו' :
 שאמרנו לעיל חדר טוב הוא
 השי"ת ואמר שיחא כבודו
 חניב עליך כשל ענוך וכדאי בגמרא שנכנסו תלמידים לרי"א
 לבקר אתו להם יהי ונרא שנים עליכם כבודא ז"ו אמרו
 ליה ותו לא ח"ל וכו' : ואל תהי נוח לכעוס הענין הוא כי
 הלדיקים נהייתם מודבקים בהשי"ת בראותם שער אליהם ונשפלי'
 ונעולים מרקדין בהיכלו ואומרים ליה אליהם - אז תצער כמו
 אם נכנס ונגדל הלער שיש להם לפעמים יחילו להתרעם
 ונאמר ליה נרע תכל העכו"מ שיהיה שנים ושקטים וזה
 הרעיונה דנשכחא - וז"ל אל תהי נוח לכעוס ר"ל שלא תהא
 נוח לדבר זה לעשות כן בכל זמן - רק בהיותך מדובק זו
 יח"ש וכמו דאי' בזה"ק ע"פ וילן שם כי בא השמש ופי' שם
 לשון תלונה כי בא השמש - המורכן הדומה לליה - ושם יום
 אחד לפני ויחשך - פי' הרע הקדוש וזה' לוי ילחק בדרך
 הלנה כי הכעס הוא דומה לניחה כי הנשמה יולאת מנוח ואמר
 ושם יום אחד כו' - קודם שאתה כועס התורה ותשוב כי צוה
 אתה נוח - ונדאי כשימורה וקודם שזכ לא יכעוס :

והוי מתחמם כנגד אורן של חכמים והוי זחיר בגחלתן
 שלא תכזה - הנה כמו האש יש זו אור שהוא
 השלמה אשר הוא נראה לעינים ויש זו גחלים אשר אינן
 נעירות ולפעמים ידמה ג"כ שכן עיונות ונחמה האפר שעליהן
 ובאמת יש בהן עוד אש ונכזה כך הלדיקים יש בהן אור הנראה
 לעינים שהם צוערין חניד בתפלתן - ואף כשפוסקין ומתפללים
 נשארו כמו גחלת אש - ולפעמים ידמה לעולם שכזה אורו
 נאשר שהוא עוסק עם העולם ומדבר דיבורים כדיבורי העולם -
 ובאמת נפניויותו יש בו אש כמו הנחלת אשר היא נכוסה באפר
 ונואל האדם הבטיל יליד ומעשה הלדיק לעסוק ג"כ בדברים
 בטלים ולדבר דברים בטלים בחושבו להיות ג"כ כוונה -
 ובאמת אינו כן כי הלדיק אף שמדבר איזה דיבורים הוא
 נוחמה שאתנה ה' נוערת זו ונריך להוילא הדיבור נפיו - וזה
 השוטה יעשה ג"כ כוונה וזה הכל ונעשה הטוב אשר הלדיק
 עושה שלומד ונתפלל זה לא ילמוד לז"א והוי מתחמם כנגד
 אורן של חכמים כנגד אורן ר"ל הוא האור הנראה לעינים
 לכל ויה שהלדיק לומד ונתפלל ולכו נוער חמיד לעבודת השי"ת
 זאח תלמוד מנוח - והוי זחיר בגחלתן שלא תכזה - ר"ל זאח
 הנועשה שהלדיק עושה לפעמים צרכי עולם לא תלמוד מנוח -
 כי הוא כמו גחלת אשר אין האור נראה זו מתחין רק ונפני'
 ויכול להיות שיתלכז האור ונפני' וילא לחון ואמר וכל
 דקדיקס כחלי אש - הוא עד"ש שיחא חולין של ת"ח לריכין

לימוד - ר"ל אפי' נשיחא חולין שלהם הם מיתדים צ"ח
 יתודים גדולים ועמוקים - ומתקנים צהם עולמות עליונים -
 וח"כ ח"ך אהה יכול ללמוד מהם זה הדבר לעשות כמעשים
 רק לומד מהם האור שלהם - הוא התורה והתפלה כמו שהם
 ומתפללים וזו י"ע לך -

ושנה ג

רבי שמעון אומר הוי זחיר נראה לפסם ע"ד שאתה
 בק"ש ובתפלה :
 צרכני"א כשעוהו אדם
 נתפלה לריך לזיח צ"י דברי'
 ח' שלא יתשוב שראוי אני לעשות בקשתי רק ללפות לנאק'
 עליון שייעשה עמו חסד חסם כוונ' מש"י ע"ה ואתחנן אל ה'
 אין חינון אלא לשון ומתת חסם והני' לריך לדעת שהגורל צ"ח
 וב"ש יכול נודאי לעזור לו ולא להסתפק ח"ו - והני' שלא לשון
 בטחוט רק זו לצד וינלעדו אין עוד עזר - וע"ז תקנו שכל
 צרכות הראשונות שנתפלה בצרכה הראשונה גועל חסדי' עושים
 להודות שאין לאדם צוועשיו טעונים - ובצרכה השניה תחית
 ומתים סונוך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים להאמין תחית
 כל יכול - ובצרכה שלישית אתה קדוש כו' וקדושים בכל יום
 יהללוך קלה - קדושים נק' העולמות העליונים הם יהללוך קלה
 כי הכל מודים שצבלעדו אין וילך גואל ומושיע - ובקטנון זה
 נפרש הת"א הוי זחיר בק"ש ובתפלה - כי בק"ש מוציא שתי
 בחינות תאלו השלשה ונחתי חסד ארלכס צעחו - שיש ביה כח
 לעשות הכל הטהרו לכס וגו' ועלר השמים וגו' וכשאין ח"ו נותן
 מטר לא תוכלו להושע ע"י אחר והכתיבה הני' לא נרמו נק"ס
 ועז"א התנא וכשאתה מתפלל אל תעש תפלתך - קני"ע שהיה
 ומלשון קניעות וחוב - אלא רחמים ותחנונים לפני המוקים ח"ו
 הנכתיבה הני' שנאמר כי חנון ורחום הוא חנון הוא מלשון
 ומתת חסם - ויחא על הרעה כי כשהאדם עושה תשובה ומתחמם
 על ונעשיו הרעים ונוקבל עליו שלא לעשות עוד רע רק טוב
 הוא גורם שהק"ה ג"כ ומתחם על הרעה אף שנגזר כבר הוא
 ונבטל איתו ועושה חסד עמו - ואל תהי רשע בפני ענוך -
 לומר האין אני יכול לעורר מדת החסד ואני מלא פשעים ונעו'
 הלא נאמר עם חסדי תתחמד - אל תחזיק עליך כך כי כתי'
 שהאדם הוא מזונו לחסדו ועובר על פשע - כך מעורר להעלה
 מדת החסד לנצל כל הנזרות שהיה מזונו לנא שהנראה צ"ח
 נוהג עמו מדה נודה כוונ' לני טשא עון לומי שיעור על
 פשע :

ושנה י"ד

רבי אליעזר אומר הוי תחלה נכאר הפסוקים ויהי
 שקוד ללמוד תורה :
 דבר ה' אלי לאמר
 ונה אתה רואה ירמיתו ואומר
 ונקל שקד וגו' - לכאורה יש לדקדק מה שאל לו והלא הראה לו
 ונקל שקד נודאי רואה אותו אלא כך ח"ל ויה אתה רואה שקד
 אתה רונה לילך בניחאך - ויאמר אלי ונקל שקד את
 רואה רונו לכ"א יום מ"ז בתמוז עד תשעה באב כמו שהתקיים
 גדלים צב"א יום והם ימים שפלים ונאוד והתחלות והסודות
 ומתברין לאדם ונאים לו הרטורים רעים ויאמר ה' אלי
 היטבת לראות כי שוקד א אני על דברי לעשותו - הדיבור הוא
 חוב' כי עיקר העולמה לפנות לדבריו לכל אשר יותה משום אז
 יכונה הנה' בשם דיבור ואמר לו כי שוקד אג"י על דברי פי'
 העולמה שלי כי אלא להיות להם לעזר ולקסוד לגשא העולמה
 ולעשותו כי ציונים האלו לריך כל אדם לעשות הכנה על הנועדי'
 הבאים לפונה ולננות העולכות שמים ומחם ולכך יש ג' ימים
 מת"ב עד ר"ה - ונר"ה עד יום"כ י' ימים - ונתי"כ עד סוכות
 ד' ימים ויום א של סוכות כתיב צולקתחם לכס ציום הראשון
 הרי נוד"א רמו לשם ארנ"י ועל ימים אלו נאמר כל רודפי'
 השיגור בין המלרים - פי' כל רודפי י"ה השיגור כי הנורח
 יק'

הוא לך נתינת: כי מ' יש סכר יותר ממה שזכר לעמוד לפניו
 יחצקן וללמוד תורתו הקדושה. חלל צעירנו או רואים כמה
 שרים גדולים ומצויין ממון הרבה להיות להם אלוה שירות
 לשרת את פני המלך כגון להלצים אלוה או שחר דברים חלל
 הסכר הנזון לך נותן לך נתינתו מין החצונות הזה שזכר
 להשגיג בו: ונאמן הוא בעל מלאכתך כו' ס"י הצירא צ"ח
 שהוא הנעל ומלאכה שאחה עושה כי הוא הטמן לך כח לעשות
 חיל. ש"סלס לך סכר פעולתך כאילו פעולתך ממש כו"ס לך
 ה' חסדך כי אחת תשלם לאדם כמעשהו כאילו הוא מעשהו ממש
 ודע שנתן סכרן כו'. סירוש אף שבעולם הזה לא ישולם
 ללדיק שום סכר דע שכולו שומר לעולם הנא כי כשהנורא
 יודע שלא יזיק להלדיק ששגיל כך לא ירום לנו צודאי הוא
 נותן לו סירות צעוה"ו והקדן קיימת לעוה"ב. ולא הלדיק
 רואה הנורא ששגור יזיק לו בעולם הזה וגו' הסכר לעוה"ב:

בעור צור ישענו נשלם סרק שני

פרה שרישו

מטת א
 עקביא בן שהרלאל אוטר יש לדקדק למה חזר ואמר
 הסתכל בשלשה מאין באה מעשה סרות
 דברים ואין אתה בא לירי' היה יכול לומר דע מאין באה
 עבירה. דע מאין באה כו': מטתה סדומה וכן כולם ועוד
 יש לדקדק על מלה דע
 שלכאורה הוא מיותר שכבר הסתכל ואמר הסתכל ומירטו המפרש'
 שאין הסתכלות שייך חלל בדבר נשוי כגון מאין באה ולכן אחת
 הולך שזה האדם יכול לראות צעיונו. חלל על לפני מי אחת
 עמיד לימן דין ומשון אין שייך לשון הסתכלות. לכך אמר
 דע. כך מירשו המפרשים מלה דע. וגירסה עוד ליישב שאלת
 דע קאי על מאין באה דסוויך ליה. בהקדים הסקוק מי יודע
 רוח בני אדם העול' היא לעול'. ורוח הבהמה הירדת היא
 לנשמה וגו'. כי באדם יש בו רוח היא הנשמה שהיא חלק אלה
 מומעל. ויש בו רוח הבהמה הוא הגוף הירדת לנשמה כי המיתא
 הוא בגוף. חלל הנשמה הקדושה בודאי אינה הולכת למקום
 רמה ותולעה רק היא עולה לעולה אל מקורה למיים נלחיות.
 והתחל אחר דבריו בברי חסי. נגד הנשמה אחר דע מאין באה
 כי נגד הנשמה אין שייך לשון הסתכל ולדיך אחת לדעת צעין
 שכלך שהנשמה באה נחתה כסא הכבוד מנקום שנקרא ח"ן.
 ולאן אחת הולך שהנשמה מורכבה בגוף. ולדיך לדעת למה
 הרביז הקצ"ה הנשמה שהיא חלק אלה מומעל אל הגוף הנשוי
 ונתי'. בעולם הספל היה שהוא מלא תאוה ומאודות כדי שהנשמה
 תתבצר על התאוה ומאודות כדי שיעבור את ה' וגוה יהיה
 יותר חצוני. כו"ס צוה"ק שהעולם הזה נק' טיש סיון שבו
 נדוקים לעומין ולשם הסליך גילויק ולדיך אדם ללקט אותם
 ולהעלותם. כמשל לאחר שפיר אנשים טובות אל האשפה וטוטפת
 וזה לבנו ללקט אותם ולנקותם מן הטוטפת בודאי יותר שבו
 לוקט ומנקא אותם בודאי יותר מקבל סכר נחם. ויוכל אדם
 להבין שבעולם הזה נחמת שפלותו יוכל אדם להשיג מעלות
 גדולות ובודאי כך יש ימים נשמה שהם שפלים דהיינו בין
 המלדים יוכל אדם יותר להעלות יותר נייטות ויותר אנשים
 טובות ומרגליות יוכל ללקט בהם ולהעלותם. ומה שיוכל אדם
 לתקן בנ"ב שהוא שפלותו אינו יכול לתקן בשמחת תורה וכן
 להיסק כי מרגליות ימיו של אדם ובכל יום ויום לדיך אדם לעשות
 תיקונים שמתן עליו דבר יום ציווה ומה שיוכל לתקן ביום זה
 לא יוכל לתקן ליותר כי לתת לדיך לעשות תיקונים אחרים
 וללקוט אנשים טובות ומרגליות וזהו שגא' ולקטו דבר יום ציווה
 דייקא. ומתאמר המוסק לעשין לדיגיש בלפא לא לבס ברתשא
 לנשין

הוא יולא בעור ולקטו לכו כו"ס חס"ה אשר חס"ה נתי' כ"א
 לו כ"א יום. שנין המלדים אחיה עמם בעזרתם. לכך קל
 לתקדק עמו אל הנורא יחצקן צעיונו אלו משאר ימים כדוגמא
 ומשל כשהשר יושב בפלטין שבו אז אינו נקל לבא אליו וממדת
 המלכים הקובצים אותו וגם לדיך לבוא לו תשורה גדולה
 לראות פניו חלל כשהשר יולא לדיך קל לבא אליו וגם תשורה
 ונתינת נחמה צעיונו גד' נלוסקאות או בחלה יסא ומקבל אותו
 וסכר פנים ימות נחמת שיהא צדק והחילוק הוא בין הרואה אותו
 בעיניו לרואה אותו בצדק כי הרואה אותו צעיונו יכול לראות אותו
 בעיניו ופשוט מצדדיו והרואה אותו בצדק רואה אותו כשהוא מעוטף
 במעט ומתלכח כמו שהוא רואה אותו צעיונו וציווים חללו יולא
 בעיניו צ"ח נחמת חזקת הימים והקיימות וצ"ב לעת ערב
 לומר בו וכלה חמתו על עמים ואנשים. ולא נמתקו מדינים
 לבין חומרים בנחמה נחם. וחסי' ומחילין הנ"ן חס"ה הנ"ן
 חלל השנה שבהם נפתחין הנ"ן שער' צ"ח שם הנ"ן
 שני השנה וע"ו אמר התנא הוי שקד ללמוד. הוי צניו'
 ח"ה וזוה ליימים הנ"ל שם כ"א שגדלים צו שקדים ולדיך אח'
 לנקוד על דברי תורה. ודע מה שמש"ב מה שחאמר לא כאמר
 חלל זה שמש"ב. כלומר איך רשאי להתחיל עמו כדי להחזירו
 לנשמה חלל אם ירצה לתדריך דע מה שמש"בנו ולדיך אדם
 נשמה ומתחננתו וסכלו ולא נמקבל לכך אמר דע מדמת עליון
 היה הוא הדומה צ"ח"ר שלא תתמרה בו רק תשומר עליון כל
 דע שמוטו כמו שהנעל ומתמרה לדיך עיקר לשומר פניו וממדת
 מעיניו ואנב יוכל להיות טובה את חבירו העומד נגדו כך
 העיקר לדיך לשומר עליו והי"ר הרע ואנב תוכל להכניע
 אותו:

מטת א
 וי' שרפון אומר היום קצר ס"י ע"י שהיום קר והמלאכה
 והמלאכה מרוב והפועל' מרובה נחמת זה הסכר
 צעיר והשכר הרבה ובעל הרבה. כי יש ימים קלדים
 הבית דוחק: כגון אלו הימים שנין המלכים
 הם נק' ימים קלדים בעולם

ומתלכח ומרובה. ומלאכה חומיות ח"ל ג"ל כ"ל ס"ה ארץ.
 נתינת נחמה כשהשר בדרך אפי יכול לבוא אליו בתשורה נתינת
 ומעלות עללים. ס"י צוה העולם שהוא מלא תאוה ומאודות
 מלכות וציוויה רבה בא לחדש פעולת שמים. שזה העולם
 קרא עולם העש"י כו"ס צוה"ה. הירשבת בנשים גנים הוא
 מלמן גוה ס"י שהיא יושבת צוה העולם שהוא מלא זבל ודברים
 גמיי'. מרגלים. הם המלאכים הנקשפים לקולך שמשקפים
 לקול של צני' וחסי' נשמים לומר שירה לפני מתייה הקצ"ה.
 נחמת שהוא מלא זבל לשיכך הקצ"ה נחמתה לתלפת של צני'
 נחמת יותר מה שמוכלין העדה. יותר מו"ל"ה סירות ולכך
 נתינת צניו' שכינה שהוא שוכן גם צוה העולם. ומחמת זה
 הסכר הרבה. ובעל הבית דוחק. כי בודאי מי שהוא טובה
 נשם וטיו' רגו' בודאי לוקט יעשה תשובה צ"ב ע"י פורעניות
 בי"ח ח"ו עליו. וזהו ובעל הבית דוחק מוטט שחשפה תאוה
 בעוד לא נעשה כך י' ה'.

מטת א
 הוא היה אומר לא עליך ס"י כי וזה שדרשו אחר
 כו' אם לשרת תורה הנכב' וה' התנועיש כו'
 וזה נותנין לך שכר הרבה אין זה חלל כשהתנועיש אינו
 נאמן הוא בעל מלאכתך כו'. יכול להרבות. חלל אם יוכל
 להרבות אינו יולא ירי חובתו
 צנוע' כו"ס מעשה שהביא
 ע"י ונה לעולה. טחנין לו סכר סרנ' שהסכר הנימן לך

לגושן ולגושן ציונא דא לא לגוש ציונא דא . וכל זה לדין לתקן
 צדקה וחסד וחסד לא כקל האנוני עם שאינרים שלא
 יוכלו להתפלל בין המלאכים ויודאי הנה כסילים ולגוש כל עם
 רק לדין להתחוק עלנו צדקה וחסד ציונא ציונא ציונא
 המלאכים שהם יוני חסונה . שני ציונא ציונא המלאכים ויזם
 שניקם ומה רבינו ע"ה רחמים על ישראל כו"ש צדקה שנו
 האנוני לא הניח מקום אחד צדקה שלא התגולל צו לבקש
 עליהם רחמים . עד שנאמר לו ב"ה אלול פסל לך . ובפרקי
 דר"א כתיב שנתתן מ' יום חזר עליהם להחזירם בחסד ולבכורה
 נראה שהם מדרשים חלוקים . אבל צדקה נראה דוגר אמר חד
 וצ"ה ולא פליגי שזה היה מעלת משה רבינו ע"ה יתירה משאר
 נביאים ששאר נביאים כשהיו מקבלי נביאות היו לריבם להתגודר
 וגופם היה צל . אבל משה רבינו ע"ה היה איש אלהים ואינו
 צדקה ומלאך ולמטה איש ומלאך ולמעלה אלהים . פי' שהי'
 יכול לדבק עלנו ולמעלה בהנורא ית"ש ולמטה היה איש ומלאך
 עם בני אדם וצדקה מ' יום עשה שני הדברים כאחד שניקם
 רחמים צדקה . ולמטה הוכיחן להמזיקן בחסונה והעלה חסונתן
 לפני כסא כבודו ית"ש .

(פירוש על עשה צ' מוצא לעיל בפרשת בחוקת) .

ונשנה ד

רבי שמעון אימר שלשה איתא צ"ס ויה ענין שלחן
 שאכלו על שרדן אחד חלל מוצא לומר לך
 ורא אמרו עליו ד"ה כי אבל צדקה שחן מוצא שלחן של
 כו אמרו עליו ד"ה כי אבל חלל מוצא שחן מוצא שלחן של
 אבלו ששלחנו של מקום עליו ד"ה . כי צדקה בכל
 שנא' וירב אלו זה השלחן דבר נשמי יש צו יטון קדוש
 אשר לפני ה' : רחמי . וזה נמשך מהדיבור
 שזה הנורא ית' בשעת הנביא

זה הדיבור הי' נמשך צו יטון קדוש . וכן כתב המג"א סי' ו'
 ס"ק ד' שהגוף ניון ונשניות המאכל והנשני' ניונת מרוחניות
 המאכל . כוונתו כשהאדם עוסק בד"ה על שלחן ומתעורר צדקה
 הדיבור חק' של מעשה צדקה שהוא המוח אשר ניתן צדקה
 המאכל ומעלה אותו . והוא דוגמת הקרבן . וזה וידבר אלי
 זה : רוח על הנורא ית' . שכן זה אלי ואמרו ופי' כשהנורא
 ית' שורה על שלחן אז הוא לפני ה' :

א"י זה השלחן אשר לפני ה' . ר"ל חיוני הוא לירוף
 שלחן כשהוא לפני ה' כנ"ל . אבל כשאינו לפני ה' .
 אזי נעשה מלוחות שלחן לירוף למ"ש רח"ל שזה השלחן הוא
 של הכהן וכוח הק"ה כדכתיב כי כל שלחנות מלאו קיף לזאה
 בלי מקום . כי כשאוכל צדקה וצדקה אדרבה וזה יכול להגיע
 לאיזה התעוררות האר' וצדקה וחסדות לעבוד את הנורא ית'
 מש"כ כשאוכל שלחן צדקה אז מניע לו וזה המעשה ומלוחות
 רעות שצדקה רח"ל כי אין אלו ניהם מתוך קיפה של חנן
 אלא מתוך קיפה של צדק . וזה ראשית עריסותיכם פרינו חלה
 חלה אותיות ח"ל ה' . היינו שמהאם שיהא עם הוי"ה שורה
 על המאכל . מראשית עריסותיכם חתנו לה' תרונה קאי על
 האדם כמו שבצ"ס כינו לאדם צדקה עיפה . כו"ש שאור שצדקה
 תעכב . ור"ה ראשית עריסותיכם חלה פרינו לרמו' צדקה שתיקף
 ציוני צדקתו יראה להתעורר הקדושה עליו . וגם יש לפרש
 דקאי על חללת ילדת האדם שנידון שיהיה צדקה יתירה כי
 עיקר גידולו של אדם אחר כוונת השימוש וכו"ש דהמע"ה הן
 צדקה חוללתי וכמה ימותני חמי' . וכו"ה עוד בלש אמר יאמר
 האדם הן כליתו כל ימי עד עתה בהצלי עולם ומעשה אין לי
 עוד חקנה . לז"ה אש חללה מראשית עריסותיכם . שאדרבה
 אש חסור למוט . מראשית עריסותיכם חתנו לה' ומעלה כל

האמצעות רעות שהיה לך עד עתה וצדקה שחף הדיק לדין
 לזה שעי' שחזירי ועשו הצדקה או חזק נדנדד ומעשה
 שהי' לו עד עתה ורובה להעלות . ועי"ז מעלה גם כל מעשה
 כנ"ה הרעים אל הקדושה וזה חתנו לה' תרונה לירוסים היינו
 שעי"ז יעלה עמו כל בני דורו : ושיעור חכמים שיעור חלה מני
 ציונא וחוסן ציונא . כי חלה ביתו מני . וגם רוחו כי מני
 איתיות ב"ה וחוסן הוא ה' רוחו לשם הוי"ה צ"ה והיינו בכל
 מעשים שעושה יחשוב שהנורא ית"ש הוא המעלה אותה היא
 עיקר המעשה . והוא כשפ"ל לה' צדקה . וזו מעלת ב"ה רוחו
 לדבר הטפל כמו שפי' האלשיך בספרו מתי אעשה גם אכתי
 לצידי ע"ה : צדקה אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה
 והי' צדקה מעלת הארץ . רוחו כו"ש הרב תקדוש ומהיר
 זשא ז"ל . ברצוני שלא לחסול . ומה אעשה שצדקה ית' כמעט
 כופה אותי צדקה שצדקה לי הפה . כי צדקה הנורא ית' לא צדקה
 עולמו כ"ה לעצמו צדקה ח"כ מה היה לורד לצדקה את הפה
 לנורד אכילה וכיוצא מדברים אלו . אך דבזה יש ב"ה עבודת
 השי"ת כנ"ל . שכל עין מעיני העולם יש צו עלם רוחו
 הדיק להעלותם וזה המאמר הכתוב אשר אני מביא אתכם שמה
 והי' צדקה מעלת הארץ . היינו אני מביא אתכם לזאת שלחן
 מו כדתיס לחסול כדי שפרינו חלה לה' : וענין שלחן היינו
 דכתיב ואנאל אותו רוח אלהים בחכמה וצדקה וצדקה ואלו
 שלשה מרכבה לזאת . ועי' המורה נושכים את הנורא ית'
 שכלם באלו השלשה מדות . וכן צדקה כתיב ושעור בני' את
 השנה כו' לדורות . ודרשין צ"ס לשון דירה היינו שיקון
 דירה נאה לכבוד שנת כו' לזקן . ורמו' לזה מראש מקדם
 נסוכה היינו כי אותיות השניים מלוחות רח"ה הם שנת שוח
 דקב"ה . ואותיות שניים מלוחות קד"ה הם רח"ה למעשה חנן
 ולדין ב"ה להכין דירתו הוא ממעשה ויחמו ולכו לכבוד השנה
 הוא שוח דקב"ה שיערה שיעורו צדקה כי רח"ה ציוני ישראל
 ח"ה השנה אותיות ציונא זה שיעור ח"ה שנת לשנת וצדקה
 אותיות ציונא י"ה שנת צדקה השי"ת לשנת על האדם וזה
 לדין להכין עלמו בכל מיני קדושות ומעלה לדורות ככר פרינו
 על עניני הכנה שנת צדקה הנורא שזה שהכין עלמו יתק
 עמו אף אותם שלא הכינו לעולם וזה לדורות . היינו שיענה
 עמו בני דורו כנ"ל . וכן בני ציונא כתיב ועשו להם לזית על
 כנפי בגדיהם לדורות . פירש"י לזית לשון הסתכלות ולזית
 כולל כל התרי"ג מלות (חסר) כי לזית הם שבעה חוסי' לכן
 ומוט אחד חכלת וזה דוגמת העין שיש צו שבעה קרונים וצ"ה
 כמו שהעלו החכמים . וצדקה הענין שהשבעה קרונים הם
 כנגד (חסר צ' חסוד) כי כלם אלהים צדקה את האדם . לא
 כלם מונש כי אינו נוק חלל צדקה את האדם שיהא מורה
 צדקה על דרכי הנורא ית' . ועולמות עליונים שבעה עיני
 ה' המושעוטים בכל הארץ וזה שבעה גוויין דלכן היינו שהנורא
 ית' משיגה להטיב לצדקה ולהשיע להם כל טוב וזה שבעה
 חוסי' לכן שבעה מורים ע"ה . כי אינם כ"ה ערות על הנורא
 ית' והם כנגד שבע מדות חנ"ה נהיינו כל חד כלול מעשה
 עולה שבעים והוא ע ובנינו הוא עיין והשחר שבעין מורה
 על הסנחה הנורא ית' שבעין לבקש ומעוררי לרוב ולזה רוחו
 חוט של חכלת . כולל שהלזית מורים על הסנחה הנורא ית'
 שיתכלל צו האדם חמיד ולא יעבור כמו שמוסרם שבעין וגם
 חכלת הוא מנבש דה הוא חלפון רוב רוחו לעינא שקיחא . וגם
 ע רוחו לעיין סנהדרין שהנורא ית' משיגה ופושט העולם על
 כל דבר קטן וגדול ואין נסתר מנגד עיניו כוונת אש יסתר אש
 כוונתים ואני לא אראנו : וזהו ועשו להם לזית על כנפי
 בגדיהם לדורות : לך שיעור ח"ה חוט נסת' חוט לזית הוה
 מקיס חכלת הנלנע . לך נפתר סוד נסת' חוט לזית הוה
 מוצב : והוא חתום אף דר"ל כנ"ל . שער לכן שזה רוחו על
 שבעה

כאילו חלבו וזנחי יחידים שחם תקרובת עבודתו : וכן כדלחם
 לפרט מה שאומרים בהנהגה של פסח - דשע נהי' הוא אומר וזה
 העבודה הזאת לכם ואף אחר הקדש את סיניו - שני שאומר
 וזה העבודה הזאת לכם שאתם אומרים באכילת פסח וזה ומרור
 אנו עושין עבודה ליה' ואף אחר הקדש את סיניו כסיון שאינו
 עורה גדנר ואובל לתלם כרובו למה יאמר להם שלא לגרוך :
 א"י ואמריו עליו ד"ת - על המאכל דהנה כשהאדם אוכל
 המאכל מביא אותו לידי מדות ובמדות זו היא אומר דברי
 תורה ועבודת ה' והוא ואמריו עליו ד"ת אזי הוא מביא את הקדש
 לידי ענין ומדות כמשל לבניו שאלך לדרך רחוק ונסתחא לנח אל
 המלך ואח"כ כשנח אל אביו ענין ומדות לפניו כך הניח רבו
 הימים שנתבארת העולם הוא מונח באדומה ועמה נחעלה וזה
 לפני המצוה אזי ענין ומדות לפניו ומאחר שהיה יודע על האדם
 למטה והוא כאילו חלבו משלחו של מקום שלחין רבו ע"ש
 הגדולה ועד"ז כדלחם לפרט מ"ש חז"ל אברהם אבינו קיים כל
 המורה כולה עד שלא נתנה אפילו עירובי תבשילין ואפילו המורה
 שמתוך הקדש בכל יום היה יודע : עירובי תבשילין הגיטולית
 שנתעברו בתבשילין בנשמה בראשית היה מעלה אותן והוא ג"כ
 ש"י של הכנסת אורחים שהיה מקיים שהגילולות נק' אורחין
 טרם שזאת לתקופת והיה מוכנים את האורחין לפני הבורא ביה
 וב"ש וע"י שהיה מביא את הקדש לידי ענין ומדות היה נחמד
 חידושי תורה ונתקן עליו השור הוא וע"י ידע מה שעתיד
 בכל יום ונדלף היה מקיים הכנסת אורחים כפשוטו אלא שלכל
 עתה יש לנשין והעיקר הכנסת אורחין הוא לעלות הניח
 ולתכניס אורחין ממש הוא דוגמת לבוש לאותה מטה ולרין אדם
 לקיים שניהם וזוהי יחוד קדשית המו"ש שהקשה על הברטורה
 שכתב שנתתי שילחין בצרכת מהאון אשו נרשעי עסקיך והלא
 אצות מילי דחסידות הן וזוהי עתידן כי המנה אומר ואמריו עליו
 ד"ת כמו שפירשתי למעלה ומילוי דחסידות הן :

שאחה ושליך שלו : לאדם כמאמר והקדש נחמתי
 ציד האדם לעשות כדלחם חם
 טרם ואם רצ' מ"ה גם אותה הצחירה היא ציד הצרכה וזה
 אף שדבר זה אינו מושב לבוס צדיה בעולם ובמנוחה כמאמר
 קדמונינו ז"ל וכאשר בארנו לך זה כמה פעמים בזה הצורה
 וא"כ נדלף לא יתכן שיתבאר האדם על עבודתו והענה לענין
 כי הוא מלא הש"י וכן צדוד הוא אומר כי מונח הכל ומידך
 נתנו לך יד הוא לשון כח וכמות ור"ל אף זה הדלוק ויד שפוחה
 שיש לי ליתן לדקה אף זה אמת נותן לי ואם כן מידך
 משנה ט
 רבי יעקב אומר המהלך הוא ע"ד שזכר בס' הוא
 בדרך ושונה ומפסיק ובשאר ספרי הקדש
 שמשנתו ואומר מה נאה אילן וכמ"ש בחרור זה בנשמה טו
 זה מה נאה ניד זה מה"כ חכמים ע"ש - וזוהי כשהאדם
 כאילו מתחייב בנפשו . לומר תורה לרין להיות תורתו
 משנה טז
 העולם שלמד וגם לרין להיות נוקע חלוני קדש בתורתו לענין
 וללמוד כמ"כ בעולמות העליונים - והוא ושונה ומפסיק
 ומשנתו ר"ל שמשפיק זאת המשנה שאינו מחיר בתורתו
 בעולמות העליונים והוא ע"י שאומר מה נאה אילן זה עדים כי
 האדם עץ השדה שהאדם נקרא אילן ומשנה אחרת ואומר יפה
 לעדתי ומחויק טובה לעלמו מה נאה יר' זה כמו ירדו לבס
 כיר שהיא חכמה לרשיעה כך הוא אומר ע"ש מה נאה אילן
 שפשימי ומתבאר קלה בלבו בתורתו וזה לי בלבו איזה התבאר
 רשמי ומחידושי תורה שלמד וע"י מפסיק זאת ח"ו ומחייב
 בנפשו לבעבור שהוא פוסק החיות והכפס והחירה שלמד כי
 זו המורה שלומד בזה העולם הוא נשמות ורמזותה היא
 התחברותה בעולמות עליונים :

א"י המהלך בדרך ושונה ומפסיק שמשנתו וכו' : ע"ד
 שאומר המתן בים דרך ובמים עזה נתנה - ר"ל שהוא
 נותן בים הוא כמ"י דרך הוא דרך השורה כמ"ש ודרך המנה
 היריה ודרך זה הוא נפתח צדיה חלול לכל העולם שהוא
 שלשים יום קודם יום המשפט ולכן הוא נק' דרך שכל העולם
 עובדים בו שמועטין ויושין תשובה . כי אותן שאינם מוסיין
 כלל מנצרים ומוסריין ע"אין מתבאר נצרים והם נקיים וזה
 הם מעט מוציר וע"איהם באויר ובמים עזים נתנה ש"י שהיא
 פוחת נתנה למים עזים הם הלדוקים נאורים ומחמת שהם
 מועטים נק' דרך שלהם נתנה שהיא שכול קטן שאין רבים
 עובדים בו ורוב העולם חולבין בדרך התשובה והתשובה היא
 אותיות שמו"ש ה' שנתבאר הם שמועין בה אחרונה כשם הו"ה
 ויושין פירוד בין ו ה זה שאומר וירגן מפירוד אלוך ובתשובה
 שמושים הם משיבין הה להו"ה ביהוד נמור : א"י ובמים
 עזים נתנה כי יש בנ"א פושעים שמתנוונים ומוסיין אף
 לעשות הרע והם נק' חורשי און ועונם גדול מאוד . שאותם
 בנ"א שהיה"ר נח עליהם פתאום ומתגבר עליהם ואין להם
 פנאי להתייטט ומוסיין אע"פ שהם מזידין נחשב להם כשנו
 אצל הפושעים הללו היה להם פנאי לחזור מרעמת ועליהם
 אמרו חז"ל הרהורי עבירה קשה מעבירה - דלכאורה אינו ענין
 דהלא הקב"ה אינו מולך ומחשבה רעה לנעשה - אם לא בעכו"מ
 ונראה לפרט הרהורי עבירה קשה מעבירה אם עובר אח"כ .
 כי זהו קשה עד מאוד כמ"ל אצל אם פורט ואינו מוסיין נדלף
 אף הקב"ה מושב המחשבה לנעשה ואם עובדים וחוטאים עונם
 קשה מאוד והם שמועין ב"ה וע"י אומר הכתוב אם עושה
 תשאר ית' אדני ה' יעמוד פ"י שהפנס הוא ב"ה
 ויי יעמוד - ואין סיפק להם בתשובה לבד מחמת גדול עונם
 והקב"ה חומר חמירה מתחת כמ"כ ומקבל אותם בתשובה - כמו
 שזכרנו בנשמה שקלה לכל עכו"מ בעולם ואח"כ כש"ל אף
 נכס

משנה ז
 רבי נחוניא בן הקנה אומר עול תורה הוא מע"י
 כל המקבל עליו עול תורה יורע בזה
 תורה בו : לעטר את גורלו - כי שמה
 תורה בגין דלורי כי היא
 המורה דרכי ה' ועבודתו וזה המקבל עליו ר"ל כגד"ל וכולם
 מקבלים עליהם עול הלכות שמים זריו ר"ל שאף שטושים
 עליהם עול הלכות יודעים הם שאף זאת הם מקבלים ממנו ית'
 העולם לעולם ואין עושין שום דבר אלא כה הנדב"ה ית'
 נחם סכן הוא בעולמות העליונים שהם קדושים וטהורי' וכ"ש
 אנו בנ"א קדוה מחורר אלו"כ שרביין אנו לידע זאת כי כל
 עבודתנו הוא רק תכח הבורא יולר הכל ית"ש שאנו מקבלים
 מונט או יאמר עול ונלכות לשון עלם וכער כמו עול ימים
 ופי' שהיוז על המלאכים אשר חדשים לנקר"ם מתחדשי' שכל
 יום נבראים מלאכים חדשים והם מקבלים עליהם עול מלכותו
 ועול תורה היינו כדל"י שכל יום יהיו צעירין ד"ת כחדשים
 כי בכל יום משתנה המורה וטעמים ובכל יום משתנה מתוק
 המורה והתפלה והענין הוא כי בראשית נשכיל המורה שנק'
 ראשית ונשכיל עושי רגונו שנק' ראשית והם כדורו של עולם
 כמ"ש קדש ישראל לה' ראשית תבואתו כל דלכו'ו יאשונו רעם
 תבא עליהם וכ"ז עבור שתקיינון המורה שנק' ראשית ונתתו
 כן מעבירין ממנו ע"י ודרך ארץ כי כשהם עיקר העולם
 וראשו הם מושכ"י עליהם עולו אצל המורק מונט עול תורה
 א"כ לא נראה בעבור העולם א"כ ביה (חסר) ע"ה ויתבין
 עליו כ' :

משנה ח
 רבי אלעזר איש ברותא רוסו נתלם שלך על ענין
 אומר תן לו משלו המורה אשר נספרי

על שנתן התחיל לקרות אל אלהים אמת ועשה תשובה וקטרנו
 המלאכים עליו ולמדו רבש"ע לאחד שקרא זה אל אלהי אחרים
 ואין משיב קרא איך ואיך תקבלו וחסר הקב"ה עמדת כס"כ
 וקבלו . ר"ל עשה ונתת הכבוד שלפניו הדין אין ראוי לקבלו
 חסד שקרא לאלהים אחרים אלא שהקב"ה עשה למטה וכן
 הכבוד וזהו ונתים עוים נתינה הם הפושעים הללו הוא נותן
 להם נתינה . שהוא שניל קטן ומקבל בתשובה כאשר נתבאר
 לעיל ונתינה הוא אומות כח"כ י"ה שיוכלו לתקן מה שפגמו
 ביה . וזהו שאמר החזק המהלך בדרך . פי' בדרך הידוע
 הוא ר"ת אלו כח"ש ודרך תשובה הורים . וטובה ונפסקי כי
 המורה הנגד שמקבל עליו שלא ימחא עוד ועוד יש מדרג' לעולם
 שטושים ונעשים טובים ועוסק בתורה . כמו שנתבאר במקום
 אחר . אלויל אומות א"י ל"ודוי ו"ודוי ל"י וכתיב בתורה
 הושיע בשוטנים א"ת שוטנים אלא שוטנים . ר"ל אני לודוי
 בשלי פונה אליו והולך בדרך תשובה שנפתח באל"ל . ורודי
 לי הוא פונה אליו הרועה בשוטנים כניכול הקב"ה רועה נהם
 המצטנ והוא רחום לכל הנועשים טובים ונפסקי ונמשכו
 פי' סיל"ת' נור עליו חיו לחטאיהו ואומר לו מה נאה איך
 זה מה נאה כי זה : פי' מה נאה היית ועתה מנין שחטורתי
 ונענשתי ועיניך כחוט ונחמת שאתה מנוד סינה ועיניך ועיני
 מור לטור ונעתי כאלו ונחתיני בנפשו נחמת שהחיל לעשו
 תשובה והניח עלמו ניד היל"ת רח"ל :

ונמשכו ככ"ל . ונמלא התורה נעשים דברים הרבה כל מלוא
 הוא דבר אחד . ולזה קיים פן תשכח את הדברים אשר לאו עיניך .
 פי' אנכי ולא יהיה לך ופי' הגבורה שמענו וזהו אשר לאו עיניך .
 תפנה יא יב יג
 רבי הינא בן דוסא אומר כמ"ש ראשית חכמי יראת
 כל שיראת המאו חכמה יראת ה' ולא נאמו חכמי
 קורטת לחכמתו חכמתו חכמה יראת ה' והייט כי
 שתקיימת בו : הה"א כל החכמה היא המורה ועיקרה
 שמעשיו מרובין מחכמתו בו של המורה הוא הירא' דהיינו
 הה"א כל שרוח הבריות המורה היא עניים ליראה .
 כמו המורה והנולת שפי' בו :
 ידעו לירא את הגורל ומה ידעו לירא את הגורל ומה
 יעשו עם יראתו אבל כשהמורה היא בלא יראת דהיינו שאינו
 לומד המורה עבור ידיעת היראה . אינה כלום כי אורייחא
 ונמלא בלא דמיו ורתימו לא פרחת לעילא . וגם המורה יעיקרה
 מורה על יראת כי מורה גי' יראת וגם מורה אומות מורה
 וגם היראה קודמת למורה ואלהים עשה שייראו י"י
 ומלפניו דעיקר הגריאה היה בשביל הירא' כדי שייראו
 ומלפניו ויקבלו מלכותו ויראתו ואח"כ נבאר המורה שפי' ידעו
 איך ימנהגו עם היראה והא' דלא חשיב נש"ס היראה אן
 הגוראים הקדומים היינו מפני שלא ילוייר בריאה ביראה לגודל
 רוחניותה ודקותה עד מחד משל"כ עלם המורה והחכמה יש נה
 איזה ונמשות חכמה וסיך לומר לנגה בריאה :
 וכל שחכמתו מרובה ממעשיו אין חכמתו שתקיימת .
 היינו כמו שיש כמה פחלים וטושים צעולם
 שמתפס ידעם ון הנולת כמו ון הנדקה ונחוקת י"י
 לומדי מורה וכיוצא במושגם שאינם לריכין לבוס קיום הנולת
 צעבור שהם צעננס לומדים ועוסקים תמיד בתורה ותלמוד
 מורה כנגד כלם ועל אדם כזה כתב בתיקוני אה"ק בטהקדו'
 ואף הכא רובא יתיר על נבל כי ישבע לחם דאחמר ב"י לכו
 לחמי בלחמי דאיהו קולן נבל בנמונו ונבל שניה דלא עביר
 טיבו למלתי מורה ואורייחא בלח פיקודי' לאו אורייחא שפי'
 כך הוא כמ"ש דלכך איהו נבל ולא עביר טיבו למלתי מורה
 נמוס דישבע לחם בלחמה של מורה . בלשך שהוא סוגר
 שהוא פטור תכל הנולת כי ת"ת כנגד כולם ולזה אין מתקיימת
 כי אורייחא בלח פיקודין לאו אורייחא . וכמ"כ יש כמה
 פחלים צעולם שאן משיימים על בנייה ביראה ה' ועבודתו
 בייני הנחמות ומניחים לבניהם לעשות כל הרעות שצעולם
 ועיקר וננחת הוא רק צענין למורס שיהיו למודים ואומרים
 שלעת זקנותם ועמדם על דעתם יחזיקו אז ביראה ה' ועבודתו
 והם עניי הדעת חסרי לב כי מה תועלת יבא להם בלימודם
 כי אף אם יקטיו ישנו צאולתם וצעורונם רח"ל . א"י כל
 שיראת חטאו בו חס"א הוא לשון מקרון כי בכל עבירה שעושה
 הוא נחסק ומהגורל ית' כי עבירה הוא עביר י"ה כג"ל ומי
 שהוא ירא ונחטא הוא שלא יהיה נחסק ומהגורל ית' ונחמת זה
 הוא לומד לדעת ולהבין מה יעשה ומה לא יעשה וזהו כל שיראת
 חטאו קודמת לחכמתו חכמתו ונחתימות שהתלמוד מניח ליר
 ונעשה ולידי מודת ישרות וזכה ללמוד לעשות ולקיים אבל כל
 שחכמתו קודמת שאינו לומד ע"י לקיים אין חכמתו ונחתימות
 שהמורה מפרידו ונחמתו ונמדות והוא קן נה ונתימה שאומר מה
 לי בלימוד הזה הואיל ואיני פועל נה אבל כשכונתו לקיים
 הוא פועל נה סלה לידע שהוא חסור והוא פורס ממנו :
 הה"א כל שמעשיו מרובין מחכמתו בו . פי' נחמת חכמה
 הוא עושה ונעשים טובים מרובין חכמתו ונחתימות שהקב"ה משייע
 עליו אור מורמו אבל כל שחכמתו מרובה אין חכמתו ונחתימות שאין
 הקב"ה משייע עליו אור מורמו כי מה לזה ללמו חכמי' הואיל ואינו
 מקיי' הנולת : הה"א כל שרוח הבריות נוחה היטנו בו . וליחא
 בגמרא

רבי דוסתאי בר ינאי זה תוסב על ענין ראשון על
 משום ר' מאיר אומר תחלת המלמד של ר' יעקב
 כל השוכה דבר אח' משמשנו שנין האדם להיות מוכחו
 טקו"ב באלו בו שנאמר רק אספה מורה ור"ל נמלת דבר
 השמר לך ושפור וכו' : אחד ונמשכו שנספיר החיות
 והאלהת הגורל ית' שהוא א'
 מאלו הדברים שדיבר טי' רק השמר לך ושפור נפסך גמור .
 כי כשנלמד המורה על האופן הג"ל שיהיה מלשון נש"י ונמשך
 החיות והאלהת הגורל ית'ש באלו הדיבורי' . אז נמשך ג"כ לנשמתו
 ונשפ' החיות מוש . משל"כ בחיפן וכו' ושומר את נפסך מחד :
 א"י דנהה דקדוק הנופטרס שהחיל בדרך אחד . וקיים
 נקרא פן תשכח את הדברים . ונראה לפרס דנהה כל
 המורה כולה היא רק לדבק בתקב"ה ולכן קיים משרעיה אחר כל
 החכמות ובו תדבקו וכמו שהשיב הלל הוקן להכרי טבא לגייר
 על מנת ללמוד כל המורה על רגל אחד . ולמדו מה דעלך סני
 למנך לא תעביר ושנעמי ממורי ורבי ז"ל פי' סני למנך
 להסתדוק אל הקדוש ברוך הוא זה לא תעביר זה הוא כל
 המורה כולה ואיך פירושא הוא הנולת עשה הכל להחבר
 לתקב"ה והנולת לא תעשה הם הדברים הנקלקלים ההתחברות
 שלא תוכל להתחבר על ידיהם זה מלוא מלשון לוחא ועבירה
 שחיות עביר י"ה נמלא כל המורה כולה היא דבר אחד כמ"ש
 אמת דבר אל הים שמים זו שנעמי אמת דבר אלהים הוא בשביל
 דבר אחד להתחבר לתקב"ה שמים זו שנעמי הם מלות עשה
 ולי' מנלא כל הנולת עשה ככללות בנולת אנכי כמ"ש שהם
 כדי לדבק נהם אל הקב"ה והלי' ככללות בלא יהיה לך שהם
 דבריו ונפסקים ונפסקים מהקב"ה ואומר חז"ל אם שנעו כל
 המורה ופי' הקב"ה לא היה אדם טובח ועכשיו יש נה שכתה
 ויראה לפרס לונה שייך נה שכתה דנהה הנולת עשה הם רנ"ת
 ואנכי שנעו ופי' הגבורה ונשאר עדין רנ"ת שהוא רנו ולכך
 שייך נה שכתה שלא שנעו ופי' משה רק רנו וכן י'
 נהאנת ל"ת שהם שפי' ולא יהיה לך ופי' הגבורה שנענו
 נשאר רק שפי' כננין השפי' ולכך שייך נה שכתה נמלא עכ"ס
 אין לאלס לשכות אנכי ולא יהיה לך ל"א כל השוכה דבר א'
 ונעמי

צנו' ע"י המנהל ר' חנינא הנ"ל שיגלה ב"ק כל העולם ויזון בשביל
 חנינא בני חנינא בני די לו בקב חרובין וע"ש לע"ש. כחל
 שהיא היה הליטור שמשפיע לכל העולם כל טוב זהו שרוע הנבוי'
 הם העולמות נוחה היענו כחשל האב עם הגן יתור שהוא
 וישיב להגן. יתור נח"ר ותענוג יש לו כך הקב"ה יתור שהוא
 משפיע להם כ"ש. יתור נח"ר יש לו ובמאמרו ז"ל יתור
 שהנב"ה כו' וזהו רוח הנקום נוחה היענו: וכל שאין רוח
 הנדיות נוחה היענו שאין העולמות נקבלין שפע על ידו אין
 רוח הנקום נוחה היענו. כי זה כל הנח"ר ותענוג של הקב"ה
 יח"ש שמשפיע לנו כל טוב חנון:

משנה יד

רבי דוסא בן הרכינס או' שחרית הוא מלשון ומשחרי
 שינה של שחרית ויין של צהרים ושיחת הילדים
 וישיבת בתי כנסיות של עמי הארץ מוציאין את האדם
 מן העולם:

שחרית הוא מלשון ומשחרי
 שינה של שחרית ויין
 של צהרים ושיחת הילדים
 וישיבת בתי כנסיות של עמי
 הארץ מוציאין את האדם
 מן העולם:

שמיים תמיד צמיח לרבי צנו'. ומתוך כך יצדור כל ימיו וכל
 ישוב אפי' שעה א'. וישיבת בתי כנסיות של עמי הארץ
 שמתוך כך באין לידי רכילות ויזול פה ומשוחה פיו ולשונו
 ונה לריך האדם לשמור עלמו עד מאד בזה שם נעשים ומק
 השונאה וקליפה על פיו עד שכל תפלתו יולאה דרך הקליפה
 ומכ"ש לפני הימים הנוראים שלריך האדם לשמור עלמו עד
 מאוד וגם לריך האדם להתעורר עלמו בימי בחרותו לעבודתו יח
 כי כל זמן שהאין כך ורק נוסעין אותו לכל לך ועש"ה
 כשמתקפה. וכמו האנו כל זמן שהוא כך אז בקל יטולין לתק
 הקליפה הדקה שעל הפני ומצפים משח"כ כשמוקין לריכו
 לגרור בחזק. כגוי"כ האדם בימי בחרותו חף שמתק קלח עכ"ל
 נועט יכול להתגבר על יצרו ולקור ויהרע וללכת בהטוב וחק
 הרע שעה יוכל להעלות ולתקו אח"כ אחד אחד. משח"כ
 כשמוקין ומשכס בהכלי עולם ומכש"כ בחטאיו וילכו ומתגבר
 עליו בכל יום אז לריך אח"כ לסיגופים גדולים להכריח את
 הרע ועליו:

משנה טו

ר"א המודיע אומר המחלל מחלל את הקדשים רומ
 את הקדשים והשבוה את המועדות כו'. והמפר
 בריחו שאמעה כו'. אין לו ת"ח נק' שנת שהוא קודם
 חלק לעולם הבא: לתי. והנזנה את המועדות
 רומם להפרתם והרומם שהם

מקדאי קודם. שהם נקראים ומקדשים עלמם אל הגדקים
 והמפר בריחו של א"ח. כי מנזח וכל מפרשי המלות שהעול'
 הוא נמנח שהאבד הזה הוא היתור. לטוב אחרי תאוות וכל
 שאר איברי הגוף וזהו לריך להעביר ערלתו כדי להקדו ולהתע
 כמו ותאוותו וא"כ זהו שמתגבר עליו תמיד תאוותו ורולת שיע
 לכל החלום יתירות שנעולם מתמרס על העולו עובר שתי
 יכל להשיג גודל החלום וא"כ הוא מפר בריחו של א"ח והחול
 פנים בחורה שלא כחלבי. כאותן השועים המלעגים מן יתור
 ה' ואנשי מעשה ומנוליאים להם רחיות להצליח מן התורה:

משנה יז

רבי עקיבא אומר שחוק כי ע"י השחוק תמיד מתנח
 וקלות ראש מרגילין חללות. וזהו וקלות ראש.
 את האדם לערוה: וגם חסור לתלמות פיו שחוק
 נעוה"ז. כדאי' בכתבי הארי

ז"ל שחוק בתי צנו' והנעם (חסר) יתי' ויתר השחוק כמדי
 אז ימלא שחוק פיו. ומה גם שמרגילין את האדם לערוה
 לנחק עם הנערים והנחמלות ואינו חושש והוא אללו דרך שחוק
 תעשרות סיג לעושר עושר רומם ליראה והייע כשהשעור ית
 ירא אלהים בחמתו אז עושרו שמור בירו נדרים סיג לפרישות
 ודאי כן הוא אבל לאנשים ציטונים טוב אשר לא תדור. כי
 ע"י הגדר אז מתגבר עליו היצר ורודף אחריו. להכשילו פיו:

בעזר כבודי ומרים ראשי נשאל סרק שלישי:

פרק רביעי

משנה א

בן זומא אומר איוהו חכם י"ל ע"ד דאמר הכתוב אל
 הלומד מכל אדם שנא' יתהלל חכם בחכמתו
 מכל מלמדי השכלתי. ואל יתהלל עשיר בצעשיו וגו'
 כי אם בזה יתהלל המתהלל

השכל וידוע אומי: היינו שלריך האדם בכל מדותיו ודרכיו
 סרק

הוא זה בורא בהם ולר"ך האדם לדבק עליו בצורה דהיינו
 ונדרשת צפ"ס וגם יש רזי דרין הגם שלעין האדם אין נכתב
 רק הפשטות ויגו מי שהוא חכם בעין שכלו יצין וישכיל מכל
 האמויות והמיוצות הפשוטים כל ה' צמינות . וזה הליווד מכל
 האדם - שליווד מהפשטות התורה כל ה' צמינות אלו שהם דיוקן
 ובחי' אדם כנ"ל (ועיין לקמן דניגור איתו ומכבוד) :
 איוהו גבור הכובש את יצרו - ר"ל שר"ך כ"א להשיג על
 יצרו דהיינו צומה שגביל להכשילו ולכובשו . לא כמו
 שהכשילים עושים שמשגיחים תמיד על רוע מדות חנינו וחסד
 בעיניו כלדיוק וחי יודע אפ"ר הוא גרוע צמודיו מחזירו לכ"א
 ולרו דייקא . שנאמר טוב ארך אפים מגבור . ר"ל שכשהוא
 גבור ובידו להקסם ומחזירו ואפ"כ מאריך אפו . ומושל
 ברוחו מרובד עיר . ר"ל כי אפ"ס שהוא גבור ויכול לנקס
 אפ"כ יכולין לחלוח ממות (חסר ג' או ג' מיתות) עדיין הוא
 ארך אפים ל"א ונלוכד עיר כשהוא לוכד עיר וזה לדי נלחון
 ומושל צומו ודבר זה יש ללמוד מהבורא יח"ש צמודיו שהוא
 ארך אפים ומאריך אף לאלפי דורות כאשר מנינו שמש רבינו
 ע"ה כשהג העלמי וימן כה וכה וירא כי אין איש שאין עמיד
 ללאח ומנו זרע כשר ואפ"ס כן נענש עליו כדוע שאמר לו
 הקב"ה שלש ערים תבדיל לך שהיה לר"ך ללאח (חסר ג' ג'
 מיתות) עם חנינו כמה לר"ך להיות ארך אפים ומושל צומו :
 א"י איוהו גבור הכובש את יצרו . ר"ל יצרו המיוחד לו
 שכלל אדם יש יצרו המיוחד לדבר אחד ולזה לר"ך
 כ"א לעשות לעלמו גרים וקיימים צדדים שדואה שיצרו תוקף
 עליו להכשילו זו כי כ"א גלל כן צדא . חזו שונוני צמרא
 שכ"א מהאמויות ה"י זהיר עפי צדד אחד . שנאמר טוב
 ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלובד עיר . רזנו לני"ש
 קהלת עיר קטנה ולאנשים זה עעט וזה אליה מלך גדול וזנה
 עליה מטרדים ומרמים וזאל זה איש תסקן ומכס ועלל את העיר
 צמכמותו . עיר רזנו על ירושלים שהיא קטנה צמורבנה ואנו
 נלשים שיגדל אורה ויבנה צ"צ ובכל יום ויום הוא עולה למעלה
 כדאי צמורא צ"א שאלה למלאכי השרת שהיו פוסלין אנשים
 לננין ירושלים . וזה שאנו מנרכין בכל יום צונה ירושלים בלשון
 הוא ולזה לר"כין ישראל לעשות סיוע לזה ולשים כל ומנחת
 צמורה ועצודם ומפלה ומעשה המלות והיינו כאשר האדם עושה
 המלות לקיים גזרי המלך ומשעבד עלמו בכל קושו וכחוחו
 לעבודתו יח"ש כמו צ"לית ומפלין מתקבל עליו עול מלכות
 ומים ולר"ך לשעבד כל חנינו וחוסיו ומנועויו לעבודתו יח"ש
 ועושה עלמו מרכבה לשבייה כי הארבעה לילית הם ד' רגלי האבא
 והמפלין הם רזנות אדם היושב על הכסא ומנוון זה להכניע
 כח היל"ה וס"א והמאות הגשניות שכולם יהיו משועבדים לו
 יח' ומכוון למכנש עבד תחות רבי' ומפחה תחת גבירתה נאלא
 מצואר כל דאמלין קוצ"ה על איצין דילי' כאילו אמליך ל"י
 על כל העולם כולו . וככה יעשה תדיר עד שהצורא יח"ש
 יכניע צמות כה הקליפה והס"א והי' ה' למלך על כל הארץ
 ויבנה ירושלים צ"צ אמן . וזהו עיר קטנה רזנו גם על האדם
 שהיה עיר קטנה שר"ך האדם להלחם עליו תדיר
 עם יצרו ולהתחזק בעבודתו שיגרום בנין העיר הכל .
 ועיקר עיר קטנה רזנו על עיקר עבודת השי"ת עבודה שנלג
 הוא זה שאנו מחוייבין להמליך את הצורא יח"ש בכל מעשיו
 ולזכור תמיד יחודו ואחדותו יח"ש ומלכותו כאשר הוא בכל מעלה
 וכל התורה והמלות מיוסדים ע"ז והם כמו סניפים אל המלכות
 כו"ם צמ"א . ואנשים זה מעט . ר"ל מי הם האנשים שיכולין
 לבא אליו אותן שהם צמודות ועט כלאמר צוק ילד ומסכן .
 אבל אנשים כאילו הם מעט צעום אחד צעיר ומנים צמספחה
 וזה אלי' מלך גדול . רזנו על הצורא יח"ש וזנה עליו מלוד'
 ומרמים . הם התורה והמלות קיתנה צהם האדם נגדדים
 וקיינים

דרת

הוא זה בורא בהם ולר"ך האדם לדבק עליו בצורה דהיינו
 ונדרשת צפ"ס וגם יש רזי דרין הגם שלעין האדם אין נכתב
 רק הפשטות ויגו מי שהוא חכם בעין שכלו יצין וישכיל מכל
 האמויות והמיוצות הפשוטים כל ה' צמינות . וזה הליווד מכל
 האדם - שליווד מהפשטות התורה כל ה' צמינות אלו שהם דיוקן
 ובחי' אדם כנ"ל (ועיין לקמן דניגור איתו ומכבוד) :
 איוהו גבור הכובש את יצרו - ר"ל שר"ך כ"א להשיג על
 יצרו דהיינו צומה שגביל להכשילו ולכובשו . לא כמו
 שהכשילים עושים שמשגיחים תמיד על רוע מדות חנינו וחסד
 בעיניו כלדיוק וחי יודע אפ"ר הוא גרוע צמודיו מחזירו לכ"א
 ולרו דייקא . שנאמר טוב ארך אפים מגבור . ר"ל שכשהוא
 גבור ובידו להקסם ומחזירו ואפ"כ מאריך אפו . ומושל
 ברוחו מרובד עיר . ר"ל כי אפ"ס שהוא גבור ויכול לנקס
 אפ"כ יכולין לחלוח ממות (חסר ג' או ג' מיתות) עדיין הוא
 ארך אפים ל"א ונלוכד עיר כשהוא לוכד עיר וזה לדי נלחון
 ומושל צומו ודבר זה יש ללמוד מהבורא יח"ש צמודיו שהוא
 ארך אפים ומאריך אף לאלפי דורות כאשר מנינו שמש רבינו
 ע"ה כשהג העלמי וימן כה וכה וירא כי אין איש שאין עמיד
 ללאח ומנו זרע כשר ואפ"ס כן נענש עליו כדוע שאמר לו
 הקב"ה שלש ערים תבדיל לך שהיה לר"ך ללאח (חסר ג' ג'
 מיתות) עם חנינו כמה לר"ך להיות ארך אפים ומושל צומו :
 א"י איוהו גבור הכובש את יצרו . ר"ל יצרו המיוחד לו
 שכלל אדם יש יצרו המיוחד לדבר אחד ולזה לר"ך
 כ"א לעשות לעלמו גרים וקיימים צדדים שדואה שיצרו תוקף
 עליו להכשילו זו כי כ"א גלל כן צדא . חזו שונוני צמרא
 שכ"א מהאמויות ה"י זהיר עפי צדד אחד . שנאמר טוב
 ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלובד עיר . רזנו לני"ש
 קהלת עיר קטנה ולאנשים זה עעט וזה אליה מלך גדול וזנה
 עליה מטרדים ומרמים וזאל זה איש תסקן ומכס ועלל את העיר
 צמכמותו . עיר רזנו על ירושלים שהיא קטנה צמורבנה ואנו
 נלשים שיגדל אורה ויבנה צ"צ ובכל יום ויום הוא עולה למעלה
 כדאי צמורא צ"א שאלה למלאכי השרת שהיו פוסלין אנשים
 לננין ירושלים . וזה שאנו מנרכין בכל יום צונה ירושלים בלשון
 הוא ולזה לר"כין ישראל לעשות סיוע לזה ולשים כל ומנחת
 צמורה ועצודם ומפלה ומעשה המלות והיינו כאשר האדם עושה
 המלות לקיים גזרי המלך ומשעבד עלמו בכל קושו וכחוחו
 לעבודתו יח"ש כמו צ"לית ומפלין מתקבל עליו עול מלכות
 ומים ולר"ך לשעבד כל חנינו וחוסיו ומנועויו לעבודתו יח"ש
 ועושה עלמו מרכבה לשבייה כי הארבעה לילית הם ד' רגלי האבא
 והמפלין הם רזנות אדם היושב על הכסא ומנוון זה להכניע
 כח היל"ה וס"א והמאות הגשניות שכולם יהיו משועבדים לו
 יח' ומכוון למכנש עבד תחות רבי' ומפחה תחת גבירתה נאלא
 מצואר כל דאמלין קוצ"ה על איצין דילי' כאילו אמליך ל"י
 על כל העולם כולו . וככה יעשה תדיר עד שהצורא יח"ש
 יכניע צמות כה הקליפה והס"א והי' ה' למלך על כל הארץ
 ויבנה ירושלים צ"צ אמן . וזהו עיר קטנה רזנו גם על האדם
 שהיה עיר קטנה שר"ך האדם להלחם עליו תדיר
 עם יצרו ולהתחזק בעבודתו שיגרום בנין העיר הכל .
 ועיקר עיר קטנה רזנו על עיקר עבודת השי"ת עבודה שנלג
 הוא זה שאנו מחוייבין להמליך את הצורא יח"ש בכל מעשיו
 ולזכור תמיד יחודו ואחדותו יח"ש ומלכותו כאשר הוא בכל מעלה
 וכל התורה והמלות מיוסדים ע"ז והם כמו סניפים אל המלכות
 כו"ם צמ"א . ואנשים זה מעט . ר"ל מי הם האנשים שיכולין
 לבא אליו אותן שהם צמודות ועט כלאמר צוק ילד ומסכן .
 אבל אנשים כאילו הם מעט צעום אחד צעיר ומנים צמספחה
 וזה אלי' מלך גדול . רזנו על הצורא יח"ש וזנה עליו מלוד'
 ומרמים . הם התורה והמלות קיתנה צהם האדם נגדדים
 וקיינים

הוא זה בורא בהם ולר"ך האדם לדבק עליו בצורה דהיינו
 ונדרשת צפ"ס וגם יש רזי דרין הגם שלעין האדם אין נכתב
 רק הפשטות ויגו מי שהוא חכם בעין שכלו יצין וישכיל מכל
 האמויות והמיוצות הפשוטים כל ה' צמינות . וזה הליווד מכל
 האדם - שליווד מהפשטות התורה כל ה' צמינות אלו שהם דיוקן
 ובחי' אדם כנ"ל (ועיין לקמן דניגור איתו ומכבוד) :
 איוהו גבור הכובש את יצרו - ר"ל שר"ך כ"א להשיג על
 יצרו דהיינו צומה שגביל להכשילו ולכובשו . לא כמו
 שהכשילים עושים שמשגיחים תמיד על רוע מדות חנינו וחסד
 בעיניו כלדיוק וחי יודע אפ"ר הוא גרוע צמודיו מחזירו לכ"א
 ולרו דייקא . שנאמר טוב ארך אפים מגבור . ר"ל שכשהוא
 גבור ובידו להקסם ומחזירו ואפ"כ מאריך אפו . ומושל
 ברוחו מרובד עיר . ר"ל כי אפ"ס שהוא גבור ויכול לנקס
 אפ"כ יכולין לחלוח ממות (חסר ג' או ג' מיתות) עדיין הוא
 ארך אפים ל"א ונלוכד עיר כשהוא לוכד עיר וזה לדי נלחון
 ומושל צומו ודבר זה יש ללמוד מהבורא יח"ש צמודיו שהוא
 ארך אפים ומאריך אף לאלפי דורות כאשר מנינו שמש רבינו
 ע"ה כשהג העלמי וימן כה וכה וירא כי אין איש שאין עמיד
 ללאח ומנו זרע כשר ואפ"ס כן נענש עליו כדוע שאמר לו
 הקב"ה שלש ערים תבדיל לך שהיה לר"ך ללאח (חסר ג' ג'
 מיתות) עם חנינו כמה לר"ך להיות ארך אפים ומושל צומו :
 א"י איוהו גבור הכובש את יצרו . ר"ל יצרו המיוחד לו
 שכלל אדם יש יצרו המיוחד לדבר אחד ולזה לר"ך
 כ"א לעשות לעלמו גרים וקיימים צדדים שדואה שיצרו תוקף
 עליו להכשילו זו כי כ"א גלל כן צדא . חזו שונוני צמרא
 שכ"א מהאמויות ה"י זהיר עפי צדד אחד . שנאמר טוב
 ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלובד עיר . רזנו לני"ש
 קהלת עיר קטנה ולאנשים זה עעט וזה אליה מלך גדול וזנה
 עליה מטרדים ומרמים וזאל זה איש תסקן ומכס ועלל את העיר
 צמכמותו . עיר רזנו על ירושלים שהיא קטנה צמורבנה ואנו
 נלשים שיגדל אורה ויבנה צ"צ ובכל יום ויום הוא עולה למעלה
 כדאי צמורא צ"א שאלה למלאכי השרת שהיו פוסלין אנשים
 לננין ירושלים . וזה שאנו מנרכין בכל יום צונה ירושלים בלשון
 הוא ולזה לר"כין ישראל לעשות סיוע לזה ולשים כל ומנחת
 צמורה ועצודם ומפלה ומעשה המלות והיינו כאשר האדם עושה
 המלות לקיים גזרי המלך ומשעבד עלמו בכל קושו וכחוחו
 לעבודתו יח"ש כמו צ"לית ומפלין מתקבל עליו עול מלכות
 ומים ולר"ך לשעבד כל חנינו וחוסיו ומנועויו לעבודתו יח"ש
 ועושה עלמו מרכבה לשבייה כי הארבעה לילית הם ד' רגלי האבא
 והמפלין הם רזנות אדם היושב על הכסא ומנוון זה להכניע
 כח היל"ה וס"א והמאות הגשניות שכולם יהיו משועבדים לו
 יח' ומכוון למכנש עבד תחות רבי' ומפחה תחת גבירתה נאלא
 מצואר כל דאמלין קוצ"ה על איצין דילי' כאילו אמליך ל"י
 על כל העולם כולו . וככה יעשה תדיר עד שהצורא יח"ש
 יכניע צמות כה הקליפה והס"א והי' ה' למלך על כל הארץ
 ויבנה ירושלים צ"צ אמן . וזהו עיר קטנה רזנו גם על האדם
 שהיה עיר קטנה שר"ך האדם להלחם עליו תדיר
 עם יצרו ולהתחזק בעבודתו שיגרום בנין העיר הכל .
 ועיקר עיר קטנה רזנו על עיקר עבודת השי"ת עבודה שנלג
 הוא זה שאנו מחוייבין להמליך את הצורא יח"ש בכל מעשיו
 ולזכור תמיד יחודו ואחדותו יח"ש ומלכותו כאשר הוא בכל מעלה
 וכל התורה והמלות מיוסדים ע"ז והם כמו סניפים אל המלכות
 כו"ם צמ"א . ואנשים זה מעט . ר"ל מי הם האנשים שיכולין
 לבא אליו אותן שהם צמודות ועט כלאמר צוק ילד ומסכן .
 אבל אנשים כאילו הם מעט צעום אחד צעיר ומנים צמספחה
 וזה אלי' מלך גדול . רזנו על הצורא יח"ש וזנה עליו מלוד'
 ומרמים . הם התורה והמלות קיתנה צהם האדם נגדדים
 וקיינים

וקנינים נגד הילך חבל הילת"ר שהוא ג"כ מלך גדול כי זה לעומת זה - ונתת עליו מלודי ומרמיים בחלות ומתקנות עמלות הטורדות לאדם ועבודת הש"ת עד שאם לא ה"י הש"י עוזרו ה"י ח"ו נופל בידו - חבל הילך ומקנ ומכס רומז על הדיק שמחזיק עליו בועט וילך שדומה בעיניו כאלו הוא עדיין ילד ולא התחיל עדיין כלל בעבודת השם יתברך - וזהו חיזוהו חכס הרואה את הטלד הוא עליו את העיר בחכמתו וזה חיזוהו גבור הכונס את ילדו שכונס כל החלומות וכוונתו וספ"א תחת הקדושה ועי"ז ספ"א מושל ברוחו הוא מלוכד עיר יוכל לפעול בעבודתו לבנין ירושלים אתן :

א"י איהו גבור הכובש את יצרו שנאמר טוב ארך אפים מנבור בו' . ר"ל כי בודאי כשהוא עוסק בתורה או בחסלה בודאי אז אין חידוש לכונס את ילדו אך לרין להתפלל על זאת שאף כשיחננו ילדו עליו להסיתו לאיזה דבר שיחא הוא כונסו . וזה טוב ארך אפים ונבור מנורה שמנביר ילדו עליו כמו שכתב הרב בע"ה ס' כ"א על מלת אמור ואנרת להזיז גדולים על הקטנים :

איהו עשיר השמח בחלקו שנאמר יגיע כסף כי תאכר בו' . ר"ל כמו שהנורא ית"ש ברא עולמו ואין לו סום נחת רוח בעולמו כ"א מעשיו רלונו לנד ואעפ"כ הוא שמח בחלקו . כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו אשר הם בעבדים אחרו . כמו כן יחא האדם שנת בחלקו שנתן לו הנורא ית"ש והנדיל אותו מכל העמית לחיות עובדו ואף אם (חכר ב"ת) א' שנת ישראל ולייחד את בוראו ית"ש בלי די : א"י יגיע כסף כי תאכל . יגיע כסף : ר"ל שכל עסקיו בעולם אין כ"א נהרחת מה שיהיה לו מה לאכול רק להחיות את נפשו וחפני שמים עיקר אללו :

איהו מכובר המכבד את הבריות . כי הנה הנורא נקרא מלך הכבוד שחלק מנבורו לבני אדם כדליתא על מלכי ישראל וזוהר שחלק מנבורו ליראיו . ועל מלכי עכו"מ שחלק מנבורו בו' . כמו כן לרין האדם לכבד את הבריות ולחלוק כבוד לבריות שנאמר כי מוכנדי אכבד וזוהי יקלו ר"ל כי בודאי הנורא ית"ש חלק מנבורו לבני אדם כדליתא חס"י ריש גרנותא מן שמי' מוקני ל"י אך מחוייב האדם להחזיר הכבוד והעטרה ליושנה אל האלהים אשר נתתה . וכן ככל הדברים אשר נתן לו הנורא ית"ש הן בעושר לרין ליתן לנה' וזוהי כתי"ש דהע"ה לך ה' הלקה ומידך נחתו לך . וכן החכמה והתורה לרין להגיד לשאר הבריות : וכן הכבוד הגם שביד אחר לרין להשיב אל לבו שזה הכבוד הוא מהנורא ית"ש ועד"ז מנלתיא כמה בני אדם שמחיתין לכבד את עלמן באשר שהם מחזיקין מעיד הכבוד למעלה ואין נחשנין בעיניהם לנלוס . חבל ומי שמוטב הכבוד לעלוו והעושר והגדולה או משאר דברים וחוטב נקן איזה פניות ומסיר מעט השמחת הנורא ית"ש ועלוו נקן ח"ו וזוהי יקלו . ואלו הדי מדות הם מיוסדים על אמונות שמו הגדול ית"ש דהיינו ה' הוא ע"ש התמטתה היא החכמה . ה' ראשונה הוא מורה על בריאת העולם כמד"א בהנרסא בה' בראש וכו' היא העמדה לעולם המשפיע היא דוגמת העושר וה' אחרונה היא התחדש בטובו בכל יום תמיד ומעשה בראשית והיינו כדליתא מורים לזה ומעשיר לזה ומה נמשך הכבוד . א"י איזו מכובר המכבד את הבריות . כמו שאמרנו למעלה ומתפלת לו מן האדם . היינו כאשר עובד השם יתברך וצבוא השמעות לעולם ומכבד את הבריות כרב שפע אז הוא מכובר בעיני הבריות :

משנה ב
 בן עזאי אומר הו"רין למצוה כבר אמרנו שהמלות קלה ובורח מן העבירה הקלות הם עיקר שמצוה גוררת בו' : החיות לעולם . ולזה תוהיר

עליהם ביותר . ר"ל שזה דבר פשוט למשכיל כי בשעושה מלוא ומקרב ח"ע לבוראו . מנילא נגד לו מלוא חמרת חבל כשעושה עבירה . ועובר ומוראו וכו' לו נמלא נכשה לו ומקן מנודל דינו לבין קונו . ובקל יוכל לבא לידו עבירה אחת אף גדולה הימנה לז"א ובורח מן העבירה קלה דוגמת המלוא ח"ע שנקל יוכל לעבור עליהם דהיינו הרכילות והלינות והכניול פה ומקרא עין וכדומה עבירות אשר המה כרבע יעזרונו . ולזה לרין שימור ביותר . ואחר עוד ששכר מלוא מלוא ושכר עבירה עבירה . ר"ל ששכר הנא לו מן המלוא הוא הפקליטי כדליתא העושה מלוא חס"י קונה לו פקליטי אחר ומסייע לו לידו מלוא אחת ושכר עבירה הוא הקטניגור הקונה לעלוו בעשיית העבירה אשר המה בעלמם הפקסורים לאדם ומנבואים לו עבירות עוד לעבור עליהם ואין נחמים (חכר) : א"י ובורח מן העבירה . כמו שתלנו ביוסף הדיק וינס ויילא החולה ולא רלה לפעול עמה בדברים שחא לא יוכל לנלקח ששכר מלוא מלוא ומתה בורחת מלוא . כי עיקר השכר העמיד לבא הוא מה שהדיקים נהנין מיוו השכונה ומחלין עליו באמצע וזה אין שום נבל נפש . וכדל"י ספ"א כטור בחופתו של חנינו והואל נזכרנו שאי אפשר להסתכל בשמה מרוב זכירתו אם לא שישם חס"י ומקן מנדיל ע"פ ואם היה אורה יותר גדול לא די בנקט ח"י ומכס"כ הנורא ית"ש שאין סוף וחקר לגדולתו ולזכירתו ואין שום רעיון ושכל יוכל לחפס שולס זכירתו ואורו יתברך ח"י אם על ידי מעשה המלות שנתן לנו השם יתברך שנעשה מקן לכנס האדם שע"י יוכל לראות באור אין סוף ח"י כל מה שמייתר במלות הממקים רבים ויכול לראות על דם אור יותר גדול נגד עוני המקן וזהו שכר מלוא מלוא :

א"י הו"רין למצוה קלה בו' . י"ל פירושו כתי"ש חיל לעמיד לבא הקב"ה עושה ללדיקים כנפים כנפים וישפח תחת כנפיהם . שחא חמור שיהי' להם יגיעה . ח"ל יתנו ולא יגעו והקלות יהיה להם ומעשה המלות כי מתחת המלות מתדבקים בהק"ב . ומה שעושה המלוא זכירות וקלות וזהו והי רין למלוא קל"ה . ששכר מלוא מלוא . ר"ל כי מלוא חס"י מלשון לוחא חדא . ור"ל ששכר מלוא היא המלוא עלמה מה שמתדבק ע"י מעשה המלוא להנורא ית"ש כמו שהים מרובנו של בן עזאי שהיה מן ארבעה שנתקבו לפרד"ס ב"ע ה"ן ומה לא שהי' ח"ו פונס בראיתו רק מהאבת הקב"ה שהיה מתחוק תמיד לדבק בהקב"ה . והיה לו כן שדבק בהקב"ה עד ששכר חס"י ולז"א הוא עלמו ששכר מלוא מלוא מה שמתדבק בהקב"ה ומתחת זכירות המלוא . וזה עיקר השכר לעושה ב"ע ח"ו בו לא אכילה ולא שחיה חלל נהנין מיוו השכינה . כתי"ש לרקים יושנין ועטרותיהן בראשיתן . ר"ל בעטרותיהן של עלמן ומעשה המלות שהיו עושין בעוה"ז ויש לרמוז בפי' שאמר שהענינים ה' עוה כמות אקנה . רמז לבן עזאי . שהל"ן ומתחת אחרו והתדבקות בנורא ב"ה וב"ש :

משנה ג
 הוא היה אימר אל תהו ירצה שכן עזאי תמיד היה בו לכל אדם בו' . תולך ובגדל עד כי גדל מאד . שהל"ן בעעשה מוכנה ומת כני"ל . ולא ח"ו שנענש חלל שדבק מרוב תשווק כני"ל . וכדי שלא יעלה על לבו שום התפארות לזה אמר תמיד אל חס"י בן לכל אדם ותשג בעעמו כי יש כמה בני אדם שנתקב לרקים לפרד"ס ואם כן אין לי להתפאר בעלמי ח"ו שאין לך אדם שאין לו שע"ה ע"ד ואל קין ואל נחש לא שעה שיתן ביד כל אדם ואפילו שפתח בו' רוח הקודש שורה עליו . ועי"כ אין לבצת סום אדם בעולם .

נוטל גם החיות ומונו כי גדולי כשיטול השי"ת חיותו והעולם
 אף רגע אחד אז נולד כלל תשיבא : וזהו נטיית ייניך תגלענו
 ארץ שאילו היה הנורא נוטה חקדו מן העולם אז הי' הולכין
 לארץ ואעפ"כ חסד אל כל היום ותמיד לא סר חקדו ואמתו
 והאדם וחיותו ואף צעש"ת החטא . וא"כ ודאי שיתלמד לב
 האדם נאהבה עזה ותשוקה להנורא . וזה רבי יוחנן בן זבדוקא
 זבדוקא הוא לשון זבדים שהיה רולה להביא זבד ולינוב האהב'
 צלבס . ע"ד שאמרנו ומה גם שהוא כמו שטול . ונקל מיד
 הולך ונכהו צו כמו כן הוא ית"ש טתן לו כח והוא מוטא צו
 ואלו היה רולה השי"ת היה טול הכח ומונו צו השעה והיה
 כלל היה וזהו שהוכיח נחמיה את ישראל וסיפר חקדי הנקרא'
 עלינו ואמר אף ציוס עשותם העגל ונקל לא ונענת ופיסהם
 שלקחו הנון ונתנו לזני העגל ואעפ"כ ונקל לא ונענת ופיסהם
 וזהו ג"כ שיקדו לזכור ונעשה העגל צולת נאהבה שהוא לזכור
 אהבת הנורא עלינו ככ"ל שאינו מונע חקדו וטובו וכחו אף
 צעת הקטנתו אותו : וזהו כל הנשמה תהלל יה כי בכל נשמה
 טתן השי"ת חיות חדש :

השם כי יש שני ייניי אנטים יש שמושה עבירה וסובר בתשע
 שאין הקב"ה רואה אותו ויש שטכת שהקב"ה מלא כל הארץ
 כבודו ואלו היה ניי שיזכירט שהקב"ה רואה ומשוי' היה פורש
 וכן העבירה אלא שצעת העבירה נסתלקה מנוט השמות הקדושים
 ולא נשאר צו כי"א המוגדר ונעמי' כמו צהנה' וזה אחד שוב
 ואחד מויד בחילול השם ר"ל שטיסהם הם שוים אלא שז"ל שוב
 בחילול השם ונחמת שטכת שהשי"ת רואה אותו וזה מויד בחילול
 השם . וצוה ונתורץ קושיית החוספת י"ט שהקשה למה יהא השוה
 והמויד שוין .

נשנה ו
 רבי ישמעאל אומר הלומד ע"מ הרומד על מנת
 ללמד שספיקין בידו ללמוד
 וללמד והלומד על סנת לעשות
 שספיקין וכו' :

לך להחונת עם בניך ושיטבו אליך ומתן הדקק והסדר
 מתוך גזירות וזרות אדרגא החיירס אליך בדרך אהבה ומינה
 ויסובו אליך ומתן שומה' כאב הנורא את צו . וזה
 הלומד ע"מ ללמד להקב"ה והלומד על מנת לעשות הי"ט כו'
 שאמרנו כמה פעמים ונעשה שומתה לפניו כיוס שנבראו צו שוים
 היכלות ושנים חדשים ונעשה שומתה לפניו כיוס שנבראו צו שוים
 וארץ ומתוך גודל השומתה ומיילא נחטבו כל הגזירות כעונת
 באורן וזהו הלומד ע"מ לעשות אצל שיהיה עין אחד והא'
 דהא תליא כי באשתרותא והכנה דלתתא אשתרותא ולעילא
 היינו כשמושה הכנה לעשה ואומר ד"ת והם שוועי' לו ומקבלים
 מונו אז גם השי"ת שווע לו וכמ"כ באל עושה ונעשה צו
 ככ"ל יוכל ג"כ לנעלה לעשות עולמות אחרים חדשים ולעיל הגזיר'
 מעליו . וזה וכל בניך למודי' ה' שולמודים להשי' הילך ומה
 יתנהג עם בניו עם קנולתו ונכטל הגזיר' ולחדש גזירות שומת
 יפועות ומחנות וזה א"ת בניך אלא בניך . כי ע"י שם נשים
 עולמות חדשים ככ"ל צוה ונעליו ומיילא כל הגזיר' ששועים
 ככ"ל . וא"כ מן הראוי שיצו לבנס אל הגזיר' הזה ומקבל'
 תוכחתו ויהיו (חסר צ' תיבות) למונה זו הגיל' .

אחר שונג ואחד מויד בחרול השם . כי יש שיחולל ש"ס
 על ידו והוא שונג בדבר וכוו כן ניי שאל לו החרור
 עבירה רח"ל השם שאינו עושה צדוק ניי צידו לטוב בשומה
 תיכף על זה החרור ולעטלו ועל שלא שנ תיכף צא וזה
 לעומת קרי רח"ל עד שנגודל המשך הקליפה ללכד ח"ו
 בעבירה צלגיו וזהו כפרעין ומונו צלגיו כשתגלה רעתו לבנים
 ככ"ל ואל"ל ניי שנהרהר צמזיד שהרורי עבירה קשה ונעבירה
 משני פעמים האחד שהוא צנקל (חסר צ' ג' תיבות) והשני
 שכמו שמתחשבות של מנה עושה לבוס רוחני כשליכיה לעלות
 לעודדיה יתירה לג"ע עליון כמו כן צהיך ח"ו כשנחשבתו
 בעבירה עליו גודל צרותיות' היותך קשה והעבירה צעטו
 שאינו רק בשמיות : א"י ר' יוחנן בן זבדוקא אומר כל המחלל
 שם שמים צמת כפרעין ומונו צלגיו אקדים לפרש הפסוק
 ונוקב שם ה' ונת ונות ר"ל שני שמושה עבירה הוא עושה חלל
 ונקב בשם ה' כאלו אין הקב"ה צנוקס שהיא עושה העבירה
 שגדולי אלו היה צלבו שהקב"ה מלא כה"כ ורואה את ונעשו
 לא היה עושה ולכך ר"ת של "מלא כל" הארץ וכו"ה גי' ונעשו
 אדני' שהוא ארנות של הקב"ה שהוא מלא כל הארץ כבודו
 וצעת עבירה אומר שאין הקב"ה רואה אותו ועושה חלל
 ונקב בחדות השי"ת וזהו ונוקב ר"ל שמושה נקב וחלל מות
 יונת שני מיתוס אחת על שגובר עבירה ואחת על שכפר צחק"ה
 ופגם צעיני ה' המשוטטות בכל הארץ וצפרט כשעובר עבירה
 השנת ופגם צקדושת שנת הגב וצחק"ה וזהו ונחלל"ה ונת
 יונת ככ"ל שמושה חלל ולא היה עליו חיות שנת כמו"ס
 חכמיו ז"ל אפילו עם הארץ חיות שנת עליו וכמואמר הפסוק
 את שחיותי תשמרו ונקדשי מיכאו פי' ונקדושת השנת שיורדת
 תהא שיראה עליכם וזה המחלל שם שמים צמת כפרעין ומונו
 צלגיו כמו"ס לנעלה שמושה חלל לנעלה ואומר שאין הקב"ה
 רואה את ונעשו וזהו בכתר אחד שונג ואחד מויד בחילול

השם כי יש שני ייניי אנטים יש שמושה עבירה וסובר בתשע
 שאין הקב"ה רואה אותו ויש שטכת שהקב"ה מלא כל הארץ
 כבודו ואלו היה ניי שיזכירט שהקב"ה רואה ומשוי' היה פורש
 וכן העבירה אלא שצעת העבירה נסתלקה מנוט השמות הקדושים
 ולא נשאר צו כי"א המוגדר ונעמי' כמו צהנה' וזה אחד שוב
 ואחד מויד בחילול השם ר"ל שטיסהם הם שוים אלא שז"ל שוב
 בחילול השם ונחמת שטכת שהשי"ת רואה אותו וזה מויד בחילול
 השם . וצוה ונתורץ קושיית החוספת י"ט שהקשה למה יהא השוה
 והמויד שוין .

א"י הלומד ע"מ לליוד להעולם דרכי ווסר וספיקין צידו ללמד
 וללמד ר"ל מיו שרולה ללמוד להעולם דרכי ווסר וספיקין
 צידו ונ"ל וספיקין צנפנים שצונסיה . דהיינו שמתקן ט' סת'
 שיקפור א"ע להנורא צ"ה וללמד ג"כ להעולם שיכולו גם כן
 להסתקר להנורא צ"ה ונ"ס וזה הלומד ע"מ לעשות שלומד על
 ונת שיעשה להעולם ומתן ושכליות חדשות שיכלו לעשו את
 הנורא צ"ה ונ"ס . וכמואמר ז"ל הולמד את בן חביו מוסר
 מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו וספיקין צידו ללמוד וללמד
 לשונר ולעשות כאשר ציארנו לנעלה ומלון וספיקין צנפנים
 וזהו פירוש הספקת ת"ח ר"ל צוה שמתן לדקס לת"ח וקשר
 את עליו לת"ח וזהו הפירוש וכי יושך אחיך והחוקט צו
 וחוסר וחי עונך . ולכאורה קשה פתח באחיך וקיים צו וחסר
 אלא הפי' כך דהנה הקב"ה דרכו להיעיב לצבואיו לרעים ולטובים
 כמ"ס טתן לחם לכל . צטר אלא ונחמת עונות ח"ו גורמים
 שלא

השם כי יש שני ייניי אנטים יש שמושה עבירה וסובר בתשע
 שאין הקב"ה רואה אותו ויש שטכת שהקב"ה מלא כל הארץ
 כבודו ואלו היה ניי שיזכירט שהקב"ה רואה ומשוי' היה פורש
 וכן העבירה אלא שצעת העבירה נסתלקה מנוט השמות הקדושים
 ולא נשאר צו כי"א המוגדר ונעמי' כמו צהנה' וזה אחד שוב
 ואחד מויד בחילול השם ר"ל שטיסהם הם שוים אלא שז"ל שוב
 בחילול השם ונחמת שטכת שהשי"ת רואה אותו וזה מויד בחילול
 השם . וצוה ונתורץ קושיית החוספת י"ט שהקשה למה יהא השוה
 והמויד שוין .

שלא יוכל להשפיע כל טובו לברואיו והרי הוא נקי כביכול מן
 וזה הפי' וכי יעוד אחיך זה הקב"ה ככ"ל ולא יוכל להשפיע לא'
 מכני' . והמזקת זו שיחזיק במדתו ויתן לו הלטיכותו . וכמו
 שדרכו במדרש עז"ה דכתיב ואלה ה' חוקי דל' . ואלה הוא מלשון
 השפיע יורה ח"ש . ר"ל מי שחוקן דל הוא מנדק ח"ש . להקב"ה
 ואין דל אלא מן התורה ומן המצוות . ר"ל ב"כ מי שחוקן לכל אדם
 ויולגדס תורה ומצוות כדכב בהקב"ה וזהו ומקפיקין צידו ללמוד
 וללמד לשמור שיהא נשומר ועשירות . וכמואמר הכתוב וכל אשר
 אומרת אליכם תשמרו . ר"ל שכל המצוות שאלם עשה הוא נשומר
 המעשים . ומקפיקין צידו לעשות שיעשה לכל אחד ויחזק ושכליות
 מדעות :

משנה ז

רבי צדוק אומר אל תפרוש קאי אלמעלה כשאוונר
 מן הצבור :

ויפרוש עליו מהם רק יכלול עליו כשמתו עושה .
 ואל תעש עליו כעורכי הדיינין ר"ל כמו שלמדיון לאחד
 המעטות מה שיטעון נגד בעל דינו כמ"כ לא ילמוד
 האדם להסמון תשובות ותירושים שיאמרו לפני הצורא ית' לדין
 להחליט לפניו כי הוא ית' יודע ומשפוט והאמת רק יזכיר
 ע"ד שאמרו :

ואל תעשה עשרה להתגדל זה ולא קרדום לחתוך בה ע"ד
 דליתא במדרש צדוק הפלגם שאמרו נעשה לנו קדויות
 ונעלה לרקיע ונבקע הרקיע והוא תורה כי מי פתי יאיוון
 את אף ר"ל שהיה צידם שנות הקדושים וליורשים והיו רלוים
 שמי' הליורשים יבקעו הרקיע ותחד השפעה עליהם מדיר ולא
 יעשרו להעבודה ולעבודת הש"י כי תחד עליהם השפעה בע"כ
 תחד אלו השמות והליורשים . והראיה אחר שכלל נשואם
 ונכחו לשון הקודש נחשב עלתם וה"א ולא קרדום לחתוך בה
 תגם שיש לנו ב"כ שנות וליורשים קדושים וכונת התפלה .
 אין זה רק ועשיתי התפלה לרבות עליוני לפני צוראני ית' .
 ולא לגרום בזה שום (חסר ב' תיבות) בודאי הצורא ית'
 משפיע ומעלה כל טובו . אך התפלות יהיו כדי לעשות נח"י
 לפניו ית' :

א"י אל תעשה עשרה להתגדל זה . ר"ל אשפ"י שהתגדל
 אחר לעיל שלריך ללמוד אחרים אשפ"כ לא תהא כונתו
 להתגדל בזה . ולהיות נקי' רב אלא תהא עיקר כוונתך לאש"ש
 אין זה אל תעשה עשרה להתגדל זה כי בודאי אמת הוא מי
 שדורס ברבים הוא עושה עשרה להקב"ה ויחזיר אותך שאל
 תעשה אחת עשרה להתגדל זו . ויש לפרש להתגדל על'
 גדולים תעשה כך כי תמות התורה שאוונר הוא נקשר ונתגדל
 להקב"ה אך לריך שלא תהא כונתו לכך רק למען רבות נחת
 לצורא בזה וצ"ש ולא לטוב תועלת עליו וסוף הכבוד לבוא :

וכן היה הלל אומר ודאשתמש שעיקר העבוד לריבי
 בתגא חרף הא למדת כל להיות למען
 הנהגה מדית בו' :

הש"ת צעמו ולא לכוונת שום דבר אחר
 ומה גם כי שם זה הכח שעבוד את הש"ת ומכירתו הוא נחת
 הש"ת וכמו' כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל' . וזה כתר
 יתן לך ה' אלהינו שנה אשט ומכירתך אותך ותנין לך
 בהזורה ר"ל שניידך ומתקן (חסר) :

א"י ודאשתמש בתגא חרף . תגא הוא לשון חרבוש ואחוריים כי
 רוצו לכתרי האותיות היינו התנין שיש על האותיות .
 והאותיות שיש בהם תנין הם שבעה שטעמ' ב"ן וכלל לוח יש
 ב' תנין עולה ד"א תנין רוצו על ד"א יום שבין הנגלים דעליהו
 אחרת ויהי כמשלם קדשים ויבד בו' ומהא פתח בלתי' . ר"ל שאז

ציונים האלו נתרצו תחלות צעולם . וזה כלת'ך היינו האהבות
 וההעדות אדם וי"ז . והקדושה ומעלות והקליפה ומגברת
 רח"ל . ויחסנה לזונה כי כסתה פניה . ר"ל כי אז ציונים
 האלו הקדושה נחכסת ונגזרת בתוך התעוררות ולכן לריך האדם
 בעמים הללו לאמן ונתנו וכו' בקדושת הצורא ית"ש ביתר שאת
 ויתר עו' להוליא האור מן החושך ולהחליף זאת התעוררה ולגלות
 הקדושה מתוך התעוררות ואדרבה בעמים הללו הקדושה רבת
 נאוד וכונס'ל כונסל האנן טוב שלפי גדל האנן טוב כמו כן יש
 עליו לבט אכן פשוט . ואנן רוצו על הקליפה ויחזיר שאת לב
 אכן . נמלא כאשר הקליפה ומגברת נאוד רח"ל ומסתיר הקדושה
 והמתגבר על הקליפה ומחליף ויעליא . הקדושה לטועל אזי מויליא
 אור נגז' וקדושה יתירה לאין חקר . רק לזה לריך התאמנות
 ציורת . וכמו שפי' עורי הרב מוה"ד ב' ז"ל . כל רודפים השניות
 בין הולגרים שני שרדוף אחר הקדושה נשיא אותה בין הנגרים
 יותר ויותר וזהו ודאשתמש בתגא חרף . וזונה הוא מחליף אותה
 בתכונה כמד"א וחילופיהן בגולם בל"ס גי' חכמ"ה והייט שמיניצב
 צדעמו ומתשבתו להשוב ומשנות סידורות וקדושות ופניה עליו
 מדברים ומתשבות צעלים נשומר עליו מהם לכל יצאו אליו ומגביר
 עליו כח הקדושה בכח התפלה והתורה :

א"י ודאשתמש בתגא חרף . מי ששוקק תמיד ומשמש
 בכח הצורא צ"ס להכתירו ולהאליכו תמיד בכל יכלתו .
 חרף . ר"ל ששמתו ככללת בהכח עליו ומתחלף מזה העולם
 ומעלה למעלה :

הא למדת כל הנהגה מדברי תורה נוטל הייו מן העולם .
 ר"ל מי שנתנה ומשור חפיה ומשוקק לעבודת הצורא
 ולסכתירו ועומד ומלפס ומתי יגיע לידי חיות ונחה שאקיימנה
 ומשנת ומחלל לצוראו שיכחו לאכול שינרך ויעליכו עליו
 או אף בעשיית לרכיו שיזכה אח"כ לנרך הנרכה הראויה
 ולהעליף הצורא עליו ועשה כ"ז צדוה ובשמתה יתירה עזר
 שזיכרו הש"י לכך . נוטל חיו מן העולם עול"ס הוא לשון
 העלמה והסתרה כי אף מזה העת שנתעלם צו קדושת הצורא
 ח"ס ואינו נראה כ"כ גי' זה נוטל חיו אף מזה כח הקדושה
 שנתעלם נוטל חיות וגם רוצו כי יש מי שנתפס קלה צאלו חכ"א
 יום ואינו שפן נכסיוסם . אבל מי שנתנה מהם ומתחזק עליו
 וכמו אנרסה אביט ע"ס שנתנה צעש נכסיוטם עד"ז והיה
 נהנה מהם ועשה אותם באהבה עזר ומשוקק גדולה ולא סיה
 ומתרה אחר מדותיו ית' כי אדרבה מזה יגיע למעלה ומדריגה
 יותר גדולה וכמו כלל הדברים רעים האלים לעולם וטוב היה
 לו שלא יהיו כלל שלא יעריך להתאמן ולהתגבר נגדם אבל מי
 שנתנה מהם ואדרבה מוסק תמיד מתי יגיע אליו המלממה
 להרלות בגורתו ולהוסף כמו וחילו כמו הצור שאת נסוח כרוב
 בגורתו עומד ומלפס תמיד לאיות מלכותו ויום קרב לעשות
 נקמה בשונאיו ולהראות חוקף גדלו וגבורתו נמלא אס-צא לו
 חיות ענין רע ח"ו לא יתהר כלל אחר מדותיו ית"ש ואדרבה
 יתנה מהם באהבה שיוכל להגביר כנגדם כי אדרבה מזה יגיע
 למעלה ומדריגה יותר גדולה שיכניע שונאיו תתמו וידבר אותם
 תחת רגליו והוא ומעלה ביתר שאת ועזר וייתוסף כמו בעבודת
 הצורא ית"ש ציוטשנותיו והעוררות ע"ס שוכניע חס"א ויעליא
 מהם האחרת וכח הקדושה זה נוטל חיו מן זה העולם הקדושה
 שנתעלם שמה בעמים הללו :

משנה ח
 ר"י אומר כל המבכר את התורה ירצה בזה כי כבוד
 גופו מכובר על הבריות וכל התורה הוא
 המחלל בו' :

שיחשוב האדם כי לא דבר ריק הוא שכל
 תיבה ואות ומגין דלורייתא יש רצון וגבון דלורייתא וכל
 התורה הנגוים בכתב אשתו אינה רק נוטין וכמו שיש לאדם
 נוף

דף נפש רוח נשמה ונשמה לנשמה עד א"ס צ"ח עד
 שלא ישיגו טוב נכרה צעולם כן יש לתורה כי האותיות הם
 בושין וכאמור החנה קינין ופתי נדה הן הן גוסי הלכות
 והחנין והקדוה וטעמים הם נפש רוח נשמה עד י"ס לה נשמה
 לנשמה עד א"ס והן סודות נוראות נגזרים וטעמים ששם צריה
 צעולם חיות יכולה להשיגם ונמצא כשהארץ נוגדת התורה צוה
 הענין בכוונתו אל הפנימית הג"ל על א"ס ומאין צוה באמונה
 שלימה כי כל דיבור תורה שלמד הוא ואלא רצון ובנין דאורייתא
 וינקשה התורה זו שליווד בתורה שלמעלה באורות עליונים בנרין
 הג"ל וזהו כבודו של תורה. הוא ג"כ מוכרז על הגדוה ר"ל
 שגורו ג"כ ימים ונקשר. כנשמתו למעלה עד א"ס צ"ח ויחיה
 בנשמת הארץ נשמתו. והמחלל את התורה ששעה התורה חלול
 וכל דבר בערין קיסורי ונעשיות שיש בתורה שהם ונלאים רצון
 ובנין והוא עשה התורה חלולה וכל וכל במושגו שאין זה
 דבר פנימי כ"ח כנגלת קשר כתוב אליו חזי התורה היא אללו
 כעוף בלי נשמה ואינו מושך המיות הפנימי שהם הקדוה
 הנשמות הג"ל לתורה חזי גורו ג"כ ומחלל על הגדוה ר"ל
 נעשה חלל שאינו יקושר. כנשמתו ונעשה חלל והם כפי גודל
 הפנים כן גודל ענינו. והם נשמות לנשמה של תורה חתומה
 וננו הנשמה לנשמה וכן עד הפסג עד שישיאר בלתי לבד
 כנפש החיות לבד ועשה מעשה בהמה בלתי חיות פנימי כלל
 וע"ז חזו מתפללין ואל משיבנו ריקם ומלפניך כו"ש חזי נמצא
 הלכות וריקם השיבני רוחו על הנשמה היוצאת מן הגוף שנעת
 היות הנשמה בגוף היא נמצא כל טוב נשמה לנשמה וכן רוח
 כ"ל ועשוי בלאתה כמקורן גורו מן הנדרגות העליונות (חסד)
 ונליהם אבותיה ואל י"ה שאור הנורה ומתפשט בתורה ועשוי
 בנפשו נחקר הקדושה וכשאר רק אבותיה א"ס כנפש החיות
 כי האדם הוא (חסד חיה) ונולדו ע"י הנשמה והנפש והנורה
 הדומיות שנו ועשוי נעשה כל זאת נשאר רק נפש וכל
 בהיותו נשאר כאלו שאינו מושט בניצורו בעולמות העליונים
 וגם מאמר זה אמר ר' יוסף אשר הוא מורה לדבר זה כי שנו
 יוס"י בניו מליהם אלהים :

נשמה פ

ד' ושמעאל בנו אומר. החושך חושך עלמו כענין
 עצמו מן הרין שורק מטנו אבה שאלת נשמה
 וגור ושבעת שוא וכו' : ע"ה שהקריב את
 משפטן לפני ה' בראותו

שן חושך חזו ונההרין אריו. חזי דקחי על התנגדות
 האדם אשר ישעה אותם האדם וחי זהם שאל יתנה עם בני
 האדם בנחת הרין ובדן תורה כי לפעמים יכשל ח"ו בלתי
 ענין חיה ובזל וכו' שידעה נפשו שזו המעשה היא ישרה
 נפשו והרין הוא כן ובאמת לא כן הוא. רק יתנהג לפני
 תשורת הרין בכל ענינים ויהיה וחתך כל מה דאפשר הן במעשה
 הצדקה והן בעסקי העולם אל יקח כלל כי מכת זה יושך
 עליו מדת וחתרת שם מן השמים וחתרו עליו כדאיתא בנתי
 ע"ס ישא ה' פניו אליך. ואמר הקב"ה איך לא חשף להם פנים
 חזי חתתי ואללת ונענת וזכרת והן וחייריים על עליון עד
 דית ועד כבי"ס :

א"י החושך עלמו מן הרין כ"י עדיה וחתך אל ה' ופיה"י
 אף שיש להם לנדיקים לתלות במעשיהם הטובים חיה
 מנקשים רק נחמת חסד ובזו חושך מנונו חיה רוחו על עולמות
 התורה וכו"ס וחיפה חשית ביקן ובין האשמה זהו הכתש הקדמוני
 נק חיה כי בהיותו מוצע מן הקב"ה מן הרין אז מתעוררים
 עליו קטרוגים הם עולמות הטוב הג"ל ומתפשטים בנעשיו בלש
 הוא ראוי לו הטובה אשר הוא שואל ע"ה ונכת זה לא יגיע
 אליו הטובה שהוא ובזל כ"י ע"י התפלה שאדם ומתפלל ע"כ
 מעורר צוה שחרד השפעה לתת ונכת התענינים שמתעוררים

עליו כנ"ל ע"כ לא תביע אליו והם נחלין מנונו אותה השפע
 הירדת ע"י התפלה זו אבל כשנבקש נחמת חסד בלי שום סדר
 כלל חזי לא יתעורר עליו שום קטרוז כלל ויחשך מנונו חיה
 ובזל הג"ל וחת"ל הלא כתוב והם נכרעו בלי עדין וכדאיתא
 בנתי שהלדיקים טעלין בזרוע מן הרין הן האמת כן הוא בודאי
 שזו השפעה שהנורה ית' ומשפיע אח"כ הוא בודאי מן הרין
 נכת ועשוי האדם המוכרחים עליו וכדאיתא בנתי לוי טעם שן
 לתי שצובר על פסע ובדאי הוא מדה כנגד מדה וכמו שאמרת
 לעיל בחושך עלמו מן הרין שאין ומתאב עלמו נדן הרות הק
 בנחת וחתרת גורם ג"כ שלמעלה ישיעו לו כן בריות חן מה
 שאמרתו הוא רק בערך האדם בעלמו שאל יתפלל לפני בודאי
 ית' שיתלו השפעתו מן הרין כדי שלא יחברו התענינים עליו
 רק הכל בדרך חכמה וחמלה וחסד חלל באמת חיותה השפעת
 הנורה עליו הוא בזרוע מן הרין מדה כנגד מדה ורו"ק :
 א"י החושך עלמו מן הרין בנתי ובסיגנון אחר קנת דעתה
 כתוב הם בזרוע בלי עדין כי יש לדיקים טענינים
 בחסדו של מקום ויש טענינים בזרוע שנאים מכת מעשיהם
 נמצא אותם טענינים ככה מעשיהם וכל לנח חיה
 קטרוז על עבודתם שלא היה כראוי ובחלין השפעה וגם יוכל
 לנח לירי שבעת שזו כדאיתא בנתי שיהיה עושה דין עם
 הדיק ומעורר עליו מה שעשה ובשלהדיק ההוא בתקופה מכמ"ס.
 והפסק הוא שבעת ה' חיה בן שניהם חלל חזי טענין
 בחסדו של מקום חיינו מכת שכל בעבודתם הוא ג"כ ע"י לדיק
 עם הנורה ית' שששים לדיק עם בראיו ואינם מלישים לשם
 קבלת פרס בצבור שהם מושפלים בעליות ואינם נחשבים
 צניניהם לכו"ז לכן גם עליהם מנח השפעתו בנדיקת ובחסד
 שלא נדן ואין שום ונקטנו עליהם זהו ונתן לך רחמים ורחוק
 היינו ע"י רחמים שהשיית נותן לאדם שיראה על בודאי
 ועושה חסד עמם ע"י הוא מרחם על האדם ועושה חסד
 עמו וכשתתן לו השפעה אין כח לשום מקטרוז לגרולה וכל
 חותך חזר אדומיו ב"ח ז"ל שאין דנין עמו כלל בעוה"ב
 לבעבור שכל בעבודתו כ"ח בדרך לדיק ועל חסד מה נדקוק
 עמו ופירק מנונו שבעת שזו הג"ל וכדאיתא בנתי כד דק
 ר' אבהו אחי ל"י י"ג נהדי אפרסמונא דכ"י חזר חלו לוי
 חזרו לחזרו חזר חזי חזרתי לדיק יגעתי לתורה והבנ כמו
 כלתי חן משפתי את ה' ופעולתי עם אלהי פ"י י"ג נהדי
 אפרסמונא רוחים ל"י גדות הרמות והחסדים הגדולים
 והטהורים והי' נחלין לו שזו נחלתו חזר לזה זכותי בעבור
 שאני חזרתי כל ימי לדיק יגעתי שבעותי היתה לדיק וחסו
 ולא היתה חסוד בעיני שאקוה תשלש בנול עליה ולא היה
 עבודתי רק מלך החסד והמנינה לזה זכותי לאלו החסדים
 העליונים כי לכאורה קשה וכי לא היה ר' אבהו מאמין שם
 סכר בעולם שהוא ח' מ"ג עיקרים וזוה רחום שאין דנין
 לדיק כמו זה כי בודאי כשהי' מראים לו כל זה הסכר קומו
 לתיבתו וחזורים לו שהוא שלו בודאי לא יתכן שידעוהו אחי
 כן כי אם יבא לדין יכול להיות שלא יהא שלו חלל שנאלו
 אין דין כלל ואין מדקדקין עמם כנ"ל :

א"י החושך עלמו מן הרין מנח ולכאורה קשה הא חיה נשים
 הרין חזר חזרתי לדיק יגעתי שבעותי היתה לדיק וחסו
 לז"ה הרין בנתי הידיעה ר"ל לא יוכל דין חלל לפי ראות עיני
 הרין וכו' בנתי כנבוא בנתי ללפחד בנעמד חזקנים והעדה
 אל משה לאומה מנה לנו נפתה היה משה בנין שבאו לריו עמו
 אם יחזיר להם שאין הרין עמם יחזרו עליו שהטת דינס.
 ולזה ויקרב משה את משפטן לפני ה' וסילק עלמו מדינס ואת
 סוף סוף יוליו לעו עליו אם יאמר להם שאין הרין עמם
 שלנסקי כשהיה חזרה להם כן נטוה ללפחד דוברות ודאי ה'
 מאמין לו נחמת שובתן. אבל אם לא יתן חסד מלישים עליו י'
 א

מי שר
 כשהי
 הוא
 חז
 הקדו
 אליה
 סה"י
 והגם
 בכל
 נכח
 רק ל
 נקי
 לשום
 המשי
 שהוא
 חלדי
 יסוד
 לזו
 וסוכ
 קה
 משנה
 הוא
 וכליו
 אמת
 יתר
 א
 מדות
 בכל
 הכל
 וילפ
 ורוס
 משה
 ע"ה
 ויסול
 לו לים
 משה
 ישע
 משנה
 רבי
 לק"י
 ש"ת
 מי שמו
 נדן
 וכן

וי' שומע אומרי אל בדברו עמו אל יקשה בעיניך כלל כי צודאי כשהי' הדבר יולא מעם השמים הי' הכל מכירין קצתן כגדול שזה הוא דיבור השמים שהיה הדיבור יולא מאלו והוא נתגבל בו אך שהדיבור היה מלוכס בו וכן כל הנבואים הקדושים נתלחבו מאלו הגדולה בהתייחד הדיבור אליהם ונתגבלו במליחות משמים כדאי השקר וזה הוא המקום שהי' על פניו כגדול לדבר אל העם דברי הי' עם האנשים הוא המלכ' של הדיבורים על פניו :

והגם לבו בהוראה שומע רשע וגם רוח י"ל הפירוש כמו שפירש הפסוק זה שופטים ושופטים תתן לך בכל שערך ושבעה שפטים בנפש ולריך האדם לשפט את עליו כגון העינים שלא לראות רק במקום שרשפין לראות והאזנים רק לשמוע ד"ה ומטות ובפני רק לדבר גד"ה ובתפלה והאדם יקי עיר כתיב בקהלת עיר קטנה ואנשים בה ונעט ולריך לשפט ולהורות את עליו את הדך אשר ילכו בה בצפוט ימי השפחה ויחר בשפוט השמים שהיא לריך לתקן מדת היסוד שהיא נפסוק לך ה' הגדולה כו' כי כל שמים ובארץ ותרגומו והקדק בשמים ובארעא כי מדת היסוד תרגומו שהקב"ה הוא יסוד ועיקר דכל עליון וזהו דלחיד בשמים ובארעא וזהו הגם לנו בהוראה שומע דעמו ואומר שאינו לריך לשפט את עליו ויכיר שאין מוסיף את עליו בראיה בעלמא ובאמת לא קן הוא : א"י ע"ד הפסוק כי כאשר נגים דעמו קלח אז חסוף רוח שעות נכנס בלבו :

משנה י' הוא היה אומר אל תהי דן היינו כתיב דוד האלף ע"ה יחודי שאין דן יחודי מלפניך נשפטי ילא אלא אחד כו' : כי הוא יתני שמו ידע תשפוט ב"ה ויחון לבנת וכליות ומתחין בעשיית הנפש כי לפעמים יעשו שני ב"ה מזה אחת ומתן סכך אין שום כי האחד יעשה בהחלטות ובתלהבות יותר וכן להיפך בעשיית העבירה מיו וזה לא טועם לשום בר מייס הגשמי רק להנורא ית"ש שהוא מי כל המיות :

א"י אל תהי דן יחודי ילנה בזה לומר שלא תהא דן את הסידי היינו את ימיו של עולם שלא תהרהר אחר מדותיו כלל כדכתיב והנח את ה' אלהיך כו' ובכל מאורך בכל מדה ומדה שהוא מורד לך תקבל עולך באהבה כי צודאי הכל הוא נרחטת הנורא ית"ש והתחנות והתקדק רק ימתין וילנה לתשובה הי' עד יסקוף הי' ויכא בעיניו כתיב יש צדד וידום כי נטל עליו ואיחא בנדרש איהם אהרה כתיב לפני הקב"ה נעם כי ידו של פרעה ולא יצאתי צדד ידו של פתח צדד משה כי דך צדד יצאתי והוא פליחא נשנה אך הדענין מוצן מ"ד המתרגם על פסוק יש צדד דהמתרגם יתיב בלמדוהי ויסול יסורין גנין יחודל דשמיא כו' ע"ש ומשוע שגדא לו לינא כדד רומן על יסוד הגורל ית"ש וזה פי' המתרגם נעם כי ידו של פרעה ולא יצאתי צדד כו' נעם כי דך צדד יצאתי ר"ל יצאתי תחת ידך ומשחפסת בללך ודו"ק :

משנה י"א רבי יוחנן אומר כל הפקיים ר"ל אף שאינו יודע את התורה מעוני סופו התורה נסודותיה לקיימה מעושר וכל המבטל את ונעעניי המוקו ואעס"כ וכו' : מאמין בהם ועסק לבונה זו זכה לקיימה ומשך שמו לו וזן השונים שישו כל הקרות הכמוסים שנתורה אבל מי שנכחלה מעושר ומחמת שחשב שגילא כריסו מכל וכל ואינו לריך עוד ללמוד סופו לבטלה נעמו ר"ל ששוכח מה שלמד וקף את רותה ללמוד אינו יכול וקוף מוכרח לבטלה :

א"י סופו לבטלה מעוני למשל לחיטוף הישע לפני רבו ומסיר לבו ומשוע לדברי רבו מאיזה שחוק שמשחק עלונו באיזה דבר וקם רבו וטועל מידו והוסף לבכות ביותם על שנטל ממונו זו הדבר ולא היה לומר ודו"ק . והנה איחא בחיקוי וזהו הבריכא סופו לקיימה מעוני ולישע הטקסאות אי' דודאי סופו לבטלה מעוני . אך מי שיתווכחו השמים ויחשוב בדעתו שלא כל לו זאת רק בצביל ביטול תורה ויחזור למוטט ויקיימה מעוני .

משנה י"ב ר"ם אומר הוי שמעט בעסק ירצה דהנה יריו העסק ועסק בתורה והוי שפל ימשיך האד' לקנא' רוח בפני כל אדם . וסנא' וסנא' נחושטו שלו נלה יריו מעושר של חבירו אבל בזה שמעט בעסק לא יקנא לשום דבר ויהיה שפל רוח עוד ילנה בזה דעיקר התורה היא האור המתולך בה ופדאיחא אורה זו תורה וכדאיחא המאור שבה כו' והמאור שהוא הוא האור המאיר בהאור שהוא ומיחו וליחא הוי מעט בעסק ר"ל כי יש ב"ה שלודי תורה חבילות חבילות ואין כוונתם שינה לשום מועלת מהליומו' אך עסקו בתורה ר"ל שמעסקו בפנימיות התורה ר"ל בהאור המאיר כל אדם הוא מיות ואור מהנורא ית"ש כי קב"ה הוא ואוריחא מ"ד ומאיר לך האור שהוא וגם י"ל שלוח כיון שהמאיר הקודם המכלל את התורה שפועה התורה מכל מהנורא ית"ש שאינו לומר בזה הענין וככ"ל : ואם עמלת בתורה יש לך סכר הרבה ליתן לך ילנה כי צודאי הלימוד כזה הוא עמל ביותר אבל יש סכר כו' ע"ד שאמרו מ"ל שחיד הקב"ה להמיל לכל לדיק ש"י עולמות ורנה לומר הי"ש שהוא הוא סכר הרבה ליתן לך :

משנה י"ג ראב"י אומר העושה מצוה אחת לכאורה מלת אי קונה לו סרקליש אחד והעובר עברה אחת קונה לו קטורה סלפי גדול שלימות אחד תשובה ומעשים טובי בתרים הימלה וסתלקותה כמו כן גדול הסכר בפני הפרענות :

כלי שום פנים מ"ו וסום מערבות דבר זה ורע עם המלה אז כן הסכר וכמו כן המללך הנכדא עזו האולה כטודע שחכל מנ"י כנרא מללך אחד וכן להיפך תשעצירה נכדא מקטוב אחד וזה המללך הוא ג"כ בשלימות בעור קילו טוב בלי שום מערבות דבר רע בקרבו כי צודאי יש מלאכים שהם מתערבות עוב ורע (סכר איזה סיבות) משמים שהמלה אינה בשלימות בעור אז גם המללך אינו טוב בעור רק בתערבות טוב ורע . וכמו כן בעשיית העבירה אם הוא עושה העבירה בחמת לבו בעוד רח"ל כמו שהרשעים עושין וכאם נפסס הרע אז גם המקטוב הנכדא מזה הוא רע בעור אבל כשעושה העבירה שלא בצדונו רק שיגרו חוקפו עליו ונלכד במלודת הילד וחי אפשר לו לקבל נענו וזהו העבירה אינה בשלימות כי אינו בצדונו ואף גם בשעת עשיית העבירה רלוט היה שלא לעבור אך שאי אפשר לו להגלל נענה והגלך זקן וכסיל לכדו צערמיות נולח גם המללך המקטוב אינו רע בעור רק שיש לו איזה לך טוב נזהה ההרבור תשובה שהיה לו אף בשעת עשיית העבירה וזהו יכול להגיע לתשובה חלונות והרע יהפך לטוב בעור וזהו רשעים מלאים חרעות רומן לזה כי רשע אינו רע בעור עדין ורומן לזה שעושה העבירה צ"כ של ילרו ועמחק מתני עליו אף נעם עשייתה וזה כוונת התנא ר"א ב"י שמשכתו קב וקף בלי שום מערבות רע כלל : העושה מזה אחת ר"ל שהיא אחת מ"מדות בשלימות בלתי לתי לבדו קונה לו ג"כ סרקליש אחד ר"ל שהוא דבר אחד טוב לבד וכן העובר עבירה אחת וק"ל

וכנ"ל מש"כ כשהעבירה אינה בשלימות גמור אז חסונה ונוע"ט
כתריס נפני הפורעניות ר"ל זו החסונה שיש לו עם עשיית
העבירה והנועשים טובים הם אלנו כתריס שעל ידו יכול להגיע
לחסונה הנכונה והשלימה .

משנה י"ד

רבי יוחנן הסגולה אומר כל כנסיה הפשוט הוא
שהוא לשם שמים טובה כשמתאספים
להתקיים : המון עם לשמוע
ד"ת ומוסר וירא'

ה' אך על הענין הזה היה די לנו לכחזר כל כנסיה לשמה .
ומלל לשם שמים רומז על מדה אחרת היינו כי שמים רומז
לשמות הנורא ית"ש כנ"ש ולמה חשמו השמים והשמות הן
מה שכינה הנורא ית"ש לעלמו אחר זריחת עולמו להיות נקי
באליו השמות שהם רומזים על יסודו ואחרותו בעולמו כמו אל"ל
רומז שהוא כמו של עולם ואדנ"י רומז שהוא ארון עולם
והי"ה רומז שהוא ית' מתוך כל היותו וכן כולם אבל אמיתת
היותו אינו מושג לשום נכרה אפס לעלמותו ואין לו שום דמיון
כלל כמאמר אליהו ז"ל אמת לית לך שום ידוע ולא אחר ידוע
אלא לאשתמועא חוקקך וכו' רק שהנורא ית' נרוב חסדו
הגדול לנו והפליא עלה שבהיותו באיזה שם שאלו קורין אותו
אזי בזה השם הוא מנוולם שכינתו ית' ונענים על ידו כמו שאנו
קורין אותו בשם אל"ל ומתגב עוננו בנדות הרחמים והחסד
כנ"ש חסד אל כל היום וכן בשם אל"הים ומתגב בנדות חסדו
לנקים נקם מעוונתי רטוט ית' וכן כולם ולכן בזכרו שם אדנ"י
לריך לחסדו במחשבתו לכיון גם לשם הויה כמזכר נש"ע
ועכ"ז לריך לכוון לאמיתות הויה המקיימת כל העולם שא"א
להשיגה ולהעשיר אור הא"ס צ"ה למך השמות והן השמים
ולזה עדיין יש עם שמים היינו קודם שנכרה העולם שלא ה'
נקי באלו השמות רק בשם אל"הים אשר אליה באיזה (חסר תיבה)
שאלה אל"הים אחר שאנדר"ת עולמי ובאיזה מדה שאלה
אמתה וז"ש הן השמים ושמי השמים לא יכלכלך . וז"ש
התגל כל כנסיה שהיא לש"ש ר"ל שהלדיק חומר נפני ההמון
והם שומעים ונחתים לב לשמוע ע"ז האופן שיקבלו ומנו ויכנסו
דבריו לאזניהם נמלא הלדיק הוא נבחי' עם והשוועים הם
נבחי' שמים וכשמתחברים יחד (חסר ב' תיבות) עם שמים
נעשו מרכבה לעולמות העליונים וגורמים יסוד וחיבור בעולמו
העליונים שגם השמים העליונים מתחברים להנורא ית' ושופע
הארתו עליהם כי כמו ששופין היסוד למטה נמשך מזה היסוד
למעלה וכל שהיא מתעלה הוא יותר גדול כמשל הנקודה
שנושכתין ומנה קלות ח"לך ואיך כל מה שחולכין למעלה הם
יותר גדולין ורחבים ולפי רוב ההמון כן גדל היסוד כמו
שאמר הרב מוה' לוי ינחם כ"י צענין לרופי האותיות שכל מה
השאותיות מתרבים מתרבים לירוסים :

משנה י"ב

ר"א בן שמעון אומר יהי כבוד תלמידים רומז לזה
תלמידך הביב עליך כשלך ההמון
וכבוד הברך כמורא רבך . הנחין אליו לשמוע ד"ת
נפיו ודרכי ה' ומוסרו

ואמר שיהא זמיר בכבוד התלמידים שלא יבזם בדבריו כמו
שהיה דרך המוכיחים הקדמונים אשר לפנינו וגם רומז שאל
יזכירם בדברים נמים קשים כגידים רק יזכירם בדברי ריגוי
ודברי נעימות ועצות ויראה דיבורו ובכחו להעשיר לנוסיסלהם
נכבדים מאור העליון לנשמותיהם שיוכל כל אחד לקבל כפי כח
נשמתו וזה ר' יוחנן קרי לנאני עכנדותא מאני רומז על הנשמות
וגם כי מתלמידי יותר מכולם כי מה שהמון מתאחים יותר
לשמוע נקול המוכיח כמו כן בא אליו ההשפעה מאור העליון
קדר אשר יאמר עליהם שיוכל כ"א לקבל ממדריגת נשמתו

והענין הלדיק לו והם כולם שכליות נחלקות והם כלולים בלם
במתנתם ושכל הלדיק ולזה הוא יותר מכולם וכנ"ש צוח"ק
על פסוק חמנות בחרן מרונה שמתחלה בלשון רבים חמנות
ולבסוף ממים בלשון יחיד מרונה וסינו שבסבלו הם מיוסדי
וכלולים יחד רק כשהם יולאים אל העולם נחלקים לבנות
חמנות לכל חד וחד כפי מדגמתו וגם י"ל חמנות רומז לשני חמנות
והשכליות של החכם הדורש והשכליות של המון השוועים
וכשנקבלים זה מזה ע"י התחברות ומתשבתם ושכלם אז נעשה
יחד זנינים והם כאחד ולזה מרונה לשון יחיד וזרמות חתן
קולה ר"ל כשאוור לפניהם הדברים בהתחברות שירחיב לבם
לעבודת הנורא ית"ש וכמו כן גורם היסוד בעולם העליון
שהש"ת יספיע לעולמו השפעות ושכליות קדושות לעבודתו
ית"ש :

וכבוד הברך במורא רבך רומז כשנחין לשמוע לזה החכם
אנשים כערכו שהם מצדיקו ומש כמדגמתו ולאו לריכין
כלל לשמוע לדבריו ואעפ"כ צחין לשמוע אליו וכמספין אליו
ועקל"ן אותו עליהם כרני שיקבלו ומנו וע"ז הנורא ית'
משפיע לזה האומר דברי תורה הדבר אשר יאמר אליהם כפי
הדרגתם שיקבלו ומנו וע"ז גורמים הם ג"כ להכניע כל העולם
חמות קוב"ה ושכינתיה כי גם יש עולמות נקראים מצדיקים
כנ"ש מצדיקים מקסינים לקולך ולאחכפיה לכ"א חמות קוב"ה
ושכינתיה נמלא אע"פ שהוא אומר אליהם הדת עכ"ז הם אל"ל
במדריג' רבו שעל ידם בא לו השב"י ז' כדי שיאמר לפני' ועצום
הי' זאת נמלא כל זה השכל והמדע שלמדו להי' כללו לוד מה
לז"א וכבוד מצדיק כמורא רבך ומורא רבך כמורא שמים ר"ל
שליך האדם לחשיבו בשמוע ד"ת נפיו החכם כללו שמוע נפיו
נפיו הנבונה ויחשוב אשר נחמס הדורש אור א"ס צ"ה נחמס
צ' לומר דבריו אלו בשלימות הנורא ית"ש כענין (חסר) .

משנה י"ד

רבי יהוראי אומר הוי גולה רבי הנורא הוא ר"י
למקום תורה ואל תאמר כדליתא בנורא נפני
שהיא תבא אחריו שחבי"ך שואיר עיני חמנים בלילה
יקיימה בידך ואל בינתך אל ופי' דבריו כך הם הוי
תשען : גוליה לשון כתר כמו גולה
על ראשה והוא עדיין כמו

שהחמר הוא עגול סובב על כל דבר שיחיה בחייו (חסר) כן
האומר דברי תורה נפני ההמון ותוכחת מוסר וירד במחשבתו
לשומקי לבם (חסר) הנורא ית"ש במחשבות טובות ולילות
ונקשר עלמו במחשבתו ויפשוט (חסר) בלתי לך כנ"ש שעל
אופן זה לריך לומר הד"ת ומוסר נפני ההמון דרונה לבת
שסובב ומתעגל ומתאהל על מחשבות ונפשות ההמון במחשבותיו
ולז"א הוי גולה למקום תורה והוא כמו עלה טובה שמוע
שיאמר הלדיק תמורה והדברי מוסר לפני בעלי תורה וירא' ה'
וחושי' שנו במחשבות טובות וישרות ועליהם טוב (חסר)
ומחשבתו להעלותם ואדרבה יכון עוד לבוא אף למעלה ימירה
כנ"ש הולך את חמנים יחכם מש"כ כשמוקשר עלמו בנפשות
המוטאים אזי לא ינלג שלא ידבק בידו מאוונת מן החכם ואיזה
שונן פסול ומחשבתם הרעים כאשר בלתי לך במאמר הש"ס
הוא דאמר כרכת בצעלי ראתן ועסקת חמורה ונורא הוא נשית
הנפש גדול אף מיי שיוכל לפעול זאת אבל אין זה שיה לכל נפש
ולז"א ואל מאמר שהיא תבוא אחריו - אל מאמר שמוכל לבוא
במחשבתך אחריו ר"ל באותן מחשבות ונפשות האנשים שהם
רק אחוריים מן הקדושה ולי אמת יוצק שמוכל לעמוד במחשבתך
בחוק - לז"א ואל בינתך אל תשען :

בעזר יוצרי ובוראי . נשרם סרק רביעי

בעשרה

בליטתו ומנושו ודונה כאלו הוא בריה זעירא בעולם ויש
 בנפשו ידיעה נאמנה איך שהוא איך ואשם והש"י ברא אותו בכל
 כוחו חובשיו ומחיה אותו וכלל עמיתו ית"ש שכנה דונה
 נפשו ויחשוב שאינו כ"א נקרה זעירא דמות י' ונעלו חינו
 כדאי לעבוד את השי"ת אם לא נתקדו ית"ש וגם רומז כמו
 שה"י הוא נקרה אתם בפני עלמה ויטלין לעשות כל האמות
 מונה ולחפפה לאיהם את שירלה כנ"כ יחשוב שכולו צידה וכל
 עה שהוא עושה עמו הוא עשה ולאיהם בחי' הנחי' הא"י
 יסוף א"ש יוכל לעבוד אותו - אם יעשו א יתנה בחורם ה' יונם
 ולינה ויתיה דונות הא' שהחורה נשפעת לו ומנור' צ"י עליונה
 (חסר) והוא ה' הנקבל אותה ונשפיע ומלמד לאחרים צ"י
 המחנה והם יעשו ב' בחי' ואלה ר"ת "בכל יום תמיד בעבודתו
 תמיד והם יעשו ג' יום גוול דלים והם יעשו ד' יום ב' צדד' ו
 ענה ודלי רוח והם יעשו ה' (חסר) הא לחנא כו' רומז
 סיחא עובד את השי"ת באוניית מליחותו וחסדותו הגור הנולל
 כל עלמין וליה אתם פניו מנייה ויכל לעלות לעולה דרך כל
 העולמות וליה אדם יחד צמוד גורו בקשר אחד עד הא"ם
 צ"ה דונות אדם הא"י עולם ביום נתחל לעילא והיינו
 שאם יעשו וא"ו כמו וי העמודים היא הדביקות הגור שהיא
 תמיד דבוק וקשור בקשר חזק ואינון בא"ם צ"ה והם יעשו
 ז"ן יום ומעלה גלות קרבן עד ארצו לומר ערבים ולהכריח
 כל החומים והקנים הסובבים את השושנה העליונה לנקום שהיא
 עם הרות ללכת עם ילך כי הכל הוא יונם וכ"ל הפיתח בכ"י
 לדמות שפ"י מנחה בריש פדקין ע"ש - זה כדי ליתן שטר טוב
 ללדיקים - הנה נחלקו הפסקים בעלת הצנה ופירושו והרמזים
 ז"ל הפנים בשכלו הן שהן לשון הדלקה וכדעמו הוא צוה"ק
 אכן שאר הפרטים פירשו ג"כ לשון כיצו ודאי סיב"ל שני
 הפירושים זה שטר טוב צ"ה צ"ה כ"כ הדלקה והצנה רומז לאור
 ים וחרו שזכרנו בפ"י שפ"י מנחה כנ"ל * שיעקר השטר הוא
 העבודה בעלמה וזה שהש"י מנחה על הלדיקים אור בהיתרו והגין
 מנו השכנים זה אמרו לדיק כי עו"כ - זה מה שאנו אומרים
 מי כוונן באלים ה' - ר"ת מנכ"י לשון כיצו רנה לומר כנ"ל
 שטר גדול העבודה לדיק האדם להיות קטן בערכו כאלו כזה
 כמו כנר בפני האנוקת והכל הוא נחמו יתנך שמו ובחברו
 הגדול - ולכן מנחה בפסוק זה של מי כוונן שטר של "ויכחל
 שהוא שר של חמד וגם רומז מנכ"י שאור א"ם צ"ה והקדושה של
 מעלה התאירה לאדם ונכרה להיות בחי' כיצו וישחזר לחאוריו
 כאור האנוקת שזכרנו לעולה שאורה לאחרי' ומיקטף קט"פ
 והחיות רגלו ושוב כ"א ית"י מתמיד האור ישר מנש בלי הפסק
 ה' האדם בעל בחי' אדם מנש זה חסד הצורא עלינו שהיא
 האדם נתקיים זה והתהלכתו בתוככם ולא אמר ולאך רומז
 להליכות הרבה כמו הולך וחרו וכמו שפירש"י ז"ל אטייל עומם
 בג"ע ודרך העיול לילך חילך וחילך :

ושנת ה' עשרה נסים נעשו לאבותינו בבית ביאור הענין כי
 המקדש - לא הפילה אשה נשר הקודש
 מריח בשר הקודש ולא הסרוח בשר הוא כנ"ל ולאליהו
 הקודש פעולם כו' : חתם בלות צדק
 קודש והנה צדאי
 בנקדש בתו שנת אשמים וכאים ופך זה הנס שלא בא שום
 הרור כגור עזירה לא לאנשים ולא להגשים בהרור כלל :
 ולא הסריח בשר הקודש : קאי על האנשים כנ"ל וביותר
 לדיק לזהר מזה צינים האלו הם ימי מנוח ותלי אז
 ענת וחלי שנת דעלייתו כחי' ויהי כמשלש חדשים ויגד ליהודה
 הוא העובד את ה' לאמר זנתה תמיד כלתך - "תומר הוא לשון
 תמורה כלתך הוא לשון תמורה כמו כלתה נפשי לתמורה ור"ל
 שגלו השלשה קדשים ומתנבאים כחות המנחה והקליפות בעולם

ומתנבאים המעדות ותלות זרות בעולם זה זנתה תמיד כלתך
 ר"ל תמורה והמעדות הקדושות נחלפו בתלות נכריות ויחלפו
 הליאה ומשקף ר"ל שאלו תמורות זרות לדיק לשדוף אותם בנת
 הקדושה ולבנות את שלהבת י"ה וגם באלו המדעים לדיק (ליה)
 כי ניסן הוא הראש ואייר וסיון הם האזנים ומנוח וזה הם
 העינים - ואלול הוא (המוטט) ועליו כתוב ותחלתי אשתם
 לך :

ולא נראה זכוב בבית המטבחים - כנ"ל זכובי נות יצאת
 יציע שמן רוקח הם המתעבות זרות ורעות המתעבות
 לנח בעולם וקאי על הסכן שהיה אורל הקדשים שלא נחלה
 זכוב על שלחמו וסיה אורל בקדושה ובטהרה כי כן לדיק להיות
 אכילה האדם דונות הקרבן שלעולה בלא שום פסול ומחשבה
 כלל וכלל כי עתה צעת לדחיתו השלמן הוא צוקים מנחה והוא
 הוא דונות הקרבן ולכן לדיק האדם לקדש עליו בקדושה יתיה
 ובתעבות קדושות וטהרות שיהיה הלחם אשר הוא אורל דונות
 הקרבן בלי שום מתעבות פסול ד"ה כלל ותשבע נפשו ומחילה
 קדש ולא גם הזיווג יסא בקדושה ולהלויא זרע צידה ה' ערבים
 להשי"ת והם לא יקדש עליו צעת האכילה רק יאכל כחול
 צהנה רק למלכות תחתיו גם הזיווג הוא כן ועשה צהנה כ"ה
 ליתלות תחתו - והנז הנבים אשר יוליד יהיו מלאים מלכות
 נוכחאים כדאיתא בש"ס וצוה פלגשו עליו פליגי זה אמרו
 חד אמר זכוב מלא בקערה - וחד אמר יינא מלא ולא פליגי
 זכוב בקערה ויינא בלוחו וקום ר"ל כי בודאי זה הא"י היה
 קדוש וטאר וללול בנחשתו הזנה ומעולם לא בא לו מתעבות
 זרה תן באכילה והן נשאר עניני העולם ועכשיו שבה לו היה
 הרור רק צעת אכילתו והגין שלא מנר עליו הוא רק מנר
 פלגשו ועי"כ מלא יינא ר"ל אף צעת הזיווג בא לו קמת דעת
 הרור חן זה באליטע לא נראה זכוב על שלחמו ויתיה דונות
 מעשה נחמיד אחר רחוק מירושלים שהביא מנחה לביהמ"ק ויהיה
 הכהן קוץ מלא קונו ונתן על המנחה ושאר אכל המנחה עליו
 אמר כלום נפלתו כי"כ עליו שהכהן יאכל - וקשה וכי הסדר לא
 היה יודע דין המנחה המפורשת בפסוק אלא דהענין הוא כי
 בודאי עם הקרבן שוקרציון בזה נחעלה כח המקריב ואל לו
 הארה גדולה זה המסיד ראה שהקריב הקוונן מתעבות ומתעבות
 ונח לו הארה גדולה ומנח שחבל הכהן לא הכניס עור וסר
 שם באכילת הכהן לדיק לעורר ומתעבות בלבו כמו בקרבת
 אף דהמניעה הוא מנחה ומתעבות הכהן שאינה אורלה בקדושה
 לזה נתרעם עד שנתמורה צדירי' וא"ל שאינו לדיק כי אם להקדש
 הקוונן והשאר יאכל הכהן בעלמו ואין לדיק להנשיך לו מנח
 שום קדושה - אכל ודאי הכהן אורל בקדושה כדכתיב בקדוש
 הקדשים תאכלנו :

ורא אירע קרי לכ"ג ביה"כ - פירשו המפרשים כי שטר
 כפור הוא יום הקדושה ויש קנאה לעולמות החורו
 ונזהר הים יוכל לבכב שיארע איהם ומקרה לכה"ג נעשה גם זה
 הים - א"י שלא היה עובד עבודת יוה"כ בדרך ומקרה רק במתעבות
 זכה וכשירה לעבודת השם יתנך ויתעלה :
 ולא כמו הנשנים אש של עלי הנוערה - עץ הוא לשון ענה
 היעולה שהאדם מתעבות ומתעבות תמיד איך לעמוד את
 בוראו ית"ש וזהו וערך עליו עלים בצק שהכהן היה לדיק ככל
 יום לסדר אותן העטות והמתעבות קדושות שיעבוד נהם את
 בוראו כל היום ולא כמו הנש"מים - ר"ל אותן דברים הנשעמים
 כי באו למקדש כונה נשים לבקש על הטעירות כ"א מה שכתוב
 ואותם הדברים הנשעמים לא היו מניעים את הכהנים מעבודתם
 ולא היו פוסקים מתעבות רק עמדו על מעמדם ובתעבותם הכהן
 נלהבות אש של עלי הנוערה שסדרו בעלמן - וזהו ה' לדי
 שני בזרי עלים ענה א' שיעבוד בו את הבורא כל היום ור"ל
 ה' להטעירות העולם למלכות משאלותם לתת להם ענה התעבות
 קן

לריך תשובה שלימה וגדולה וסינוול מעשי צדקי שיהיה כצדקה
 חסדה ואז תהיה אליו הנשמה המופרדת מחמו אבל לא צדקה
 שתחלה אח"כ זה לא יועיל לו כלום אך דהענין מדבר בין
 איש לחבירו כי יש בניא מעשיקים לחביריהם צדריהם כיוצא
 לז"א טוח לכעוס ר"ל שרגיל צוח להקניט את חבירו צדריים
 אבל טוח ג"כ לרעות ר"ל שתיקף ומיד מרעה את חבירו צדריים
 פיוס וטלוס לזה יא הפסוק בשכרו אבל קשה לכעוס וקשה
 לרעות ר"ל אם הקניט את חבירו אינו ככנס עונו צדך שלום
 ואינו מנסיסו יא שכרו שקשה לכעוס בהפסוק צדקה שליט
 מרעה את חבירו צדקניטו פעם אחת :

משנה יב

ארבע מדות בתלמידים שהיר כי אינו מניע לו שום
 לשמוע וטהיר לאבד

יצא שכרו בהפסדו כו' : אבל קשה לשמוע וקשה
 לאבד יא הפסדו בשכרו

כי מה שמוע פעם אחת אינו לא יסכחנו עולמות ולא יעזבונו
 ויידו וישמור תמיד מהר לשמוע וקשה לאבד זה חלק טוב קשה
 לשמוע ומהיר לאבד זה חלק רע ר"ל רע רומנו על הס"א
 דליטו רע כי טוב רומנו על הצורה ית' וקטרא דקדושה כו"ש
 טוב ה' לכל טעמו ורלו כי טוב ה' ומי שהוא דבוק בעוב אינו
 יכנסו ד"ח צדקו ויהא שוקד על דלתות ציהנו"ד לשמוע קול
 ד"ח ודרכי מוסר אבל מי שהוא דבוק ח"ו רק בש"א דחילו
 רע אינו שייכנסו ד"ח צדקו ומאחר שהוא דבוק ברע כל
 עיקר וחק אינו שמוע ל"ח ד"ח אינו צדק אחד יכנסו צדקו
 ובטענה דרכים יטובו ומפני כי אינו מוסק בהם כלל ומה חלק
 רע . ר"ל שהוא כולו מוס"א דחילו רע וחלק רע קאי על
 האדם צעלמו שהוא מקטרא דרע רח"ל :

משנה יג

ד' מדות בנותני צדקה הרוצה שיהן ר"ל שליט מנח"א
 ולא יתנו אחרים עינו רעה בשל

אחיים כו' : זו הנתינת דקה כי
 האדם לריך לרעות

שגם אחרים יקיימו מלות הצורה ית"ש וכדליתא צ"ס גדול
 הנועשה יותר מן העושה וע"כ שכשרולה שיהן ולא יתנו אחרים
 אזי אינו עושה הצדקה רק להתפאר על בני אדם :

יתנו אחרים והוא לא יתן עינו רעה בשל יתן ויתנו
 אחרים חסיד לא יתן ולא יתנו אחרים רשע .

ומקטן העולם אח"י קרי להו כותני דקה והר"ב בפירושו
 מיישב זה גם העולם ומחלין ע"ד דליתא צ"ס ממשכנין על
 הצדקה אבל האמת יורה דרכו דהכל סובב על ענין דהשון

ודבור דהשון והכי קאמר סרונה שיתנו אחרים והוא לא יתן
 לו גם שלא יתנו אחרים ודעתו הוא מרובה שצחשתי היה שלא

יהיה אף עני אחד בעולם עד שלא יסרך ליתן לו דקה
 מוכיכו ומנועשי ידיו ומניעו כמו אף רלונו שלא יתנו אחרים

ג"כ שלא יתנו צדק צדק זה ואם היה צדקניט שלא יתן שום
 אדם בעולם גם הוא מננה עומה אף זה אי אפשר שתמלא

רלונו כלום יש אדם בישראל שלא יתן דקה ומכאן זה הוא
 מוכרח ג"כ ליתן מנח"א היא מנח"א דקה ורלונו שלא ליתן גם

יש כונה בני אדם אשר יונעו מנח"א הצדקה והס"י דורש
 טוהתם ומשלח להם איזה סיבות ומאורעות בעולם שצ"י יתן

אל לנו לחלק משלו לעניים ואצוינים והרי זה כמכריחו לזם
 והוא מנח"א דקה אבל לנו חלוק שרלונו היה שלא ליתן

ולא עלה על דעתו זאת מעולם וכ"ז היה בתנאי קודם לזעזעה
 צדקת שצ"ס אח"כ כשטתן הצדקה הן תחמת הנושה הן תחמת

הסיבות המתרחשות לו עכ"פ לא יתחרט אח"כ על נתינת
 הצדקה ולא יתלבו בוואז אינו יא כחש עכ"פ מנח"א דקה

למשל כשאירע לו איזה סיבה והוא ליתן חזקו לחשלוש מנעשה
 ונעשה

ע"ד

הצדקה אשר נקצת לו מנ"ח והוא טוח הצדקה ולא
 נחו הקיצה הנחל לו לא יתן כלל רק יתנו שו הצדקה
 החמיצתי כבר ליתן רק שלא הייתי זוכר ועכשיו חזרה להשיב
 שהזכירני ולא אהיה צע"ח וזו הקיצה יקבל בזהבתי כי צדקה
 מאת ה' יא הדבר אז הוא מנח"א הצדקה אבל כשמוחצתו
 הצדקה שמתן לצעור שלא כתרפה מרעהו כיואל בועש צדקה
 כניכול זה אינו נחשב כלל צדקתי דקה ולזה קראו
 רשע ולא רע כי רע הוא הגרוע ומכולם אבל זה עדיין יתן
 מנח"א קדושים הוא הש"ן רומנו לזלש אבות ישראל צדקה
 יאחק ויעקב . והוא כי צדקתי מי שהוא מרע ישראל צדקה
 לא ירעה מנח"א ה' כלל רק חילך שנקצו הוא העומת
 צעזרות השי"ת

משנה יד

ד' מדות בהולכי לביהמ"ד גם צדקן ומקשים השלם
 הולך ועושה כו' : אח"י קרי לביהמ"ד

הולכי לביהמ"ד הלא
 ציניהם שאין הולכין כלל אך דהענין רומנו על זה האנוכיות

העולם והאומר להם ד"ח ומוסר ה' שריך זה האדם לביהמ"ד
 הולך בחוק לצדק בני ישראל צדק כל אחד ואחד אף

הדיוטא התחזקה אף צדק הרשעים גמורים רח"ל ליתן עיניהם
 לצדק לעבודת השי" וזו יוכל להעלות אותם ע"י שיענה

צדקתו ויעלו הם עמו ויאח צדק להעלותם משינון הקול
 אף דיש כונה בני אדם אשר הנה כ"כ מנושנים אשר לא יתנו

להם כל זאת אף שהלדיק יריד עלמו אליהם לא יונעו אחרים
 ויש ג"כ שהלדיק לא יריד עלמו אליהם לחוק עונות הקול

שומעד שלפעמים יודבק צו ג"כ מנח"א החסידים האלה צדקה
 כי צדק זה אי אפשר כי באשם מה אי אפשר שלא יודבק צו

רק עושה ער"י שחומר להם ד"ח ומוסר ה' עד שיעורו לצדק
 העבול שיסורו בתשובה כ"ז הוא טוב והכל יפה צדקו ור"ל

הילך ואינו עושה צדקה שלא מתחייבא ויילחא ככ"ל שלא יתן
 יכול להעלותם אע"פ שזר הליכה צדקו על שז"ס אח"י חסיד

צדקו להעלותם משפלותם ואע"פ שלא פעל אע"פ אין תשיעו
 מנוח והוא עשה מה שמועל עליו וכן עושה ואינו חיל

אע"פ שאינו הולך בחוק לצדקם להעלותם הוא תחמת שפינת
 ככ"ל עכ"פ עושה ר"ל צדקתו וצדקתו ומחזירם למוטע אש"י

שזר מנעשה צדק ועושה חסיד כי צדקתי אין ליתנה חסיד
 אבל כשאינו הולך ולא עושה רק דורש צדקתם רק להתחיל

ועצור איזה טובה שגיגע לו מנח"א הרי זה רשע . כשחומר
 התנח ולא עשה להתגדל זה על זה הענין נקרא רשע

משנה טו
 ד' מדות ביושבים לפני הכבשים והוא קאי על האדם

פסו ומשפך משמרת נפה
 כו' . משמרת שמוציאה את הי"ן

וקורטת את השמרים כו' . שניאות מי יתן ולא
 יעלש שלא יניח ידו

דבר בטל זה המעשה המנוח מחזיק עלונו צדק הדבר נעשה
 וצדק נעלה צענינו אף דברים הנכבדים . וזה צד לו

שהוא כולו רע ואי אפשר לו שידבק צו רק הרע והחור הצדק
 וזה משמרת דקאי על זה האדם צעלמו שהוא כולו שמו"י ענין

כדבק צו ג"כ השמרים ומנעשה היה צדק ונעתי סאדן שאל
 הרב הנוה"ד דקק מעצרישם וביקש מנוח שיאמר לו ד"ח

ואמר לדוד שמרה נפשי כי חסיד אני פי' שמרה נפשי
 שמרים שיפרוש מנוח השמרים . וכשמנוע זה האדם דגרי

היה כזר צענינו נודל ועלמו והוא לא סם אל לנו הדבר
 היולא מזה כי צדקתי היא דרך אמת מורכבי השומע רק

ענינו צדק הנעל וזהו כאשר אמרנו עצור שהוא היה
 שמרים ונדבק צו השמרים .

כל

שאל ידמו נפסס כיון שעלו שוב לא ירדו רק תמיד יהיו דנוקים
 למעלה לא כן הוא רק שהלדיק לריך ג"כ לירד ולהספיל עלמו
 לנורך העולם שישפיע ויריד להם כל השפעות קדושות מה
 שיראה עליהם להם וזו ירידה לנורך עליהם ועליהם לנורך ירידה
 זה קל כנשר כמו שהגשר אף שהוא פורח למעלה עד תחת
 השמים אפ"כ מוריד עלמו למטה למקום מושבו :
 גבור כארי . עו הוא לשון תקיפות ועוצה ככ"ל אף גבור
 הוא גבורה ממש כדליתא איזה גבור הכובש את ילדו
 ר"ל כי כל האדם לריך לכבוש את ילדו וממש ר"ל בדבר שהוא
 מוכניד עליו בלבו והוא לרוע אחריו יותר :
 לעשות רצון אבדך שבשמים . ר"ל שתעשה הכל לרצון
 אבדך שבשמים וכל התפלות והריתוים יהיו למען שמו
 הגדול ולא למענך רק שתשים כל מנוחתך על גלות השכינה
 ועל מלכותו ית' ולאקומו שכינתא מעשרא כי הנה קב"ה וכ"כ
 מה הוא וכל מעשיו בני אדם בו נכללים וכדליתא גמ' בשארם
 ומעשר שכינה מה אומרת קלני מלאשי ותי' כביכול שהיא מלמעלה
 בלעז האדם וכפ"ש כי מי כל צד אשר שמו קל אלהים חיים
 וגו' כמנוי ותי' ג"כ רמז דגיבור כמנוי' שהגורל ית' כביכול
 מיוו היא כמו מי האדם כי הגורל ית' כמשך ונתלבש אחר
 מעשיו ג"כ וכפי עבודתם וידוע שעיך חיות האדם הוא חיים
 בלחי מי עוה"צ והו עיקר החיים שקיימים לעולם והו שאנו
 מתפללין ביום טראים זכרנו לחיים כו' למענך אלהים חיים
 כו' ככ"ל לפי שכביכול חיותו חלו בעבודת ומי ג"כ זכרנו
 לחיים והוא החיים הגלמיים ככ"ל לטבת צדקת ה' כל ימי חייתו
 ולחיותו בנעם ה' ולבקר בהיכלו . וכפ"ש הרקוק הקדוש ז"ל
 שאין לווער צדקה מי וקום כו' והוא ככ"ל שחיותו ית' חלו
 בחיות האדם . וכיום הדין הם כספק חיים ואין סיך לווער
 ג"כ מי וקום ולכן לריך האדם לשים זאת על לבו ולשים כל
 מנוחתו על זאת ולעשות תחת רוח לילדו ולתוסף חיות לעילא
 כביכול כי מי פתי יסור מהנה כאשר ידוע שחיות הגורל כביכול
 חלו בחיותו ולא ישגוה על זאת כלל בודאי הוא טעות גדול .
 רק לריך תמיד לטוב בנאות ונועשים טובים ונתפלות למען
 גדולתו ית' שיתגדל ויתרום על כל יושגי תבל ויכירי כח
 מלכותו אמן סליק :

שאל ידמו נפסס כיון שעלו שוב לא ירדו רק תמיד יהיו דנוקים
 למעלה לא כן הוא רק שהלדיק לריך ג"כ לירד ולהספיל עלמו
 לנורך העולם שישפיע ויריד להם כל השפעות קדושות מה
 שיראה עליהם להם וזו ירידה לנורך עליהם ועליהם לנורך ירידה
 זה קל כנשר כמו שהגשר אף שהוא פורח למעלה עד תחת
 השמים אפ"כ מוריד עלמו למטה למקום מושבו :
 גבור כארי . עו הוא לשון תקיפות ועוצה ככ"ל אף גבור
 הוא גבורה ממש כדליתא איזה גבור הכובש את ילדו
 ר"ל כי כל האדם לריך לכבוש את ילדו וממש ר"ל בדבר שהוא
 מוכניד עליו בלבו והוא לרוע אחריו יותר :
 לעשות רצון אבדך שבשמים . ר"ל שתעשה הכל לרצון
 אבדך שבשמים וכל התפלות והריתוים יהיו למען שמו
 הגדול ולא למענך רק שתשים כל מנוחתך על גלות השכינה
 ועל מלכותו ית' ולאקומו שכינתא מעשרא כי הנה קב"ה וכ"כ
 מה הוא וכל מעשיו בני אדם בו נכללים וכדליתא גמ' בשארם
 ומעשר שכינה מה אומרת קלני מלאשי ותי' כביכול שהיא מלמעלה
 בלעז האדם וכפ"ש כי מי כל צד אשר שמו קל אלהים חיים
 וגו' כמנוי ותי' ג"כ רמז דגיבור כמנוי' שהגורל ית' כביכול
 מיוו היא כמו מי האדם כי הגורל ית' כמשך ונתלבש אחר
 מעשיו ג"כ וכפי עבודתם וידוע שעיך חיות האדם הוא חיים
 בלחי מי עוה"צ והו עיקר החיים שקיימים לעולם והו שאנו
 מתפללין ביום טראים זכרנו לחיים כו' למענך אלהים חיים
 כו' ככ"ל לפי שכביכול חיותו חלו בעבודת ומי ג"כ זכרנו
 לחיים והוא החיים הגלמיים ככ"ל לטבת צדקת ה' כל ימי חייתו
 ולחיותו בנעם ה' ולבקר בהיכלו . וכפ"ש הרקוק הקדוש ז"ל
 שאין לווער צדקה מי וקום כו' והוא ככ"ל שחיותו ית' חלו
 בחיות האדם . וכיום הדין הם כספק חיים ואין סיך לווער
 ג"כ מי וקום ולכן לריך האדם לשים זאת על לבו ולשים כל
 מנוחתו על זאת ולעשות תחת רוח לילדו ולתוסף חיות לעילא
 כביכול כי מי פתי יסור מהנה כאשר ידוע שחיות הגורל כביכול
 חלו בחיותו ולא ישגוה על זאת כלל בודאי הוא טעות גדול .
 רק לריך תמיד לטוב בנאות ונועשים טובים ונתפלות למען
 גדולתו ית' שיתגדל ויתרום על כל יושגי תבל ויכירי כח
 מלכותו אמן סליק :

בעור אלהי קרושי . נשלם פרק השישי .

פרק ששי

משנה א
 שנו חכמים בלשון המשנה : ירצה כי האדם לריך
 ללמוד בלשון
 הושנה ר"ל שיהא דיבורו נכפל לעילא ותתא . שכמו שמועד
 כאן בזה העולם ד"ת או איזה תפלה כו"כ יהא דיבורו בעולמות
 העליונים וגדלי הגדיקים בכל דיבוריהם שהם מדברים בזה
 העולם הם קטורים דגיבורים בעולמות העליונים והו מלאכתם
 שיהא חולין של ח"ת לריכס ליעוד : איי שו חכמים בלשון
 המשנה . דהנה איתא בזה"ק דבניי נמשלו ליונה כמו חיות
 דכשהיא מלפנת היא נשועת שמי קולות כך ישראל כשמוציאין
 קולן לד"ת או לתפלה הוא ג"כ שמי קולות אחד למעלה וא'
 למטה כי כשמתן חלק אלה מועל ולכן כשמוע המורה או התפלה
 למעלה והו ש"ח בלשון המשנה כשהחכמים לומדים תורה
 אזי היא בלשון המשנה אחד למעלה ואחד למטה ודו"ק :
 ר"ם אומר כל העוסק בתורה לשמה וזכה לדברים
 הרבה וכו' . לשמה שיינו כי מורה היא לשון הוראה
 כי הוא לומד לאדם דרכי ה' ואת הדרך אשר ילך בה ונריך
 ללמוד בזה הכונה למען יסכיל את אשר יעשה או תורה היא ל'
 ירחק

בן תימא אומר הו עו הענין הוא כי כשלי"ר
 כנמר כו' :
 בלשון המשנה
 לא נחם לבעולו אז נזכיר לו ומעשיו הרעים שעשו באורו
 אלה באת להפסל ולבעור לפני גורלך ואיך לא תנום
 לו לנר דבר זכר נא ליונים הראשונים הרבה פעמים עשית
 וכן והסכלת עמו ועמיה מדמה את עולמך כלדיק וזוה ונעטלו
 דמיו וזוה רומז לנו התנא שלא תחזה לו ולא תשוע אליו
 ויש לנבך כלל בזה רק מעיו פניך ותעמוד בעצמות ובתקופ
 גמי עולמך וענית' ואמרת לפניו ית' ורמי שכן הוא לפי מעשיו
 ויהי כדאי לעמוד לפניך ופעמי"כ צדוק אני בדתך טובך שאל
 מי אחר ואפיל תמינת לפניך ובשאר שנתך לפניך כי תפלת די
 אדם טוב לכל ורואה ומחילה לשנים וחפץ בתפלתם ובפרט
 ה טראים כי כמו שגשגה ספרים נפתחים למעלה כמו כן
 חס ג' ספרים בלב האדם עלמו וכניל . כי כמו שהי"ר
 למעשיו למעלה עניא ונורך בלבו ומכניע בלבו ומגלבל
 ומו ואין לו פה להשיב אף האדם לא ישים זה אל לבו
 עולה לו זאת תיכף יתרחק בתשובה לפניו ית' כי הוא נוחן
 וכליות וקבל עליו שלא לעשות עוד כדבר הזה ויעמוד
 עמו ויראו עלמו מאוד מאוד לבל יסול מנתפנתו ולא ירא
 מחשבות כלל כ"כ צבורו מודרכו בתשובה שלימה ובלב שלם
 וי' עו פתוח פה להי"ר להקטין עליו ולעטלו מעבודתו
 בתשובה היא שיחליט בלבו בתשובה חרושה ומחלטה לכל
 מה שיהא כדבר הזה ובדאי יכפר לו השי"ת וכפ"ש והשנית
 לנגן וביותר כי הענין שכתוב בלחך איך שלחך יעקב
 בזה הוא רומז הכל על יונים הטראים ובפרט דאי בנדרת
 אה יחל לעשו הנה לי ליד הלך ללוד ליד וכל עוף שלד
 לו חיות והניחו והלך ללוד אחרים בא הוללך והתיר העוף
 לו וכשחזר לא מלא כן עשה כמה פעמים עד ששהה כ"כ
 יעקב את הנרכות . וכמו כן גריה כשמתחין הספרים
 חס להי"ר ללוד ליד ר"ל לא ובקש מעשיו בני אדם ובגוד
 אה הלך ומכנס אחד אחד וכשזוכיר על אי עניא מורך בלב
 חס וכשזוכיר את התשובה על זאת כניל בלב שלם בזה הוא
 דהן העין ומכפרו וביקש ולא ואלא ואדרבה נעשה לו כזכיות
 מה נפתחו ענותיו של הי"ר ונקבל האדם הנרכות :

כנשר . ר"ל כי האדם יכול לעלות למדרגה למעלה יותר
 מן התלכאים כמו שהגשר פורח למעלה מכל העופות
 וכן על הגדיקים העולים במדרגתם למעלה עד רום רקיע

יראה כמו תורה סליך ללמד ליראה את ה' . זוכה לדברים
 הרבה . יד' מדבריו הם מדברים וכני' הוא לי' המעשה כי
 מורה הוא לשון תורים וכני' יונה וידוע שהתורה כשהיא נחלת
 משמעת שתי קולות כן זה האדם משייב שתי קולות נשואים
 ובשולם העליון : ולא עוד אלא שכל העולם בולו כראי
 הוא לו - לברוא בשבילו - כמי' סוף דבר כו' - כי זה כל
 האדם - בשביל זה : נקי' ריע אהוב - להשי' כי בודאי כל
 האדם לא נברא אלא בשביל כו' כמי' חז"ל בראשית בשביל
 כו' ומלא עליהם העולם קיים והבורא ית' - ברא עולמו
 בתורה ומלא עיקר בריאת העולם הו' עם התורה - ואח"כ
 כשאמרו לו מדן את התורה נמלא בזה מציין חיות והשפעת
 קדושת אל העולם - ועי' הוא קיים - נמלא שזה שלומד
 את התורה נקי' ריע - כי כמו שהבורא ית' ברא העולם בתורה
 כמי' הוא מקיים את העולם בתורה - כי ימים לידת האדם -
 אזי יש לו חלקו בתורה ובכל יום מאיר בו נילון (חי) וחלק
 אותו היום עם סליך אותו היום לתקן כי לכך נברא - וכל
 יום הוא עיין מעשה מחייו - וכל כן ראוי לאדם שישים
 אל לבו לבל יעזוב ימיו חו' והוא שיחא עוקר תמיד בדבר ה'
 לבל יפול דבר אלה ולא יבטח על ימים הזאים - כי כמה
 ישיג זה היום שגזב בלתי עבודת השי"ת - נמלא ימיו חסדים
 ומי יגלים לו - וגם אף באתו היום עליו לא ידעה שחיות
 על עבדית וכן להיפך כי כל אחד בפני עלונו הוא ענין לעלונו -
 ולכן ען הראוי שלא יעזוב אף שעה אחת ועבודת השי"ת
 לבל יחא חסר שום דבר - ונחזור לענינו נקי' ריע אהוב -
 שעי' שמצוי השפעת אל העולמות ומקיימן הם אורחיו אותו
 אהבה דנה - אהוב את המקום - אהוב את הבריות -
 כי בזה שהוא לומד ומציא השפעה לכל העולם ולבשרים ומלא
 אהב את הבריות - וגם מציא הארת השי"ת בלבם להשפיע
 לבם לעבודת השי"ת וזה אהב את המקום : משמח את
 המקום - משמח את הבריות - כי ידוע שכל אדם הוא
 עולם לעלמו וכשמתבר שני אחריות יחד ונעשה תיבה הוא יחד -
 וזה ממוטי חסן וכלה - ומלא כשעודר ד"ת או תפלה ומתבר
 האחריות יחד עושה יחוד גדול כפי גודל התיבה כן גודל היחוד
 וזה השמחה גדולה בכל העולמות כפי כעין שמחה נישואין
 כי בודאי ברור שכל עניני עוה"ז אינם כ"א לדונמא ולמשל
 לנייר מהם המהות העולם העליון וכמו היחוד והשמחה בעוה"ז -
 כמי' בחלק אלפי אלפים ורבי רבנות הדורות יש יחוד ושמחה
 יותר גדולה עד א"ס בעולם העליון יחוד רחמי אינו מושג וזה
 ל"ל לבדו - וביותר כשהלדיק אומר דברי תורה ברבים ומעיר
 לבנות ישראל לעבודת השי"ת ומתקשרים רוחא ברוחא כשמתח
 כשמתח עי' נעשה יחוד גדול ועולם - בעולם העליון -
 וכמה וכמה אלפים רבנות עולמות ומייחדים - כי כל העולם
 הוא כבגדיר חרדל בפני עולם העליון - וכל מה שיש בזה
 העולם יש כגודו בעולם העליון - נמלא כנגד דבר הקטן שבה
 העולם ענינו בעולם העליון יותר גדול ורחב - למשל כשעשין
 עיגול מדבר קטן ומשכין אותו קלות אילך ואילך לפי התפשטותם
 כן גדלים אף שאמלעותם הוא קטן - ומלא כשעושים יחוד
 למטה אף נמלא כ"א היחוד הוא למעלה יותר גדול עד אין
 שייער - ומלא משמח את המקום והבריות כי מזה נעשה שמחה
 גדולה בעולמות : ומלבשותו עוהו ויראה : כי עי' התורה
 מכיר רועמות הבורא ית' ומנילא בל לו לבוש העונה כי אף
 לא יכנע לפניו מלך גדול ונראה שאין כוונתו כי מי שלא ידע
 רועמות הבורא אינו יודע האין ליכנע לפניו - כמו משרעה
 שהוא היה מכיר ביותר רועמות הבורא יתברך מה שלא השיגו
 אדם מעולם - גלל כן כתיב והאיש משה עטו מלא כו' :
 ומבשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן : לכאורה מזה

כאין מנייה אלל כל אדם - אך דהענין רוח על ועל השפיע
 דכתיב ביה בכל ביתי לאון רוח - למשל מי שרוחני השר ציבור
 ונתן לו חותמו יכול לעשות בנפשו השר כפי שירלה - אדם
 משרעה לא כן עשה אף שהיה חותמו של הקב"ה ציור חיות
 אמת - וכתיב ביה בנפשו תורת אמת היתה נפשו ציור חיות
 חותם הקב"ה אשפ"כ לא עשה בעולם ובנפשו נפשו ויהי ציור
 שליון האלך הוא צו - ולא היה מתקבץ בעולם רק כפי הנהגתו
 ונהגין ממנו עצה ותושיה - ר"ל כי כשהלדיק נחת עליו עיניו
 אינו יודע בלש ילית בה - אלל כשהלדיק מיישן היא עיניו
 היא תושיה גופא כי הקב"ה ומסכים לעלותו אשר יען ועוד
 ילית בה - והיא עלה ותושיה לשון ישיעה שני לי עלה ותושיה
 ונתנת לו בו ומששלה - ר"ל כי המלכות היא בתקנת
 כולם שמוקלים עליהם עול ומלכותו - וממלה הוא עשיר
 שהוא מושל ותקין כמי' כו' לה' המלכה ומשל כו' - כי כפי
 עכו"ם אינו כ"א מושל שאינם מקבלים עליהם מלכותו וי'
 מה כתיב אחריו - ועלו מושיעים אז והיה ה' למלך על כל
 הארץ - וגם זה הלדיק ניתנה לו מלכות כי הוא גורל והקב"ה
 מקיים - וממלה שחק מושל על עכו"ם : ודוקור דין
 עשה קשה מאל לבדך הלכה ברורה לעווקא : חיי חייק
 ד' שחא יכול לחקור דנינים ולדרסם למורה ולהפסם לרשעים
 ארך רוח כי בחיותו עומד תמיד לפני הבורא יתברך ויהי
 א"א שיצא בלבו שום כעס רח"ל : ומגדלתו ושרופותו וכל
 כל המעשים הבוראה לא על לבד כשעשק בתורה או כשמתח
 בזה עובד ה' - אלא אפילו כשעושה מעשה גשמיים עושה הכל
 לש"ס שמורה הקדושה מורה לו הדרך שאך לעשות הכל ל'ס
 כשמה לשון הוראה ומראה - וזה וערוונתו על כל העושים
 וזה "ל פי" תורה ה' תמימה ומשיבת נפש - ר"ל אינתי תחת
 ה' תמימה כשהיא משיבת נפש שלומד לשמה ונחמתו זה ענין
 נפשה לנזק חלנה :

אמר ר"ל כי אוי להם גזיף טעריקן הם זר
 לבריות מעלבוניה של
 תורה שכל מי שאינו עוסק
 בתורה נקי' נזוף שנאמר נזם
 זהב וכי' .

הוא כי כל אדם חיות לידתו על האדמה יש לו שש ושיק
 בתורה ה' ומחלקת על כל ימי חיו הקרובים לו ובכל יום
 ויום מאיר לו נילון ושרם חלק אחד מחלק אותו היום וכל
 יום ויום משונה ומיוחד בענינו ומחברו וכן כל שעה תמימה
 בענינה ומחברתה וכן הן התכשיטים והקישוטים אשר נמנה
 אליהם להאשה יפה היא הכני' כדי להתקשט בהם בכל עתותיה
 ובכל יום ויום בקישוטים שונים כדי להעלות תהי' לפניו
 ויעלה חן כראיפת בנדים שלבשה בהם שחיות לא לבשה עני'
 (ל'ל שריונו מה דאי' בזה"ק לבושין דאיתו לביש בלשון א'
 לביש ברעשא כו' ע"ס) כדי להגדיל תיבה וזהבה יתירה יתנה
 תמיד ודבר זה מושרש בכל אדם לכן א"ס האדם אינו עשוק
 בתורה ועוונה נמלא שהיא אשה יפה בעבור שדבר זה מושרש
 בו ומחויב בדבר ועבורו נברא - וקרת טעם בחיותו ומפני
 ועוזו כל זאת ואינו משיגה כלל בדבר אלל לרין האדם להיות
 שקוד על זאת ויבין תמיד לבל יעזוב וזו או יוניטלו אף
 רגע אחת מכל ימי חיו לתקן בהם התיקון הראוי לו אשר לו
 נברא ולהתקשט בהם לפני יתברך :

סליק

בעזר הרוכב בערבות . גשלה הסירוש על סרקן אבות